

Міністерство освіти і науки України
Льотна академія
Національного авіаційного університету

Зеленський С.М.

Кримінальне право

Методичні вказівки
до практичних занять

для студентів спеціальності 081 «Право»
за освітньо-професійною програмою
«Правове забезпечення авіаційної діяльності»
всіх форм навчання

Кропивницький
2021

Р е ц е н з е н т:

О.О. Чумак - д.ю.н., професор кафедри права та правового регулювання авіаційної діяльності Львівської академії Національного авіаційного університету

Зеленський С.М.

Кримінальне право. Методичні вказівки до практичних занять / С.М. Зеленський. – Кропивницький: ЛА НАУ, 2021. - 229 с.

Методичні вказівки до практичних занять укладені відповідно до освітньо-професійної програми 081 «Право» та робочої програми навчальної дисципліни «Кримінальне право» для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» всіх форм навчання.

Методичні вказівки розроблені для ознайомлення студентів із структурою та змістом навчальної дисципліни і призначені для підготовки до практичних занять.

Рекомендовано для студентів спеціальності 081 «Право» за ОПП «Правове забезпечення авіаційної діяльності» всіх форм навчання.

УДК 343

Розглянуто, обговорено і рекомендовано до друку і використання в освітньому процесі на засіданні: кафедри права та правового регулювання авіаційної діяльності, протокол від «10» березня 2021 р. № 7/1, Науково-методичної ради академії, протокол від «15» березня 2021 р. № 6.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Тема 1 Поняття, предмет, метод та система кримінального права	5
Тема 2 Закон про кримінальну відповідальність	10
Тема 3 Злочин та його види.....	15
Тема 4 Об'єктивні ознаки злочину.....	20
Тема 5 Суб'єктивні ознаки злочину.....	31
Тема 6 Стадії вчинення злочину.....	40
Тема 7 Співучасть у злочині.....	45
Тема 8 Обставини, що виключають злочинність діяння.....	51
Тема 9 Покарання та його види.....	57
Тема 10 Призначення покарання. Звільнення від покарання та його відбування.....	62
Тема 11 Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування.....	73
Тема 12 Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.....	78
Тема 13 . Поняття, значення і система особливої частини кримінального права.....	83
Тема 14. Злочини проти основ національної безпеки України.....	89
Тема 15. Злочини проти життя та здоров'я особи.....	95
Тема 16. Злочини проти волі, честі та гідності особи.....	102
Тема 17. Злочини проти статеві свободи та статеві недоторканності особи.....	108
Тема 18. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав та свобод людини і громадянина.....	113
Тема 19. Злочини проти власності.....	121
Тема 20. Злочини у сфері господарської діяльності.....	129
Тема 21. Злочини проти довкілля.....	136
Тема 22. Злочини проти громадської безпеки.....	143
Тема 23. Злочини проти безпеки виробництва.....	151
Тема 24. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту.....	158
Тема 25. Злочини проти громадського порядку та моральності.....	165
Тема 26. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.....	172
Тема 27. Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.....	179
Тема 28. Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.....	186
Тема 29. Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж.....	193
Тема 30. Злочини у сфері службової діяльності.....	201
Тема 31. Злочини проти правосуддя.....	208
Тема 32. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини).....	214
Тема 33. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.....	220
Тема 34. Основні питання особливої частини кримінального права зарубіжних країн.....	226
12 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ.....	228

ВСТУП

Кримінальне право має важливе значення для підготовки майбутніх фахівців юристів. Це обумовлено необхідністю побудови в Україні демократичного суспільства, що базується на загальнолюдських цінностях, як верховенство права та забезпечення прав і свободи людини і громадянина.

Основним змістом вивчення дисципліни кримінальне право є знання положень кримінального закону та вміння його практичного застосування в повсякденному житті, у тому числі у сфері цивільної авіації з урахуванням специфіки навчального закладу, де вивчається ця навчальна дисципліна.

Практичні заняття проводяться з основних тем розглянутих на лекційних заняттях та є основною формою засвоєння та перевірки здобувачами вищої освіти знань з дисципліни «Кримінальне право». Практичні заняття з навчальної дисципліни покликані сприяти поглибленому вивченню лекційного курсу, навчити здобувачів вищої освіти самостійно працювати з нормативно-правовими актами, вміти аналізувати їх, узагальнювати матеріал і самостійно робити науково обґрунтовані висновки. Тематика практичних занять передбачає вивчення найбільш складних і найважливіших тем навчального курсу. План кожного практичного заняття включає перелік теоретичних питань, винесених на обговорення, а також список додаткових джерел інформації.

В процесі проведення практичного заняття студенти виступають з інформаційними повідомленнями по окремих питаннях теми і доповнюють відповіді колег. Під керівництвом викладача, в ході дискусії відбувається аналіз різних варіантів відповідей на ситуативні завдання. Таким чином, студенти вчаться формулювати і обстоювати свою думку.

Тема 1 Поняття, предмет, метод та система кримінального права (2 години)

План

1. Кримінальне право як галузь права: поняття, предмет, методи.
2. Кримінально-правові відносини: їх юридичний зміст, суб'єкти та предмет.
3. Завдання та функції кримінального права.

Мета: здобуття загальних відомостей про поняття, предмет, метод та система кримінального права.

Основні поняття: кримінальне право, поняття кримінального права, предмет кримінального права, метод кримінального права, система кримінального права.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно пам'ятати, що кримінальне право як галузь права має свій предмет та методи.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати кримінально-правові відносини, а саме їх юридичний зміст, суб'єкти та предмет.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати завдання та функції кримінального права.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 1

1. Що таке кримінальне право України як галузь, права?

а) кримінальне право - це система юридичних норм, які встановлюють систему і види покарань, які можуть бути призначені особам, що вчинили кримінальне правопорушення;

б) кримінальне право - це сукупність кримінально-правових поглядів, ідей, понять, теорій про кримінальне правопорушення та покарання;

в) кримінальне право - це сукупність правових норм, які визначають підстави та принципи кримінальної

відповідальності, встановлюють, які суспільне небезпечні діяння є кримінальне правопорушеннями і які покарання можуть бути призначені особам, які їх вчинили, та підстави і умови звільнення від кримінальної відповідальності і покарання.

2. Що є предметом кримінального права?

а) предметом кримінального права є відносини, які виникають внаслідок вчинення кримінальне правопорушенняу і подальшого застосування відповідного покарання за його вчинення;

б) предметом кримінального права є відносини, які виникають до вчинення кримінальне правопорушенняу;

в) предметом кримінального права є відносини, які виникають внаслідок застосування відповідного покарання за кримінальне правопорушення.

3. Між ким виникають кримінально-правові відносини у результаті дії кримінально-правової норми?

а) між кримінальне правопорушенняцем та потерпілим;

б) між державою та потерпілим;

в) між державою та особою, яка вчинила кримінальне правопорушення.

4. Що становить зміст кримінально-правових відносин?

а) обов'язки кримінальне правопорушенняця;

б) права та обов'язки потерпілої сторони;

в) сукупність прав і обов'язків суб'єктів відносин.

5. Коли застосовується кримінально-правовий метод?

а) коли особа вчинила будь-яке суспільне небезпечне діяння;

б) під час призначення особі покарання за кримінальне правопорушення;

в) коли особа вчинила суспільне небезпечне діяння, яке містить ознаки складу кримінальне правопорушенняу, передбаченого кримінальним законом.

6. У чому полягає принцип суб'єктивної осудності?

- а) особа повинна бути осудною;
- б) у вину особі ставляться лише ті ознаки кримінальне правопорушення, які вона усвідомлює;
- в) особа повинна усвідомлювати свої дії та бажати, щоб настали наслідки.

7. Яке із всіх завдань кримінального права є найбільш пріоритетним за чинним КК?

- а) державна безпека, охорона лише особистих благ людини;
- б) охорона прав і свобод людини і громадянина;
- в) охорона державної власності та конституційних прав громадян.

8. За допомогою якого механізму здійснюється охоронна функція кримінального закону?

- а) тільки через передбачення певних кримінально-правових норм в Особливій частині КК;
- б) тільки через регулювання кримінально-правових відносин, шляхом застосування покарання до особи, що вчинила кримінальне правопорушення, і завдяки загальній та спеціальній превенції;
- в) тільки завдяки загальній та спеціальній превенції.

9. Петров був звільнений судом від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням з потерпілим (ст. 46 КК). Яка функція кримінального права була здійснена?

- а) охоронна;
- б) регулятивна;
- в) правофіксуюча.

10. Що може бути віднесено до предмета науки кримінального права?

- а) дослідження чинного кримінального права, а також практики його застосування;
- б) дослідження чинного кримінального права та шляхів попередження кримінального правопорушення;
- в) дослідження положень майбутнього кримінального закону та вивчення особи кримінального правопорушення.

11. Слідчий проводив досудове слідство у кримінальній справі, порушеній за вчинення Петром та Тарасом крадіжки за попередньою змовою (ч. 2 ст. 185 КК). Йому стало відомо, що Петро не досяг 14-річного віку, тобто не є суб'єктом кримінальне правопорушення. Слідчий проаналізував поняття співучасті (ст. 26 КК) і перекваліфікував дії Тараса на ч. 1 ст. 185 КК. Який із вказаних методів використав слідчий для зміни кваліфікації?

- а) систематичний;
- б) догматичний;
- в) спеціальний.

12. Яка галузь права є пріоритетною над кримінальним правом?

- а) цивільне право;
- б) адміністративне право;
- в) конституційне право.

13. На чому базуються спеціальні принципи кримінального права?

- а) на ідеях міжнародного права;
- б) на ідеях, які впливають зі змісту правових норм, закріплених у кримінальному законодавстві;
- в) на загальних ідеях права.

14. Рожков разом з Петросяном вчинили грабіж. До цього Петросян вчиняв хуліганські дії. Їх було затримано. Дії Рожкова були кваліфіковані як грабіж, вчинений за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 186 КК), а дії Петросяна - як хуліганство (ч. 1 ст. 296 КК) та грабіж, вчинений за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 186 КК). За яким принципом кримінального права осіб притягли до відповідальності?

- а) за принципом особистої відповідальності;
- б) за принципом солідарної відповідальності;
- в) за принципом дольової відповідальності.

15. Принцип невідворотності кримінальної відповідальності виявляється у тому, що:

а) кожна особа, в протиправних діяннях якої є склад кримінальне правопорушення, повинна понести кримінальну відповідальність;

б) така особа не може бути покарана за один і той самий кримінальне правопорушення двічі;

в) кожній особі, в протиправних діяннях якої є склад кримінальне правопорушення, слід призначити покарання.

16. Логінов був звільнений від кримінальної відповідальності в зв'язку з дійовим каяттям. Який принцип кримінального права знайшов реалізацію в даній ситуації?

а) принцип законодавчого визначення кримінальне правопорушення;

б) принцип невідворотності відповідальності;

в) принцип гуманізму.

17. За новим КК законодавець відмовився від криміналізації такої дії, як спекуляція. Яким принципом кримінального права керувався законодавець при декриміналізації цього кримінальне правопорушення?

а) принципом економії кримінально-правових репресій;

б) принципом стабільності кримінального закону;

в) принципом законодавчого визначення кримінальне правопорушення.

18. Що таке кримінальне право як наука?

а) це система кримінально-правових норм;

б) це система теорій, поглядів, ідей;

в) це наука про кримінальне правопорушенняність та її попередження.

19. Який з перелічених розділів є в Загальній частині КК?

а) вина та її форми;

б) класифікація кримінальне правопорушенняв;

в) дія кримінального закону в часі.

20.3 чого складається Особлива частина кримінального права?

а) з норм про кримінальну відповідальність за всі види кримінальне правопорушенняв та прикінцевих і перехідних положень;

б) з норм спеціального характеру боротьби зі кримінальне правопорушенняністю, переліку майна, що не підлягає конфіскації, та прикінцевих і перехідних положень;

в) з норм, які визначають, які діяння є кримінальне правопорушеннями та які покарання передбачені за їх вчинення.

Тема 2 Закон про кримінальну відповідальність (2 години)

План

1. Поняття закону про кримінальну відповідальність, його ознаки.

2. Кримінально-правові норми, їх види.

3. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі.

Мета: здобуття загальних відомостей про закон про кримінальну відповідальність.

Основні поняття: кримінальна відповідальність, закон про кримінальну відповідальність.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно визначити поняття закону про кримінальну відповідальність, його ознаки.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати кримінально-правові норми і їх види.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювали чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 2

1. Кримінальний закон у широкому розумінні – це:

а) система національних законодавчих актів України та імplementованих у них положень міжнародних договорів, що містять норми кримінального права;

б) система національних законодавчих актів України та імplementованих у них положень міжнародних договорів, що містять норми різних галузей права;

в) система положень міжнародних договорів, що містять норми кримінального права.

2. Завданням чинного кримінального закону є:

а) охорона життя, здоров'я людини як найвищої соціальної цінності, суспільного ладу України, її політичної та економічної систем, власності й усього правопорядку від кримінальне правопорушеннямих посягань;

б) правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою України від кримінальне правопорушеннямих посягань, забезпечення миру і безпеки людства, а також запобігання кримінальне правопорушенням;

в) виховний та превентивний вплив на осіб, засуджених за вчинення кримінальне правопорушенням, а також на інших громадян.

3. Як називається умова, за якої застосовується правова норма?

а) санкція;

б) гіпотеза;

в) диспозиція.

4. Диспозиції в кримінально-правових нормах Особливої частини КК описують:

а) умови, за яких застосовуються кримінально-правові норми;

б) стандарти забороненої (кримінальне правопорушенняної) поведінки певного виду;

в) визначення покарання.

5. Які є види диспозицій?

а) проста, описова, складна та диференційована;

б) проста, описова, відсильна та бланкетна;

в) відсильна, описова, бланкетна та диференційована.

6. Які види санкцій передбачені в чинному кримінальному законодавстві?

а) альтернативні та невизначені;

б) відносно та абсолютно визначені;

в) відносно визначені та альтернативні.

7. На які види поділяється тлумачення кримінального права за суб'єктом?

а) доктринальне, судове, офіційне;

б) судове, доктринальне, виконавче;

в) офіційне, доктринальне, слідче.

8. Визначить один із способів тлумачення кримінального закону:

а) систематичне;

б) філологічне;

в) сукупність вищенаведеного.

9. Тлумачення кримінального закону за обсягом кола суспільне небезпечних діянь може поділятися на такі види:

а) порівняльне, обмежене та буквальне;

б) буквальне, поширювальне та обмежувальне;

в) порівняльне, буквальне та систематичне.

10. Які юрисдикції передбачає КК України?

а) часову, міжгалузеву;

б) часову і просторову;

в) просторову, постійну.

11. Що означає просторова юрисдикція?

а) означає поширення кримінального закону України в межах певної території та щодо певного кола осіб;

б) означає тривалість дії кримінального закону в межах певного часового інтервалу;

в) означає тривалість дії кримінального закону в межах певного часового інтервалу та поширення кримінального закону України в межах певної території та щодо певного кола осіб.

12. Громадянин України вчинив крадіжку в м. Брянську. Вік був затриманий в м. Житомирі і притягнутий до відповідальності за крадіжку (ч. 1 ст. 185 КК). Який принцип дії кримінального закону у просторі був застосований?

- а) принцип універсальний;
- б) принцип громадянства;
- в) принцип територіальний.

13. Громадянин Іспанії порушив правила безпеки дорожнього руху, що призвело до смерті пішохода в м. Ялті. Він був затриманий і притягнутий до відповідальності за порушення правил безпеки дорожнього руху (ч. 2 ст. 286 КК). Який принцип дії кримінального закону у просторі був застосований?

- а) принцип космополітичний;
- б) принцип територіальний;
- в) принцип національний.

14. Що означає часова юрисдикція?

- а) означає тривалість дії кримінального закону в межах певного часового інтервалу;
- б) означає поширення кримінального закону України в межах певної території та щодо певного кола осіб;
- в) означає тривалість дії кримінального закону в межах певного часового інтервалу та щодо певного кола осіб.

15. Громадянин Ірану вчинив вибух у м. Вашингтоні, внаслідок якого загинуло 56 осіб. Під час митного огляду його було затримано в аеропорту Бориспіль. Він був притягнутий до кримінальної відповідальності за терористичний акт (ч. 3 ст. 258 КК України). Який принцип дії кримінального закону у просторі був застосований?

- а) принцип універсальний;
- б) принцип територіальний;
- з) принцип громадянства.

16. Кропоткін разом із іншими особами 20 серпня 2001 року вчинив бандитський напад на інкасаторську машину. 28 серпня 2001 року його було затримано. Слідчий кваліфікував його дії як бандитизм {ст. 69 КК). За новим КК такі дії передбачені ст. 257, при цьому вид та розмір покарання не змінився порівняно з КК 1960 року. За яким законом буде притягатися особа до відповідальності?

а) за законом про кримінальну відповідальність, який діє на момент досудового слідства;

б) за законом про кримінальну відповідальність, який діяв на час вчинення цього діяння;

а) за законом про кримінальну відповідальність, який буде діяти на час передачі матеріалів справи до суду.

17. Що віднесено до території України?

а) український риболовний сейнер в порту Мурманська;

б) військовий український крейсер в порту Сан-Франциско;

в) цивільний «ТУ-154», приписаний до аеропорту Жуляни(м. Київ), знаходиться на аеродромі біля Парижа.

18. Громадяни Німеччини в м. Дрездені захопили заручників і на автомобілі направлялись до Росії. В Україні їх було затримано. Чи буде цей кримінальне правопорушення (захоплення заручників) визнаватися вчиненим на території України?

а) так, якщо тільки правоохоронні органи Німеччини не будуть вимагати повернення цих осіб;

б) ні;

в) так.

19. Особа без громадянства, яка постійно проживає в м. Вінниці, вчинила замах на контрабанду в м. Валенсії, її було притягнуто до відповідальності за адміністративним законодавством Іспанії. Коли він повернувся в Україну,

його було притягнуто до кримінальної відповідальності за замах на контрабанду (ч. 3 ст. 15 і ч. 1 ст. 201 КК). Чи правомірне притягнення цієї особи до відповідальності за КК України?

а) ні;

б) так;

в) так, якщо тільки кримінальне правопорушення посягав на інтереси правопорядку України.

20. Особа протягом 2000 року систематично займалася проституцією. За це особа 4 рази притягалася до адміністративної відповідальності. 2 вересня 2001 року її було затримано за заняття проституцією. Слідчий порушив кримінальну справу за проституцію (ч. 1 ст. 303 КК), яка є новелою в чинному КК. Чи має кримінальний закон в даній ситуації зворотну силу?

а) має;

б) не має;

в) має, якщо особа не сплатила певний розмір штрафу, передбаченого за заняття проституцією (ст. 181' КпАП).

Тема 3 Кримінальне правопорушення та його види (2 години)

План

1. Поняття та ознаки кримінального правопорушення.
2. Класифікація кримінальних правопорушень.
3. Малозначність діяння: поняття, об'єктивні та суб'єктивні підстави.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальне правопорушення та його види.

Основні поняття: кримінальне правопорушення, види кримінального правопорушення.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно визначити поняття та ознаки кримінального правопорушення.

Під час вивчення другого питання майбутні правники повинні виділити підстави для класифікації кримінальних правопорушень.

Під час підготовки до третього питання необхідно опрацювали малозначність діяння: поняття, об'єктивні та суб'єктивні підстави.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 3

1. Стаття 11 КК України визначає, що кримінальне правопорушення - це:

- а) визначене законом України суспільне небезпечне діяння, яке посягає на права та законні інтереси особи;
- б) суспільне небезпечне діяння, передбачене виключно в кримінальному законі, яке вчинюється винно і є караним;
- в) передбачене КК суспільне небезпечне винне діяння, вчинене суб'єктом кримінальне правопорушення.

2. Суспільна небезпечність діяння полягає в тому, що:

- а) діяння завдає матеріальної чи фізичної шкоди потерпілим;
- б) діяння заподіює реальну шкоду суспільним відносинам, що охороняються законом про кримінальну відповідальність;
- в) діяння завдає шкоди відносинам, що охороняються законом про кримінальну відповідальність, або містить реальну загрозу заподіяння істотної шкоди.

3. Характер суспільної небезпечності означає:

- а) спрямованість діяння на певні суспільні відносини;
- б) що шкода від кримінальне правопорушення може бути значною;
- в) що кримінальне правопорушення є особливо небезпечним.

4. Ступінь суспільної небезпеки означає:

- а) що діяння передбачене у кримінальному законі;
- б) розмір заподіяної шкоди;
- в) що кримінальне правопорушення одночасно пошкоджує два і більше об'єктів посягання.

5. Термін «без дія» означає:

- а) що особа, яка вчиняє кримінальне правопорушення, не передбачає шкідливість своєї поведінки;
- б) утримання особи від покладених на неї обов'язків при можливості їх виконати;
- в) утримання особи від будь-яких дій, які вона могла виконати.

6. Поняття «діяння» охоплює:

- а) дію і бездіяльність;
- б) дію, бездіяльність, наслідки;
- в) дію, бездіяльність, наслідки, причинний зв'язок.

7. Кримінальне правопорушенням є тільки передбачене законом про кримінальну відповідальність:

- а) умисне діяння особи;
- б) винне діяння особи;
- в) будь-яке діяння особи.

8. Караність кримінальне правопорушення означає:

- а) що за це покарання може бути призначене покарання;
- б) що покарання призначається обов'язково;
- в) що покаранню підлягають лише осудні особи.

9. Малозначним діяння буде визнане тоді:

- а) коли воно не заподіяло істотної шкоди фізичним та юридичним особам, суспільству, державі;
- б) коли істотна шкода не заподіяна і не могла бути заподіяна;
- в) коли шкода, яка могла бути заподіяна, не сталася під впливом непереборної сили.

10. За ступенем суспільної небезпечності кримінальне правопорушення поділяються на:

- а) нетяжкі, тяжкі, особливо тяжкі, кримінальне правопорушення проти людей;
- б) малозначні, нетяжкі, тяжкі, особливо тяжкі;
- в) невеликої тяжкості, середньої тяжкості, тяжкі, особливо тяжкі.

11. Згідно з ч. 2 ст. 11 КК України малозначність діяння означає:

- а) що діяння не є суспільне небезпечним взагалі;
- б) що діяння не є суспільне небезпечним у кримінально-правовому значенні;
- в) що відсутня така ознака кримінального правопорушення, як караність.

12. Протиправність діяння означає:

- а) що застосування закону про кримінальну відповідальність можливо за аналогією;
- б) що застосування закону про кримінальну відповідальність неможливо по відношенню до осіб, які мають дипломатичний імунітет;
- в) що застосування закону про кримінальну відповідальність можливо тільки у випадках, спеціально передбачених у КК України.

13. Наренко обіцяв Гончарук зареєструвати шлюб. Після того як вони подали відповідну заяву до ЗАГСУ, Наренко вступив з Гончарук у статеві стосунки, а згодом реєструвати шлюб відмовився. Чи можна вважати, що Наренко вчинив кримінальне правопорушення?

- а) так;
- б) ні;
- в) так, у випадку вагітності Гончарук.

14. Під час роботи в радіомайстерні Макаренко випадково доторкнувся до паяльника, з яким тільки-но працював Ховрашка. Від несподіваного опіку та болю Макаренко різко відсмикнув руку і наніс ліктем удар в око Дримаренку, який сидів позаду. Внаслідок травми Дримаренко втратив зір на одне око. Чи є дії Макаренка кримінальне правопорушенням?

- а) так, бо спричинив тяжку шкоду здоров'ю;
- б) ні, бо відсутня така ознака, як караність;
- в) ні бо відсутня така ознака, як винність.

15. Барчука притягли до кримінальної відповідальності за співучасть в умисному вбивстві. Суд не встановив його причетності до вбивства, але визнав його винним у вчиненні кримінальне правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 384 «Завідомо неправдиві показання», бо Барчук давав завідомо неправдиві показання під час попереднього розслідування і тільки під час судового розгляду сказав правду. Чи є дії Барчука кримінальне протиправними?

а) так, він повинен нести кримінальну відповідальність за ч. 1 ст. 384 КК;

б) ні, бо потім Барчук поміняв свої показання на правдиві;

в) ні, бо кримінальна відповідальність підозрюваного та обвинувачуваного за завідомо неправдиві показання не передбачена.

16. Дягун, погрожуючи складним ножем, хотів забрати у перехожого громадянина гаманець, де був жетон на проїзд в метро, 2 монети номіналом 5 і 25 копійок та декілька квитанцій про сплату комунальних послуг, але був затриманий нарядом міліції. Чи підпадають дії Дягуна під ч. 2 ст. 11 КК?

а) так у зв'язку з малозначністю шкоди дії Дягуна не кримінальне правопорушення;

б) ні, бо істотна шкода правоохоронюваним інтересам могла бути заподіяна;

в) ні, бо дія ч. 2 ст. 11 розповсюджується тільки на ті випадки, коли завдано реальної шкоди.

17. Гаркавенко, при порушенні правил дорожнього руху, збив пішохода, який загинув на місці пригоди. Суд призначив Гаркавенку покарання у виді 6 років позбавлення волі згідно з ч. 2 ст. 286 КК

До якої категорії віднести кримінальне правопорушення, який вчинив Гаркавенко?

а) середньої тяжкості;

б) тяжкий;

з) особливо тяжкий.

18. Кримінальне правопорушення, передбачений ст. 185 КК «Крадіжка», відмінний від кримінальне правопорушення, передбаченого ст. 119 КК «Вбивство з необережності»:

- а) характером суспільної небезпеки;
- б) ступенем суспільної небезпеки;
- в) характером та тяжкістю завданої шкоди.

19. Дільничний інспектор Оніпко прийняв рішення про відмову в порушенні кримінальної справи на підставі ч. 2ст. 11 КК, у відношенні до 10-річного Іваненка, який вчинив крадіжку чужого майна.

Чи законне рішення Оніпко?

- а) так, бо малолітство винного свідчить про мало значимість дії;
- б) ні, бо діяння Іваненка є суспільне небезпечним;
- в) ні, бо підставою рішення повинна бути відсутність ознак суб'єкта кримінальне правопорушення.

20. Президент України видав Указ про встановлення кримінальної відповідальності за образу працівника правоохоронного органу. Чи можна вважати тепер такі дії кримінальне правопорушенням?

- а) так, бо діяння набуло такої ознаки, як протиправність;
- б) так, але за умови підтвердження Указу Верховною Радою України;
- в) ні, бо діяння як кримінальне правопорушення визначається тільки законом України.

Тема 4 Об'єктивні ознаки кримінального правопорушення (2 години)

План

1. Поняття та значення об'єкта кримінального правопорушення.

2. Поняття та ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

3. Поняття непереборної сили, фізичного і психічного примусу та їх значення.

Мета: здобуття загальних відомостей про об'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Основні поняття: об'єктивні ознаки кримінального правопорушення, кримінальне правопорушення, об'єкт, об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно визначити поняття та значення об'єкта кримінального правопорушення.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття та ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати поняття непереборної сили, фізичного і психічного примусу та їх значення.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 4 ОБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

1. Що є об'єктом кримінального правопорушення?

- а) предмети;
- б) гроші, матеріальні інтереси;
- в) суспільні відносини.

2. Яка існує класифікація об'єктів по «вертикалі»?

- а) загальний, родовий, безпосередній;
- б) визначений, невизначений;
- в) конкретизований, неконкретизований.

3. Яка існує класифікація об'єктів по «горизонталі»?

- а) загальний, родовий, безпосередній;
- б) основний, додатковий, обов'язковий, факультативний;
- в) конкретизований, неконкретизований.

4. З яких елементів складаються суспільні відносини?

- а) моральних, матеріальних;
- б) суб'єкти, предмет, зміст (соціальний зв'язок);

в) основних, додаткових, факультативних.

5. Хто може виступати як суб'єкт суспільних відносин?

а) предмети, речі, гроші;

б) фізичні особи;

в) фізичні, юридичні особи.

6. У чому полягає соціальний зв'язок суб'єктів суспільних відносин?

а) у наявності прав та обов'язків суб'єктів;

б) у неправовій поведінці особи;

в) у порушенні закону.

7. Додатковим безпосередній об'єкт визначається в тому випадку:

а) коли він має другорядне значення в системі соціальних цінностей;

б) коли посягання на нього не становить сутності даного кримінального правопорушення;

в) коли завдана шкода є меншою, ніж та, яка завдана іншому об'єкту.

8. Який принцип покладений в основу розподілу законів на розділи в Особливій частині КК?

а) принцип безпосереднього об'єкта;

б) принцип родового об'єкта;

в) принцип загального об'єкта.

9. При застосуванні ножа для вбивства, якою ознакою він буде (ч. 1 ст. 115 КК «Умисне вбивство»):

а) об'єктом;

б) знаряддям;

в) засобом.

10. Визначіть факультативний об'єкт при хуліганстві, поєднаному зі спричиненням потерпілому легких тілесних ушкоджень (ч. 1 ст. 296 КК «Хуліганство»):

а) власність;

б) гідність;

в) здоров'я.

11. Дурноп'ян напав на слідчого і намагався його задушити за те, що той обрав йому міру запобіжного заходу - арешт. Дії Дурноп'яна були кваліфіковані за ст. 348 КК «Посягання на життя працівника правоохоронного органу...» Визначіть об'єкт посягання:

а) життя;

б) основний - життя, додатковий - авторитет органів державної влади;

в) основний - авторитет органів державної влади, додатковий - життя.

12. Титарук вкрав у Голодюна папірці, які зовні нагадували гроші. Його дії було кваліфіковано за ч. 2 ст. 15, ч. 1ст. 185 КК- «Замах на крадіжку чужого майна». Адвокат заперечував таку кваліфікацію, посилаючись на те, що шкоди об'єкту посягання не завдано. Чи правий адвокат?

а) так, склад кримінальне правопорушення відсутній у зв'язку з відсутністю об'єкта;

б) ні, об'єкт посягання - правовідносини у сфері чужої власності;

в) ні, об'єкт посягання - правовідносини у сфері господарської діяльності.

13. Щодо Настровича, який ловив у лимані рибу, була порушена кримінальна справа за ознаками кримінальне правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 245 «Незаконне заняття рибним промислом».Згодом з'ясувалось, що лиман орендований Рігняном, який розводив там рибу. Визначіть предмет кримінальне правопорушенняного посягання:

а) риба, яка знаходилася у стані природної свободи;

б) риба, як власність Рігняна;

в) лиман, де розводили рибу.

14. Карпина продали з метою усиновлення його бездітним подружжям за кордон. Винуватців затримали та порушили кримінальну справу за ознаками кримінальне

правопорушення, передбаченого ч. 2ст. 149 «Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо передачі людини», вчинена за попередньою змовою групою осіб. У даному випадку Карпин є:

- а) об'єктом кримінальне правопорушення;
- б) предметом кримінальне правопорушення;
- в) потерпілим від кримінальне правопорушення.

15. Під час зґвалтування Бойко, щоб подолати опір потерпілої, побив її, що призвело до середньої тяжкості тілесних ушкоджень. Дії були кваліфіковані за ч. 1 ст. 152 КК - «зґвалтування», тобто статеві зносини з застосуванням фізичного насильства. Визначіть основний об'єкт кримінальне правопорушенняного покарання:

- а) статеві свободи жінки;
- б) здоров'я жінки;
- в) все вищевказане.

16. Диспозиція ч. 1 ст. 361 КК «Незаконне втручання в роботу ЕОМ (комп'ютерів, систем та комп'ютерних мереж)» передбачає кримінальну відповідальність за розповсюдження комп'ютерного вірусу, шляхом застосування програмних і технічних засобів, призначених для незаконного проникнення в ці машини.

У даному випадку комп'ютерний вірус є:

- а) предметом кримінальне правопорушення;
- б) знаряддям кримінальне правопорушення;
- в) способом вчинення кримінальне правопорушення.

17. Асантуров викрав накладні, а потім отримав за ними на складі автозапчастини, тобто вчинив кримінальне правопорушення, передбачений ч. 1 ст. 357 КК «Викрадення ... документів» та ч. 2, ст. 185 «Крадіжка». До якої ознаки складу кримінальне правопорушення слід віднести документи в обох кримінальне правопорушеннях?

- а) 1 - об'єкт, 2 - предмет;
- б) 1 - засіб, 2 - предмет;

в) 1 - предмет, 2 - засіб.

18. Через власну неуважність Скабенюк, під час керування автомобілем, виїхав на тротуар і смертельно травмував пішохода, тобто скоїв кримінальне правопорушення, передбачений ч. 2 ст. 286 КК «Порушення правил безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами». В даному випадку автомобіль:

- а) об'єкт кримінальне правопорушення;
- б) предмет кримінальне правопорушення;
- в) знаряддя кримінальне правопорушення.

19. Об'єктом кримінальне правопорушення, передбаченого ст. 294 КК «Масові заворушення», є громадський порядок та моральність у суспільстві. Це:

- а) загальний об'єкт кримінальне правопорушення;
- б) родовий об'єкт кримінальне правопорушення;
- в) безпосередній об'єкт кримінальне правопорушення.

20. Щоб дошкулити колишній дружині, Дусь зіпсував у квартирі всі побутові прилади (телевізор, холодильник тощо). Чи будуть ці прилади предметом кримінальне правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 194 КК «Умисне знищення або пошкодження майна»?

- а) так;
- б) ні, будуть знаряддям кримінальне правопорушення;
- в) ні, будуть об'єктом кримінальне правопорушення.

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

1. Що таке об'єктивна сторона складу кримінальне правопорушення?

- а) сукупність усіх необхідних ознак кримінальне правопорушення;
- б) сукупність ознак, які характеризують зовнішній прояв кримінальне правопорушення;

в) сукупність ознак, які характеризують предмет кримінальне правопорушення.

2. Які обов'язкові ознаки об'єктивної сторони складу кримінальне правопорушення?

- а) діяння (дія або бездіяльність);
- б) діяння і наслідки;
- в) діяння, наслідки, причинний зв'язок.

3. Що таке бездіяльність як ознака об'єктивної сторони?

а) виконання особою дій, які спрямовані на ухилення від виконання юридичних обов'язків;

б) невиконання особою покладених на неї юридичних обов'язків або неналежне їх виконання;

в) невиконання особою покладених на неї юридичних обов'язків при можливості їх виконання.

4. Визначіть, сукупність яких ознак утворює об'єктивну сторону:

а) дія, наслідок, причинний зв'язок, спосіб, обстановка, вчинення кримінальне правопорушення, особа, що скоїла кримінальне правопорушення;

б) дія (бездіяльність), наслідок, причинний зв'язок, спосіб, можлива мета, обстановка вчинення кримінальне правопорушення;

в) дія (бездіяльність), наслідок, причинний зв'язок, спосіб, знаряддя, засоби, місце, час, обстановка вчинення кримінальне правопорушення

5. Які обов'язкові ознаки об'єктивної сторони кримінальне правопорушення з «матеріальним» складом?

а) кримінальне правопорушення діяння (дія чи бездіяльність);

б) кримінальне правопорушення дія, кримінальне правопорушення бездіяльність, місце, час;

в) кримінальне правопорушення діяння, наслідок, причинний зв'язок.

6. Діяння, вчинені під впливом нездоланної сили:

- а) є підставою кримінальної відповідальності,
- б) виключають кримінальну відповідальність;
- в) виключають кримінальну відповідальність у випадку скоєння нетяжкого та середньої тяжкості кримінальне правопорушення.

7. Місце скоєння кримінальне правопорушення буде обов'язковою ознакою об'єктивної сторони у випадку:

- а) коли місце скоєння кримінальне правопорушення зазначене у диспозиції статті як ознака складу кримінальне правопорушення;
- б) коли місце скоєння кримінальне правопорушення є обставиною, яка виключає кримінальне правопорушення діяння;
- в) коли місце скоєння кримінальне правопорушення вказано в протоколі огляду місця події.

8. Кримінальне правопорушення з формальним складом вважається закінченим:

- а) з моменту готування до кримінальне правопорушення;
- б) з моменту скоєння кримінальне правопорушення діяння;
- в) з моменту настання хоча б частини кримінальне правопорушення наслідків.

9. Триваючий кримінальне правопорушення вважається закінченим:

- а) з моменту вчинення дії або без дії;
- б) з моменту затримання кримінальне правопорушення;
- в) з моменту явки з повинною.

10. Продовжуваний кримінальне правопорушення - це кримінальне правопорушення, який:

- а) складається з кількох самостійних відокремлених діянь, кожне з яких має всі ознаки закінченого кримінальне правопорушення;
- б) складається з одного діяння, яке має безперервний характер;

в) складається тільки із кримінальне правопорушенняної бездіяльності.

11. Коновод, під час рибної ловлі, бачив, як потонув незнайомий хлопець, але допомоги йому не надав, бо не вмів плавати. Чи має місце в даному випадку кримінальне правопорушенняне діяння, передбачене ч. 3 ст. 136 КК «Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані»?

а) так, має місце кримінальне правопорушенняна дія;

б) так, має місце кримінальне правопорушенняна бездіяльність;

в) ні.

12. Ч. 1 ст. 114 КК «Шпигунство» передбачає відповідальність за передачу або збирання з метою передачі іноземній державі, іноземній організації або їх представникам відомостей, що становлять державну таємницю. Який це склад кримінальне правопорушенняу за моментом закінчення?

а) формальний;

б) матеріальний;

в) формально-матеріальний.

13.Косицький і Везир вирішили пограбувати оптовий склад. Щоб їм не заважав сторож, вони, погрожуючи розправою, зв'язали його та закрили в кімнаті для відпочинку. В даному випадку має місце:

а) нездоланна сила;

б) фізичний примус;

в) психічний примус.

14. 15.01.2002 року Яцько з ревнощів ударив ножом в груди Лопаху, маючи намір його вбити. Потерпілого доставили долі карні, де він 17.01.2002 року вмер. Яцько пред'явили обвинувачення у скоєнні кримінальне правопорушенняу, передбаченого ч. 1 ст. 115 КК «Умисне вбивство». Що потрібно вважати часом вчинення кримінальне правопорушенняу?

- а) 15.01.2002 року;
- б) 17.01.2002 року;
- в) 15.01.2002-17.01.2002 року.

15. Баняс приставив ножа до Мірошиної і почав вимагати гроші, але потерпіла з переляку втратила свідомість і впала. Злякавшись, Баняс втік з місця події. Після затримання його було притягнуто до кримінальної відповідальності за ч. 1 ст. 187 КК «Розбій». Баняс це заперечував, аргументуючи тим, що нічого у потерпілої не забрав і ніякої шкоди їй не завдав. Слідчий спростував заперечення тим, що розбій вважається закінченим кримінальне правопорушенням з моменту нападу. Який це склад кримінальне правопорушення за конструкцією?

- а) матеріальний;
- б) формальний;
- в) усічений.

16. Під час розвантажування вагону Циганок приховав 2 ящики рибних консервів, а потім частинами за 4 дні виніс непомітно з території складу. За особливостями об'єктивної сторони це:

- а) складний кримінальне правопорушення;
- б) триваючий кримінальне правопорушення;
- в) продовжуваний кримінальне правопорушення.

17. Ложпарев у невідомого купив пістолет і постійно носив при собі. На залізничному вокзалі його затримав наряд міліції і зброю вилучили. Після експертизи, згідно з якою вилучений пістолет є вогнепальною зброєю, слідчий пред'явив обвинувачення у вчиненні кримінальне правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 263 КК «Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами та вибуховими речовинами». Який це кримінальне правопорушення і коли він буде вважатися закінченим?

- а) складний, з моменту вилучення пістолета;
- б) продовжуваним, з моменту визнання експертизою пістолета холодною зброєю;

в) триваючий, з моменту придбання пістолета у невідомого.

18. Приватний підприємець Гук купив фальшиві марки акцизного збору, які наклеїв на контрабандні цигарки. Ч. 1ст. 216 КК передбачає відповідальність за незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут таких марок. Чи є кримінальне правопорушення, вчинений Гуком, закінченим:

- а) ні, це приготування до кримінальне правопорушення;
- б) ні, це замах на кримінальне правопорушення;
- в) так, це закінчений кримінальне правопорушення.

19. Ковальчука притягнуто до кримінальної відповідальності за ст. 295 КК «Заклик до вчинення дій, що загрожують громадському порядку», за публічні заклики до знищення майна, що належало виробничому об'єднанню «Хронос». Назвіть обов'язкові ознаки об'єктивної сторони складу кримінальне правопорушення, який вчинив Ковальчук:

- а) дія, обстановка вчинення кримінальне правопорушення;
- б) діяння, спосіб вчинення кримінальне правопорушення;
- в) дія, місце вчинення кримінальне правопорушення.

20. Шемакін, жартома, зупинив поїзд, в якому їхав, натиснувши стоп-кран в тамбурі вагона. Це призвело до завдання тяжких тілесних ушкоджень 2 пасажиром. Шемакіна притягнуте до кримінальної відповідальності за ч. 2 ст. 283 КК «Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда». До якої ознаки складу кримінальне правопорушення потрібно віднести стоп-кран?

- а) предмет кримінальне правопорушення;
- б) знаряддя вчинення кримінальне правопорушення;
- в) засіб вчинення кримінальне правопорушення.

Тема 5 Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення (2 години)

План

1. Поняття та ознаки суб'єкта кримінального правопорушення.

2. Поняття суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення та її значення.

3. Обов'язкові та факультативні ознаки суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.

Мета: здобуття загальних відомостей про суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Основні поняття: суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення, кримінальне правопорушення, суб'єкт, суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення.

При вивченні **першого питання** потрібно визначити поняття та ознаки суб'єкта кримінального правопорушення.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні знати і вміти охарактеризувати поняття суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення та її значення.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно охарактеризувати обов'язкові та факультативні ознаки суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 5 СУБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

1. Які ознаки суб'єкта кримінального правопорушення визначені в КК?

- а) осудність, вік;
- б) вік, осудність, фізична особа;
- в) вік, осудність, фізична особа, судимість.

2. З якого віку настає кримінальна відповідальність за загальним правилом?

- а) з 14 років;

б) з 16 років;

в) з 18 років.

3. Які є критерії неосудності?

а) юридичний і медичний;

б) моральний і медичний;

в) матеріальний і фізичний.

4. Який зміст юридичного критерію неосудності?

а) нездатність розуміти значення своїх дій і нездатність керувати своїми діями;

б) нездатність вірно оцінити свої дії;

в) нездатність усвідомлювати свої діяння або керувати ними.

5. Визначить один з медичних критеріїв неосудності:

а) тимчасовий розлад фізичного здоров'я;

б) тривалий розлад фізичного здоров'я;

в) тимчасовий розлад душевної діяльності.

6. Згідно з висновком судово-психіатричної експертизи М., під час вчинення вбивства, перебував у стані патологічного сп'яніння. Чи достатній цей висновок для визнання особи неосудною?

а) так;

б) ні;

в) так, якщо під час досудового слідства особа неадекватно веде себе.

7. Прохоров вчинив крадіжку (ст. 185 КК) у стані осудності, але до постановлення вироку захворів на епілепсію. Чи підлягає він покаранню?

а) так, може підлягати покаранню після одужання;

б) не може взагалі підлягати покаранню;

в) він звільняється від кримінальної відповідальності і покарання.

8. Визначить юридичний критерій обмеженої осудності:

а) нездатність повною мірою усвідомлювати свої дії та (або) керувати ними;

- б) невірне уявлення особи щодо кваліфікації діяння;
- в) невірна правова оцінка своєї поведінки.

9. Згідно з висновком судово-психіатричної експертизи Агарков, під час вчинення розбою, перебував у стані наркотичного сп'яніння. Було встановлено, що Агарков перебуває на обліку в наркологічному диспансері. Чи можна визнати його обмежено осудним?

- а) так;
- б) ні;
- в) так, якщо він не повною мірою усвідомлював свої дії.

10. Авдишев був визнаний судом обмежено осудним. Як враховується судом визнання особи обмежено осудною?

- а) не враховується;
- б) особа звільняється від покарання;
- в) враховується при призначенні покарання і може бути підставою для застосування заходів медичного характеру.

11. Як впливає вчинення кримінальне правопорушення у стані сп'яніння на відповідальність?

- а) є пом'якшуючою обставиною;
- б) не впливає на відповідальність;
- в) може бути обтяжуючою обставиною.

12. В день свого 14-річчя Петро вчинив крадіжку (ч. 1 ст. 185 КК) і вбивство (ч. 1 ст. 115 КК). Дайте кримінально-правову оцінку діям Петра:

- а) він не буде нести кримінальної відповідальності;
- б) він буде нести кримінальну відповідальність за крадіжку(ч. 1 ст. 185КК);
- в) він буде нести кримінальну відповідальність за вбивство(ч. 1 ст. 115КК).

13. Неповнолітній Котов 22 грудня 2002 року вчинив кишенькову крадіжку (ч. 1 ст. 185 КК). Під час слідства з'ясувалося, що Котов не має зовсім ніяких документів, що засвідчують його особу. За висновком судово-медичної експертизи Котов народився у 1988 році. Дайте кримінально-правову оцінку діям Котова:

а) він буде нести кримінальну відповідальність за крадіжку(ч. 1 ст. 185КК);

б) він буде нести кримінальну відповідальність за крадіжку(ч. 1 ст. 185 КК), якщо усвідомлював суспільну небезпечність дій;

в) він не буде нести кримінальної відповідальності.

14. 20-річний А. втягнув у жебрацтво 8-річного І. (ст. 304КК). До якого виду суб'єктів можна віднести А.?

а) до загального;

б) до спеціального;

в) до складного.

15. Що таке осудність особи?

а) здатність особи усвідомлювати свої діяння і керувати ними:

б) здатність особи розуміти значення своїх дій і нездатність керувати своїми діями;

в) здатність особи розуміти значення своїх дій або керувати ними.

16. 16-річний Н. вчиняв крадіжки з супермаркету (ч. 2ст. 185 КК). Під час слідства було встановлено, що Н. Страждає на kleptomaniю. Чи буде Н. притягнутий до кримінальної відповідальності?

а) так;

б) ні;

в) так, якщо він міг керувати своїми діями.

17. Де визначений перелік кримінальне правопорушення, за які кримінальна відповідальність настає з 14 років?

а) в Загальній частині КК;

б) в Особливій частині КК;

в) у постанові Пленуму Верховного Суду України.

18. 20-річний П., який страждає на дебільність, після перегляду зарубіжної кінострічки, підпалив будинок. Під час вчинення цих дій він не міг усвідомлювати свої дії, але керував ними. Дайте кримінально-правову оцінку діям П.

а) він буде нести кримінальну відповідальність за умисне знищення майна шляхом підпалу (V 2 ст. 194 КК);

б) він не буде нести кримінальну відповідальність;

в) він буде нести кримінальну відповідальність за умисне знищення майна шляхом підпалу (ч 2 ст. 134 КК), а його хвороба буде виступати обставиною, що пом'якшує покарання,

19. 15-річний Лемех на прохання свого знайомого прийшов до Верченко і почав вимагати, щоб вона повернула 150 грн. боргу. Верченко відмовилася це зробити. Тоді Лемех заподіяв їй середньої тяжкості тілесне ушкодження. Дайте кримінально-правову оцінку діям Лемеха.

а) дії Лемеха слід кваліфікувати як заподіяння умисного середньої тяжкості тілесного ушкодження (ч. 2 ст. 122 КК):

б) дії Лемеха слід кваліфікувати як примушування до виконання цивільно-правового зобов'язання, поєднане з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я (ч. 3 ст. 355 КК);

в) Лемех не буде нести кримінальну відповідальність,

20. Хто з цих осіб не є спеціальним суб'єктом кримінальне правопорушення?

а) 18-річна особа, яка ухиляється від призову на строкову військову службу (ст. 335 КК);

б) 14-річна матір, яка вчинила вбивство своєї новонародженої дитини (ст. 117 КК);

в) 25-річний слідчий, який вчинив вбивство з ревнощів (ч. 1 ст. 115 КК).

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

1. Які ознаки суб'єктивної сторони складу кримінальне правопорушення?

а) вина, мотив, мета, емоційний стан;

б) вина, умисел, необережність;

в) вина, діяння, мотив та мета.

2. Які є форми вини?

- а) умисна, необережна, недбалість;
- б) подвійна, умисна, необережна;
- в) складна, кримінальне правопорушенняна самовпевненість, прямий умисел.

3. Який зміст інтелектуального моменту прямого умислу?

- а) особа не усвідомлює суспільну небезпеку і передбачає настання наслідків;
- б) особа усвідомлює суспільну небезпеку і не передбачає настання наслідків;
- в) особа усвідомлює суспільну небезпеку і передбачає настання наслідків.

4. Який зміст вольового моменту прямого умислу?

- а) особа свідомо припускає настання наслідків;
- б) особа бажає їх настання;
- в) особа розраховує на їх відвернення.

5. Який зміст інтелектуального моменту кримінальне правопорушенняної самовпевненості?

- а) особа передбачає настання наслідків;
- б) особа передбачає можливість настання наслідків;
- в) особа не передбачає настання наслідків.

6. Який зміст вольового моменту кримінальне правопорушенняної самовпевненості?

- а) особа не передбачала можливість настання наслідків;
- б) особа бажала настання наслідків;
- в) особа легковажно розраховувала на відвернення наслідків.

7. Дроздов був притягнутий до кримінальної відповідальності за погрозу вбивством (ч. 1 ст. 129 КК). Які ознаки інтелектуального та вольового моменту характерні для прямого умислу цього кримінальне правопорушення?

- а) усвідомлення суспільної небезпеки, передбачення наслідків, бажання їх настання;

б) усвідомлення суспільної небезпеки, бажання настання наслідків;

в) усвідомлення суспільної небезпеки, бажання діяти.

8. За якими ознаками головним чином слід розмежовувати кримінальне правопорушення на самовпевненість та непрямий умисел?

а) за ознаками вольового моменту;

б) за ознаками інтелектуального моменту;

в) за ознаками інтелектуального та вольового моменту.

9. Попов, щоб помститися знайомому, підпалив вночі його будинок. Він думав, що в будинку нікого немає. Внаслідок цієї дії загинуло 2 особи. Визначіть форму і вид вини Попова до смерті людей:

а) кримінальне правопорушення на недбалість;

б) кримінальне правопорушення на самовпевненість;

в) непрямий умисел.

10. Під час розбійного нападу потерпілому А. було заподіяне тяжке тілесне ушкодження. Внаслідок втрати крові А. помер. Обвинувачений С. на допиті показав, що вік не хотів убивати, а тільки завдав удар ножем у живіт для того, щоб А. не чинив опір. Визначіть форму і вид вини С. стосовно завдання тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть особи:

а) непрямий умисел;

б) кримінальне правопорушення на недбалість;

в) подвійна форма вини.

11. Громадянин К. на замовлення вчинив вбивство з автомата бізнесмена П. При цьому загинули охоронець і стороння особа. Визначіть форму і вид вини К.:

а) прямий умисел стосовно смерті П. та непрямий умисел стосовно смерті інших осіб;

б) прямий умисел стосовно смерті П. та кримінальне правопорушення на самовпевненість стосовно смерті інших осіб;

в) прямий умисел стосовно смерті П. та змішана форма вини стосовно смерті інших осіб.

12. Під час обіднього відпочинку робітник С. вирішив пожартувати над іншою робітницею О. Він підхопив і підняв її над ванною із соляною кислотою. Не втримавши рівноваги, він випустив її у ванну. Робітниця отримала тяжке тілесне ушкодження. Визначіть форму і вид вини С.:

- а) казус;
- б) кримінальне правопорушення на самовпевненість;
- в) кримінальне правопорушення на недбалість.

13. Неповнолітній Д. з хуліганських мотивів намагався завдати удару сокирою по голові Р. Потерпілий закрився рукою, і удар припав на кисть руки. Д. на допиті показав, що не бажав смерті особи, а після завданого удару надав допомогу Р. Дії особи були кваліфіковані як замах на вбивство (ч. 2 ст. 15 КК і ч. 2 ст. 115 КК). Визначіть форму і вид вини Д.:

- а) непрямий умисел;
- б) прямий умисел;
- в) кримінальне правопорушення на самовпевненість.

14. Водій Т. керуючи автомобілем у нетверезому стані, порушив правила дорожнього руху і вчинив наїзд на пішохода О. Потерпілий помер на місці події. Визначіть психічне ставлення Т. до свого вчинку:

- а) кримінальне правопорушення на самовпевненість;
- б) кримінальне правопорушення на недбалість;
- в) змішана форма вини.

15. Вкажіть кримінальне правопорушення, в якому мотив не є обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення:

- а) умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання;
- б) хуліганство;
- в) крадіжка.

16. Що таке помилка в кримінальному праві?

а) неправильна кваліфікація слідчим кримінальне правопорушення;

б) неправильне визначення законодавцем окремих ознак певного кримінальне правопорушення;

в) неправильне уявлення особи про юридичні чи фактичні ознаки вчинюваного нею діяння.

17. Які є види помилок у кримінальному праві?

а) фактична і теоретична;

б) юридична і фактична;

в) загальна і спеціальна.

18. Громадянин П. придбав для збуту у невідомого 10 г порошку білого кольору, вважаючи, що це кокаїн. За висновком експертизи, це був крохмаль. Дайте правову оцінку діям П.:

а) він буде нести кримінальну відповідальність за придбання з метою збуту наркотичних засобів (ч. 2 ст. 307 КК);

б) він не буде нести кримінальної відповідальності;

в) він буде нести кримінальну відповідальність за замах на придбання з метою збуту наркотичних засобів (ч. 2 ст. 15 і ч. 2 ст. 307 КК).

19. Чоловік з метою вбивства підсипав дружині в суп отруту, яка повинна була подіяти через 2 години. Дружина по дорозі на роботу потрапила під машину і загинула. Дайте правову оцінку діям чоловіка:

а) дії чоловіка слід кваліфікувати як умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК);

б) дії чоловіка слід кваліфікувати як замах на умисне вбивство (ч. 2 ст. 15 КК і ч. 1 ст. 115 КК);

в) чоловік не буде нести кримінальної відповідальності.

20. Рятувальник Полішко під час гри у футбол на річній станції отримав перелом руки. В цей час на річці почав тонути і кликати на допомогу Р. Полішко не надав йому допомоги. Внаслідок цього Р. втонув. Дайте правову оцінку діям Полішка.

- а) дії рятувальника слід кваліфікувати як вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК);
- б) дії рятувальника слід кваліфікувати як залишення в небезпеці (ч. 3 ст. 135 КК);
- в) рятувальник не підлягає кримінальній відповідальності.

Тема 6 Стадії вчинення кримінального правопорушення (2 години)

План

1. Поняття та види стадій вчинення кримінального правопорушення.
2. Готування до кримінального правопорушення: поняття та ознаки.
3. Замах на кримінальне правопорушення: поняття та ознаки.

Мета: здобуття загальних відомостей про стадії вчинення кримінального правопорушення.

Основні поняття: кримінальне правопорушення, стадії вчинення кримінального правопорушення, готування до вчинення кримінального правопорушення, замах на вчинення кримінального правопорушення.

При вивченні **першого питання** потрібно визначити сутність поняття та види стадій вчинення кримінального правопорушення.

Розкриваючи зміст **другого питання** необхідно охарактеризувати готування до кримінального правопорушення: поняття та ознаки.

Під час вивчення **третього питання** майбутні правники повинні знати і вміти охарактеризувати замах на кримінальне правопорушення: поняття та ознаки.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 6

1. Що таке стадії кримінальне правопорушення?

- а) це певні етапи кримінальне правопорушення;
- б) це структурний елемент складу кримінальне правопорушення;
- в) це ознаки кримінальне правопорушення.

2. Стадіями кримінальне правопорушення є:

- а) замах, добровільна відмова, діяльне каяття;
- б) готування, замах, виявлення наміру;
- в) готування, замах, закінчений кримінальне правопорушення.

3. Готуванням до кримінальне правопорушення є:

- а) змова на вчинення кримінальне правопорушення;
- б) оприлюднення наміру вчинити кримінальне правопорушення;
- в) наявність умислу на вчинення кримінальне правопорушення.

4. Для якого виду вини характерне готування до кримінальне правопорушення?

- а) прямого умислу;
- б) кримінальне правопорушенняної самовпевненості;
- в) кримінальне правопорушенняної недбалості.

5. Готування до якого кримінальне правопорушення не тягне за собою кримінальної відповідальності?

- а) до кримінальне правопорушення з необережною формою;
- б) до кримінальне правопорушення з формальним складом;
- в) до кримінальне правопорушення з невеликою тяжкістю.

6. З яким видом вини вчинюється замах?

- а) прямим умислом;
- б) непрямим умислом;
- в) кримінальне правопорушенняною самовпевненістю.

7. Замах вчинюється шляхом:

- а) дії;
- б) бездіяльності;
- в) дії або бездіяльності.

8. Вкажіть на ознаку замаху:

- а) кримінальне правопорушення не доведений до кінця;
- б) об'єктивна сторона ще не виконувалась;
- в) кримінальне правопорушення доведений до кінця.

9. З яких причин замах на кримінальне правопорушення не доводиться до кінця?

- а) з причин, що не залежать від волі винного;
- б) у зв'язку з добровільною відмовою;
- в) у зв'язку з відсутністю потреби закінчувати кримінальне правопорушення.

10. Особа, яка добровільно відмовилася від кримінальне правопорушення:

- а) не підлягає кримінальній відповідальності взагалі;
- б) підлягає кримінальній відповідальності за готування або замах;
- в) підлягає кримінальній відповідальності лише в тому випадку, якщо фактично скоєне нею діяння містить склад іншого кримінальне правопорушення.

11. Смагін вирішив виготовити гроші. Для цього він виготовив необхідне обладнання. Коли він виготовив кілька зразків, підбираючи необхідний колір, його було затримано. На виготовлених зразках номіналу купюр ще не було. Смагіна притягнуто до кримінальної відповідальності за виготовлення з метою збуту підробних грошей (ст. 199 КК). Визначіть стадію вчинення кримінальне правопорушення:

- а) приготування;
- б) замах;
- в) закінчений кримінальне правопорушення.

12. Під час полювання Вопалюк, з порушенням встановлених правил, зробив кілька пострілів. Одним пострілом був поранений Овчаренко, який знаходився на

лінії вогню. Слідчий кваліфікував дії Вовалука як замах на необережне вбивство (ст. 15, ч.1 ст. 119КК). Чи правильним є рішення слідчого?

а) так;

б) ні;

в) так за умови, що поранення сталося в життєво важливий орган.

13. З метою вбивства Адаменка, Мегедон підпалив вночі будинок, де той мешкав. У цей час Адаменка в будинку не було, про що Мегедон не знав.

Визначіть стадію вчинення кримінальне правопорушення:

а) незакінчений замах;

б) закінчений замах;

в) приготування до вбивства.

14. Колесник вирішив обікрасти касу одного з підприємств. Для цього він виготовив та придбає необхідне знаряддя. Вночі він відключив сигналізацію, зробив пролом у стіні, відкрив двері, де знаходився сейф. Після кількох спроб Колесник зрозумів, що сейф відкрити він не зможе, і зник з місця події. Визначіть стадію вчинення кримінальне правопорушення:

а) ч. 3 ст. 15, ч. 3 ст. 185 КК,- незакінчений замах;

б) ч. 2 ст. 15, ч. 3 ст. 185, КК,- закінчений замах;

в) добровільна відмова.

15. Під час розмови Купріянов заявив своїм товаришам, що тепер знає, як можна «заробити» гроші. На його думку, захист практично будь-якого банківського рахунку можна подолати за допомогою сучасного комп'ютера. Купріянов вчинив:

а) оприлюднення наміру вчинення розкрадання;

б) приготування до вчинення розкрадання;

в) незакінчений замах на вчинення розкрадання

16. У Крамаренка випадково опинились ключ: від квартири сусідів Маслових. Встановивши відсутність

Маслових, Крамаренко з метою вчинити крадіжку зайшов до їх квартири, але страх перед відповідальністю змусив його негайно піти геть. У діях Крамаренка має місце:

а) ч. 3 ст. 15, ч. 3 ст. 185 КК,- незакінчений замах на крадіжку чужого майна;

б) ч. 2 ст. 15, ч. 3 ст. 185, КК- закінчений замах на крадіжку чужого майна;

в) добровільна відмова від крадіжки чужого майна.

17. Вирішивши напасти на інкасаторів, Колінько придбав пістолет ПМ. Згодом він відмовився від кримінальне правопорушенняного наміру, зваживши всі обставини, але пістолет «про всяк випадок» продовжував зберігати. Чи підлягає Колінько кримінальній відповідальності?

а) так, за приготування до розбійного нападу (ч. 1 ст. 14,ч. 1 ст. 185КК);

б) ні, має місце добровільна відмова;

в) так, за незаконне придбання та зберігання вогнепальної зброї (ч. 1 ст. 263 КК).

18. Каратичіна, яка мешкала в комунальній квартирі, вирішила позбутись сусідки Платонової і заволодіти її кімнатою. З цією метою вона підсипала в їжу Платонової отруту. Тяжкі страждання потерпілої сильно вплинули на Каратичіну, вона викликала швидку допомогу і повідомила лікарю, яку отруту використала. Внаслідок своєчасно вжитих заходів Платонова повністю одужала, без наслідків для здоров'я. У діях Каратичіної має місце:

а) закінчений замах на вбивство (ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК);

б) добровільна відмова від вчинення вбивства;

в) діяльне каяття.

19. Через неприязні стосунки з Морковським, Корнілов умисно обробив його земельну ділянку хімічними сполуками, що знищили весь урожай. Довідавшись про те, що за умисне знищення чужого майна передбачена

кримінальна відповідальність (ст. 184 КК), Корнілов віддав Морковському свій урожай у кількості, яка б могла вирости на ділянці останнього.

У діях Корнілова має місце:

- а) добровільна відмова;
- б) закінчений замах (ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 194 КК);
- в) діяльне каяття.

20. Після вживання спиртних напоїв Мозговий з хуліганських мотивів почав кидати каміння у вітрини магазину. Всього він розбив 2 вітрини, а ще 3 залишились цілими, бо Мозговий у них не влучив. Хуліганські дії були припинені нарядом міліції. У діях Мозгового має місце:

- а) незакінчений замах на хуліганство (ч. 3 ст. 15, ч. 1 ст. 296 КК);
- б) закінчений замах на хуліганство (ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 296 КК);
- в) закінчений кримінальне правопорушення (ч. 1 ст. 296 КК).

Тема 7 Співучасть у кримінальному правопорушенні (2 години)

План

1. Поняття та значення співучасті у кримінальному правопорушенні.
2. Види співучасників кримінального правопорушення.
3. Види та форми співучасті.

Мета: здобуття загальних відомостей про співучасть у кримінальному правопорушенні.

Основні поняття: співучасть у кримінальному правопорушенні, види співучасників кримінального правопорушення, організатор, пособник, виконавець.

Розкриваючи зміст першого питання необхідно визначити поняття та значення співучасті у кримінальному правопорушенні.

Під час вивчення другого питання майбутні правники повинні охарактеризувати види співучасників кримінального правопорушення.

Під час підготовки до третього питання необхідно опрацювати види та форми співучасті.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 7

1. Що таке співучасть у кримінальному правопорушенні?

а) умисна спільна участь 2-х або більше осіб у вчиненні умисного кримінального правопорушення;

б) умисна спільна участь декількох суб'єктів кримінального правопорушення у вчиненні умисного кримінального правопорушення;

в) умисна спільна участь 2-х або більше осіб у вчиненні кримінального правопорушення.

2. 16-річний Петро разом з 12-річним Романом вчинили кишенькову крадіжку. Чи будуть вони співучасниками кримінального правопорушення?

а) так, якщо Петро не знав про вік Романа;

б) так;

в) ні.

3. Чим характеризується суб'єктивна сторона співучасті?

а) характеризується умисною та необережною формами вини;

б) тільки умисною формою вини;

в) тільки необережною формою вини.

4. Що передбачає проста форма співучасті?

а) співвиконавство без попереднього порозуміння; співвиконавство з попереднім порозумінням;

б) кримінальне правопорушення у групування (банда, організована група, незаконне воєнізоване формування чи група);

в) співучасть у вузькому розумінні цього слова (кожен із співучасників виконує певну роль у вчиненні кримінальне правопорушення).

5. Ігор разом з Василем, після футбольного матчу, незадоволені програшем своєї команди, розбили вітрину магазину, їх дії були кваліфіковані як хуліганство (ч. 2 ст. 296 КК). Визначіть форму співучасті?

- а) проста;
- б) складна;
- в) спеціальна.

6. Хто є виконавцем кримінальне правопорушення?

а) виконавцем визнається особа, яка у співучасті з іншими суб'єктами кримінальне правопорушення безпосередньо чи шляхом використання інших осіб, що відповідно до закону не підлягають кримінальній відповідальності за скоєне, вчинила кримінальне правопорушення, передбачений КК;

б) виконавцем визнається тільки особа, яка самостійно вчинила кримінальне правопорушення, передбачений КК;

в) виконавцем визнається тільки особа, яка у співучасті з іншими суб'єктами кримінальне правопорушення безпосередньо чи шляхом використання інших осіб, що відповідно до закону не підлягають кримінальній відповідальності за скоєне, вчинила кримінальне правопорушення, передбачений КК, а також особа, яка заздальгідь обіцяла переховати кримінальне правопорушення, зняряддя чи засоби вчинення кримінальне правопорушення.

7. Хто є організатором кримінальне правопорушення?

а) організатором визнається особа, яка вчинила кримінальне правопорушення чи керувала ним;

б) особа, яка утворила організовану групу;

в) організатором визнається особа, яка готує кримінальне правопорушення чи сприяє порадами.

8. Хто є підбурювачем кримінальне правопорушення?

а) підбурювачем визнається особа, яка погрозою, примусом примушує іншу особу до вчинення кримінальне правопорушення;

б) підбурювачем визнається особа, яка умовлянням, підкупом, погрозою, примусом або іншим чином схилила іншого співучасника до вчинення кримінальне правопорушення;

в) підбурювачем визнається особа, яка порадами, вказівками, наданням засобів чи знарядь або усуненням перешкод сприяла вчиненню кримінальне правопорушенняу іншими співучасниками.

9. В якій ситуації Тарас буде пособником кримінальне правопорушенняу?

а) коли Тарас попросить Ярослава викрасти автомобіль;

б) коли Тарас роз'яснить Ярославу, як відмикати двері автомобіля під час викрадення;

в) коли Тарас придбає автомобіль, який Ярослав викрав.

10. Який вид складної форми співучасті визначений в Кримінальному кодексі?

а) кримінальне правопорушенняна організація;

б) кримінальне правопорушенняне співтовариство.

в) кримінальне правопорушенняна шайка.

11. Яка із вказаних ознак характеризує поняття «організована група»?

а) вчинення кримінальне правопорушенняу однією особою чи спільно з іншою;

б) вчинення кримінальне правопорушенняу 2 або більше суб'єктами кримінальне правопорушенняу;

в) вчинення кримінальне правопорушенняу 3 або більше суб'єктами кримінальне правопорушенняу.

12. Організована ієрархічна кримінальне правопорушенняна група, юридичне зареєстрована як

ТОВ «Озон», не сплачувала податків (ч. 2 ст. 212 КК). Чи можна визнати таку групу кримінальне правопорушенняю організацією?

а) так;

б) ні;

в) так, якщо ця група вчиняла ці кримінальне правопорушення систематично.

13. Котов, раніше судимий за хуліганство, разом з Коваленком вчинили хуліганські дії (ч. 2 ст. 296 КК). Які ознаки ставляться у вину Котову?

а) ознаки, що характеризують особу Котова;

б) ознаки, що характеризують Коваленка;

в) ознаки, що характеризують Котова і Коваленка.

14. Сорокін замовив Rogozin заподіяти тілесні ушкодження Токарю. Rogozin, перебуваючи у стані сп'яніння, не розрахував сили і вбив Токаря. Чи буде Сорокін підлягати кримінальній відповідальності за умисне вбивство?

а) Сорокін не підлягає кримінальній відповідальності за вбивство, вчинене Rogozinом;

б) Сорокін взагалі не підлягає кримінальній відповідальності;

в) Сорокін підлягає кримінальній відповідальності за дії, вчинені Rogozinом, якщо вони навіть не охоплювалися його умислом.

15. Роман, Іван та Сергій об'єдналися в організовану групу. Спеціалізувалися вони на квартирних крадіжках. Роман підшукував імовірну ціль - квартиру. Іван забезпечував транспортом. Сергій безпосередньо вчиняв крадіжку. Які особливості кримінальної відповідальності учасників цієї організованої групи?

а) Роман, Іван та Сергій підлягають відповідальності за кримінальне правопорушення, у вчиненні яких вони брали участь, залежно від тієї ролі, яку виконував у кримінальному правопорушенні кожен із них;

б) Роман, Іван та Сергій підлягають відповідальності за кримінальне правопорушення, у підготовці або вчиненні яких вони брали участь, незалежно від тієї ролі, яку виконував у кримінальному правопорушенні кожен із них;

в) Роман, Іван та Сергій підлягають відповідальності за кримінальне правопорушення, у вчиненні яких вони брали безпосередню участь.

16. Коробов, незважаючи на домовленість, злякавшись відповідальності, відмовився надавати автомобіль для перевезення викраденого іншим співучасникам. Чи буде це добровільною відмовою його від вчинення кримінальне правопорушення?

а) ні;

б) так, якщо він обов'язково та своєчасно повідомить про підготовлений кримінальне правопорушення правоохоронним органам;

в) так.

17. Авдєєв підмовив Корсуна вивезти старовинну ікону з України до Польщі. Він передав ікону Корсуну, але до його виїзду він добровільно відмовився від доведення кримінальне правопорушення до кінця. Чи підлягає кримінальній відповідальності Корсун при добровільній відмові Авдєєва?

а) Корсун не підлягає кримінальній відповідальності;

б) Корсун підлягає відповідальності за готування до кримінальне правопорушення або за замах на кримінальне правопорушення, залежно від того, на якій із цих стадій його діяння було припинено;

в) Корсун підлягає відповідальності за закінчений кримінальне правопорушення.

18. Які види причетності до кримінальне правопорушення регламентовані в КК?

а) приховування кримінальне правопорушення, недонесення про кримінальне правопорушення та потурання кримінальне правопорушення;

- б) приховування кримінальне правопорушення, потурання кримінальне правопорушення;
- в) приховування кримінальне правопорушення, недонесення про кримінальне правопорушення.

19. Приховування яких кримінальному правопорушеннів тягне кримінальну відповідальність?

- а) заздалегідь обіцяне приховування тяжкого чи особливо тяжкого кримінальне правопорушення;
- б) заздалегідь не обіцяне приховування середньої тяжкості, тяжкого чи особливо тяжкого кримінальне правопорушення;
- в) заздалегідь не обіцяне приховування тяжкого чи особливо тяжкого кримінальне правопорушення.

20. Петро - син Івана вчинив умисне вбивство (ч. 1ст. 115 КК). Іван приховав збраряддя кримінальне правопорушенняу - ніж. Чи підлягає кримінальній відповідальності батько за заздалегідь не обіцяне приховування кримінальне правопорушенняу?

- а) він несе відповідальність на загальних підставах, у випадках, передбачених КК;
- б) він несе більш м'яку відповідальність, у випадках, передбачених КК;
- в) він не несе кримінальної відповідальності.

Тема 8 Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння (2 години)

План

1. Поняття обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння, та їх види.
2. Загальна характеристика обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
3. Підстава та умови правомірності заподіяння шкоди у відповідному стані.

Мета: здобуття загальних відомостей про обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Основні поняття: обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння, кримінальна протиправність діяння.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно пам'ятати поняття обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння, та їх види.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати загальну характеристику обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати підстави та умови правомірності заподіяння шкоди у відповідному стані.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 8

1. У стані необхідної оборони можна захистити:

- а) тільки свої інтереси;
- б) свої та інтереси третіх осіб;
- в) свої інтереси, інтереси третіх осіб, а також суспільні та державні інтереси.

2. У стані необхідної оборони можна завдати шкоди:

- а) тільки життю та здоров'ю нападаючого;
- б) життю, здоров'ю, майновим та всім іншим інтересам нападаючого;
- в) не тільки інтересам нападаючого, а й третім особам.

3. Перевищення меж необхідної оборони полягає у тому, що:

- а) особа, здійснюючи захист, завдає шкоду більшу, порівняно з тою, що відвернута;
- б) особа здійснює захист тоді, коли напад уже минув;
- в) особа, здійснюючи захист, завдає шкоду, яка явно не відповідає характерові посягання чи обставині захисту.

4. В якому випадку закон дозволяє застосовувати зброю, інші засоби та предмети незалежно від наслідків?

а) для відвернення протиправного насильницького вторгнення в житло та інше приміщення;

б) для відвернення протиправного проникнення в житло та інше приміщення;

в) для відвернення протиправного знищення або пошкодження майна в великих розмірах.

5. Відповідальність особи, яка завдала надмірну шкоду кримінальне правопорушенняцю, якого затримувала:

а) не настає;

б) настає на загальних підставах;

в) настає лише у випадках, передбачених статтями 118,124 КК України

6. Визначить правильне поняття крайньої необхідності:

а) це дія або бездіяльність, вчинені з метою усунення небезпеки, що загрожує правоохоронюваним інтересам, якщо цю небезпеку за даних обставин не можна було усунути іншими засобами і якщо заподіяна шкода є менш значною, ніж відвернута;

б) це дія, спрямована на усунення небезпеки, що загрожує правоохоронюваним інтересам, якщо цю небезпеку за даних обставин не можна було усунути іншими засобами і якщо заподіяна шкода не більша, ніж відвернута;

в) це діяння, спрямоване на усунення небезпеки, що загрожує правоохоронюваним інтересам, за умови, що шкода завдається під безпосереднім впливом фізичного примусу.

7. В якому випадку ризик не визнається виправданим?

а) якщо завідомо створена загроза для здоров'я інших людей;

б) якщо завідомо створена загроза для життя інших людей;

в) якщо завідомо створена загроза життю того, хто вчиняє діяння.

8. За якої умови фізичний примус виключає відповідальність?

а) існувала реальна загроза заподіяння шкоди здоров'ю;

- б) тяжка шкода здоров'ю вже була завдана;
- в) внаслідок безпосереднього впливу фізичного примусу особа позбавлена можливості керувати своїми діями.

9. Чи настає відповідальність за виконання явно незаконного наказу чи розпорядження, якщо особа усвідомлювала його кримінальне правопорушенняний характер?

- а) не настає;
- б) настає на загальних підставах;
- в) настає за заподіяння шкоди з необережності.

10. В якому випадку буде перевищення меж заподіяння шкоди при виконанні спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінальне правопорушенняної діяльності організованої групи чи кримінальне правопорушенняної організації?

- а) скоєння умисного кримінальне правопорушенняу, що заподіяв істотну матеріальну шкоду;
- б) скоєння необережного кримінальне правопорушенняу, що спричинив особливо тяжкі наслідки;
- в) скоєння тяжкого кримінальне правопорушенняу, пов'язаного зі спричиненням тяжкого тілесного ушкодження потерпілому.

11. Громадянин Н. нацькував собаку на гр-на В. Останній застрелив собаку із пістолета, якого мав при собі. Як потрібно розглядати дії гр-на В.?

- а) як дії, скоєні в стані необхідної оборони;
- б) як дії, скоєні в стані крайньої необхідності;
- в) як діяння, пов'язані з ризиком.

12. Тимошук хотів заборонити Павлову забрати з подвір'я сусіда катушку алюмінієвого дроту. Коли останній зробив спробу обминути його та піти геть, разом з дротом Тимошук вдарив його жердиною по спині, спричинивши тілесні ушкодження середньої тяжкості. Чи буде Тимошук підлягати кримінальній відповідальності?

а) так, за умисне нанесення середньої тяжкості тілесних ушкоджень (ч. 1 ст. 122 КК);

б) так, за необережне нанесення середньої тяжкості тілесних ушкоджень;

в) ні, хоч і має місце перевищення меж необхідної оборони.

13. Сіренко і Калинов вночі зустріли на вулиці 15-річного Лапіна і почали з хуліганських спонукань його бити. Захищаючись, Лапін ударив Сіренка складним ножом, який мав при собі, що призвело до смерті. У діях Лапіна має місце:

а) необхідна оборона;

б) перевищення меж необхідної оборони;

в) умисне спричинення смерті.

14. Семененко зачинився у будинку і викрикував погрози застосувати зброю на адресу державного виконавця, який прийшов описати майно, що підлягає конфіскації за вироком суду. В діях Семененка має місце:

а) стан необхідної оборони;

б) стан необхідної оборони відсутній;

в) має місце психічний примус.

15. Зеленюк з метою охорони врожаю яблук встановив у саду вовчі капкани. В один з них потрапив сусідський хлопчик, якому було спричинені тяжкі тілесні ушкодження. Чи підлягає Зеленюк кримінальній відповідальності?

а) ні, бо діяв у стані необхідної оборони;

б) так, за перевищення меж необхідної оборони (ст. 129 КК);

в) за необережне спричинення тяжких тілесних ушкоджень (ст. 128 КК).

16. Воронов намагався втекти після невдалого посягання на життя працівника міліції Душенка. З метою затримання Душенко пострілом з пістолета поранив

Воронова, чим завдав йому тяжкі тілесні ушкодження. Чи правомірні дії Душенка?

- а) так, він діяв у стані необхідної оборони;
- б) так, він намагався затримати кримінальне правопорушення, який ухилився від затримання;
- в) ні, має місце перевищення заходів, необхідних для затримання.

17. Альпіністи Юдін та Семерня при сходженні на Говерлу були в одній зв'язці. Семерня при незграбному русі зірвався і зависнув над прірвою. Юдін намагався його витягнути, але не зміг. Знесилившись, він зрозумів, що сам може зірватись і тоді перерізав мотузку. Семерня загинув. Дії Юдіна потрібно кваліфікувати як:

- а) крайня необхідність (ст. 39 КК);
- б) умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК);
- в) виправданий ризик (ч. 2 ст. 42 КК).

18. Швиркову було пред'явлено обвинувачення в порушенні обов'язків щодо охорони майна (ст. 197 КК). Адвокат подав клопотання про закриття справи. Підстава - наявність психічного примусу. Під час слідства було встановлено, що невідомі кримінальне правопорушенняці напали на магазин, який охоронював Швирков, і погрожуючи пістолетом, забрали гроші та деякі товари. Потім вони наказали Швиркову протягом години не виходити з приміщення, що той і зробив. Також було встановлено, що поруч з магазином в момент нападу знаходився патрульний автомобіль служби охорони, до якого Швирков міг дістатись за 1,5-2 хвилини. Чи підлягає клопотання адвоката задоволенню?

- а) так, на підставі ст. 40;
- б) так, на підставі ст. 39, ч. 2 ст. 40 КК;
- в) ні, бо має місце перевищення меж крайньої необхідності.

19. До Жовтенка, який стояв на автобусній зупинці, підсіли двоє молодих хлопців і, погрожуючи кастетами,

наказали зняти одяг. Захищаючись, Жовтенко витягнув пістолета, який незаконно носив, і зробив кілька пострілів. Нападники втекли, однак пострілом випадково була поранена жінка, яка була поруч. Чи буде Жовтенко нести відповідальність за поранення жінки?

- а) так, бо зберігав пістолет незаконно;
- б) ні, бо діяв у стані необхідної оборони;
- в) так, за спричинення тілесних ушкоджень з необережності.

20. Щоб не бути викритим, Човпінь, який виконував спеціальне завдання у складі кримінальне правопорушенняної організації, взяв участь у розкраданні державного майна шляхом зловживання службовим становищем (ч. 5 ст. 191 КК). За цей кримінальне правопорушення передбачено покарання до 12 років позбавлення волі, тобто він згідно зі ст. 12 КК віднесений до категорії особливо тяжких. Чи підпадають дії Човпіня під дію ч. 1 ст. 43 КК «Виконання спеціального завдання» з попередження та розкриття кримінальне правопорушенняної діяльності організованої групи чи кримінальне правопорушенняної організації?

- а) так, це виключає кримінальну протиправність діяння;
- б) ні, несе відповідальність на загальних підставах;
- в) ні, але йому не може бути призначене покарання більше, ніж половина максимального строку позбавлення волі.

Тема 9 Покарання та його види (2 години)

План

1. Поняття та ознаки покарання.
2. Система та види покарань.
3. Порядок заміни покарання одного виду іншим.

Мета: здобуття загальних відомостей про покарання та його види.

Основні поняття: покарання, види покарань.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно пам'ятати поняття та ознаки покарання.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати систему та види покарань.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати порядок заміни покарання одного виду іншим.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 9

1. Що таке покарання за КК?

а) застосування примусових заходів кримінально-правового характеру до винних у вчиненні кримінальне правопорушення осіб;

б) захід примусу, що застосовується від імені держави за вироком суду до особи, визнаної винною у вчиненні кримінальне правопорушення, і полягає в передбаченому законом обмеженні прав і свобод засудженого;

в) засіб оцінки суспільством скоєного кримінальне правопорушення діяння та особи кримінальне правопорушенняця.

2. Покарання застосовується до особи, яка:

а) вчинила суспільне небезпечне діяння;

б) визнана судом винною у скоєнні кримінальне правопорушення;

в) визнала себе винною у скоєнні кримінальне правопорушення у і є суб'єктом кримінальне правопорушення.

3. Які цілі покарання визначені в КК?

а) запобігання вчиненню нових кримінальному правопорушень як засудженими, так і іншими особами;

б) ізоляція засудженого від суспільства, перевиховання особи, попередження нових кримінальному правопорушень;

в) кара за скоєний кримінальне правопорушення, виправлення засудженого, завдання кримінальне правопорушенняцю фізичних та моральних страждань.

4. На який строк можуть встановлюватися громадські роботи до неповнолітніх?

- а) від шістдесяти до двохсот сорока годин;
- б) від тридцяти до ста двадцяти годин;
- в) від двадцяти до ста годин.

5. Коли штраф може бути призначений як додаткове покарання?

а) коли особа, яка вчинила кримінальне правопорушення, не може відбувати покарання у виді громадських робіт;

б) якщо його спеціально передбачено в санкції статті Особливої частини КК або при звільненні особи від відбування покарання з випробуванням;

в) якщо його спеціально передбачено в санкції статті Особливої частини КК і особа завдала вчиненим кримінальним правопорушенням матеріальну шкоду власнику майна.

6. За вироком суду Н. було засуджено на 3 роки обмеженню волі. До якого виду покарання віднесено обмеження волі?

- а) як до основного, так і додаткового;
- б) до додаткового;
- в) до основного.

7. За вироком суду В. був позбавлений спеціального звання «лейтенант міліції». До якого виду віднесено цей вид покарання?

- а) до додаткового;
- б) до основного;
- в) як до основного так і додаткового.

8. Які види покарань можуть застосовуватися як основні, так і як додаткові?

а) обмеження волі і виправні роботи;

б) позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю і штраф;

в) штраф і позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

9. Риков не зміг заплатити штраф у розмірі 1700 грн. за вчинений кримінальне правопорушення. Суд може замінити несплачену суму штрафу покаранням у виді виправних робіт на строк:

- а) 20 місяців;
- б) 25 місяців;
- в) 24 місяці.

10. Леонов був засуджений на 5 років позбавлення волі та позбавлений військового звання «капітан» за вчинення зґвалтування (ч. 1 ст. 152 КК). Чи правомірно особа була позбавлена військового звання?

- а) так;
- б) ні, бо суд не присвоював йому це звання;
- в) ні, бо за цей кримінальне правопорушення може бути призначене покарання у виді позбавлення волі не більше 5 років.

11. Строков був звільнений від відбування основного покарання у виді позбавлення волі. З якого моменту буде обчислюватися для Строкова додаткове покарання у виді позбавлення займати посади, пов'язані з матеріальною відповідальністю:

- а) з моменту набрання законної сили обвинувальним вироком;
- б) з початку відбування основного покарання;
- в) з моменту відбуття основного покарання.

12. Сичова було засуджено за умисне легке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 125 КК) до 200 годин громадських робіт. Який порядок виконання Сичовим громадських робіт?

- а) Сичов у вільний від роботи час може безоплатно доглядати за хворими у лікарні;
- б) Сичов може, за визначену законодавством плату, прибирати вулиці міста;
- в) Сичов може виконувати зварювальні роботи на будівництвах.

13. До кого не можуть бути призначені громадські роботи за КК?

- а) до неповнолітніх, яким не виповнилося 16 років;
- б) до військовозобов'язаних поза навчальними та іншими зборами;
- в) до адвокатів.

14. Які є види конфіскації майна як виду покарання?

- а) змішана, повна, часткова;
- б) повна, часткова та спеціальна;
- в) повна, часткова.

15. Буркова було засуджено за порушення правил адміністративного нагляду (ст. 395 КК) до арешту. На який строк може бути встановлений цей вид покарання?

- а) на строк від одного до шести місяців;
- б) на строк від шести місяців до одного року;
- в) на строк від двох місяців до одного року.

16. Арешт не може бути застосований:

- а) до 15-річної особи;
- б) до жінки, яка має дитину 8 років;
- в) до особи, що досягла пенсійного віку.

17. Військовослужбовець вчинив кримінальне правопорушення, за який суд призначив покарання у виді тримання у дисциплінарному батальйоні замість позбавлення волі. Прокурор подав скаргу на вирок суду. За якої умови скарга прокурора підлягає задоволенню?

- а) коли особа скоїла кримінальне правопорушення, не пов'язаний з несенням військової служби;
- б) якщо особа раніше відбула покарання у виді позбавлення волі;
- в) коли особа скоїла кримінальне правопорушення, пов'язаний з несенням військової служби.

18. За сукупністю вироків суд призначив С. покарання у виді позбавлення волі на 20 років. Адвокат оскаржив вирок суду. Який максимальний строк позбавлення волі може бути визначений судом в даній ситуації?

- а) 30 років;
- б) 15 років;
- в) 25 років.

19. Громадянин Арапов був засуджений за фіктивне підприємництво (ч. 1 ст. 205 КК) на 2 роки обмеження волі. У чому полягає сутність відбування цього покарання?

а) у триманні Арапова в кримінально-виконавчій установі відкритого типу без ізоляції;

б) у триманні Арапова в умовах ізоляції в кримінально-виконавчій установі;

в) Арапов не повинен залишати постійне місце проживання.

20. Соломатін був засуджений судом до довічного позбавлення волі за умисне вбивство (ч. 2 ст. 115 КК). Адвокат подав апеляцію на вирок суду. За якої умови апеляція адвоката підлягає задоволенню?

а) якщо Соломатіну виповнилося 55 років і він отримує пенсію;

б) якщо Соломатін інвалід другої групи;

в) якщо Соломатіну виповнилося 68 років.

Тема 10 Призначення покарання. Звільнення від покарання та його відбування (2 години)

План

1. Поняття та основні засади призначення покарання.
2. Призначення покарання у межах, установлених у санкції статті.
3. Призначення покарання за незакінчений кримінальне правопорушення.

Мета: здобуття загальних відомостей про призначення покарання, звільнення від покарання та його відбування.

Основні поняття: призначення покарання, звільнення від покарання та його відбування.

Розкриваючи зміст першого питання необхідно пам'ятати поняття та основні засади призначення покарання.

Під час вивчення другого питання майбутні правники повинні охарактеризувати призначення покарання у межах, установлених у санкції статті.

Під час підготовки до третього питання необхідно опрацювати призначення покарання за незакінчений кримінальне правопорушення.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 10 ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ

1. Яке з цих положень, визначених в КК, є однією із загальних засад призначення покарання?

а) суд призначає покарання відповідно до положень Загальної частини КК;

б) суд призначає покарання, керуючись міжнародно-правовими нормами;

в) суд призначає покарання, керуючись своєю правосвідомістю.

2. Диков вчинив умисне вбивство з хуліганських мотивів(ч. 2 ст. 115 КК) і грабіж (ч. 1 ст. 186 КК), Суд призначив С. покарання у виді позбавлення волі 18 років. Адвокат оскаржив вирок суду. Чи може суд призначити покарання більш суворе, ніж це передбачено відповідними статтями Особливої частини КК?

а) суд не може призначити таке покарання, виходячи з максимального розміру цього виду покарання, встановленого в Загальній частині КК;

б) суд не може призначити таке покарання згідно з положеннями Конституції;

в) суд може призначити таке покарання за сукупністю вироків.

3. Попов займався незаконною лікувальною діяльністю(ст. 138 КК). За вироком суду його було засуджено на 3 роки позбавлення волі. Адвокат подав

скаргу з проханням призначити Попову покарання більш м'яке, ніж передбачено законом. За які кримінальне правопорушення суд не може призначити більш м'яке покарання, ніж передбачено законом?

- а) кримінальне правопорушення середньої тяжкості;
- б) кримінальне правопорушення невеликої тяжкості;
- в) кримінальне правопорушення особливо тяжкі.

4. Яка із вказаних обставин, що пом'якшує покарання, передбачена в КК?

а) вчинення кримінальне правопорушення у неповнолітнім;

б) вчинення кримінальне правопорушення у зв'язку з виконанням потерпілим службового або громадського обов'язку;

в) вчинення кримінальне правопорушення з перевищенням меж необхідної оборони;

5. У вирокі суду було зазначено, що однією з обставин, що пом'якшують покарання, є вчинення кримінальне правопорушення особою вперше. Чи може суд при призначенні покарання визнати такими, що його пом'якшують, і інші обставини, не зазначені в КК?

- а) не може;
- б) може;

в) суд зобов'язаний визнати такі обставини, виходячи із загальних засад призначення покарання.

6. 18-річний Володимир, перебуваючи в стані наркотичного сп'яніння, вчинив крадіжку в особливо великих розмірах(ч. 5 ст. 185 КК) разом з 14-річним Ігорем. Яка обставина, що обтяжує покарання, передбачена ст. 67 КК, може бути поставлена у вину Володимиру?

а) тяжкі наслідки, завдані кримінальне правопорушенням;

б) вчинення кримінальне правопорушення в стані наркотичного сп'яніння;

- в) всі вказані обставини.

7. Роман вчинив кримінальне правопорушення з наступними обтяжуючими покарання обставинами: з особливою жорстокістю, з тяжкими наслідками і загально небезпечним способом. Яку обставину, що обтяжує покарання, суд може не визнати такою?

а) тяжкі наслідки, завдані кримінальне правопорушенням;

б) вчинення кримінальне правопорушення з особливою жорстокістю;

в) вчинення кримінальне правопорушення загально небезпечним способом.

8. Яку обставину, що обтяжує покарання, суд обов'язково повинен врахувати?

а) вчинення групових хуліганських дій без попередньої змови (ч. 2 ст. 296 КК);

б) повторне порушення правил дорожнього руху що призвело до загибелі пішохода (ч. 2 ст. 286 КК);

в) вчинення крадіжки з використанням іншої особи.

9. Особа вчинила крадіжку (ч. 1 ст. 185 КК) а потім через місяць, здійснила, розбійний напад (ч. 1 ст. 187 КК). Чи може суд при призначенні покарання визнати таку сукупність кримінальному правопорушенням обставиною, що обтяжує покарання?

а) може;

б) не може;

в) може, але це залежить від характеру вчиненого кримінальне правопорушення.

10. Лисенко вчинив умисне вбивство в стані сильного душевного хвилювання, викликаного тяжкою образою потерпілого (ст. 116 КК). Чи може суд врахувати цю обставину як пом'якшуючу покарання (вчинення кримінальне правопорушення під впливом сильного душевного хвилювання), передбачену ст. 116 КК?

а) може;

б) не може;

в) може, але суд у порядку ст. 66 КК повинен призначити покарання в межах, встановлених у санкції статті Особливої частини КК.

11. Які правила призначення покарання за сукупністю кримінальному правопорушень передбачені в КК?

а) визначивши покарання за кожний кримінальне правопорушення окремо визначає остаточне покарання шляхом повного чи часткового складання призначених покарань;

б) визначивши покарання за кожний кримінальне правопорушення окремо визначає остаточне покарання шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим або шляхом повного чи часткового складання призначених покарань;

в) суд, призначивши покарання за кожний кримінальне правопорушення окремо, визначає остаточне покарання шляхом поглиненні менш суворого покарання більш суворим.

12. Які є відмінності при призначенні покарання за сукупністю вироків та за сукупністю кримінальному правопорушень?

а) у звільненні від кримінальної відповідальності;

б) у правилах призначення покарання;

в) у суб'єктах покарання.

13. Романов був засуджений за шахрайство (ч. 2 ст. 190 КК) на 2 роки позбавлення волі. Під час відбування покарання Романовим слідчим ОВС була доведена його причетність до вимагання (ч. 1 ст. 189 КК). За яким правилом буде призначено покарання судом?

а) за сукупністю кримінальному правопорушень;

б) за сукупністю вироків;

в) як за сукупністю кримінальному правопорушень, так і за сукупністю вироків

14. Особа вчинила шахрайство з фінансовими ресурсами (ч. 2 ст. 222 КК) і службове підроблення (ч. 1 ст. 366 КК). За перший кримінальне правопорушення суд

призначив покарання – 3 роки позбавлення волі, за другий – обмеження волі на 1 рік. Призначаючи покарання за сукупністю кримінальному правопорушенням, суд застосував принцип повного складання призначених покарань. Який розмір покарання призначив суд?

- а) 5 років позбавлення волі;
- б) 3,5 роки позбавлення волі;
- в) 4 роки позбавлення волі.

15. При складанні покарань за сукупністю кримінальному правопорушенням менш суворий вид покарання переводиться в більш суворий вид за таким правилом – одному дню тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців відповідають:

- а) три дні обмеження волі;
- б) два дні службового обмеження для військовослужбовця;
- в) три дні виправних робіт.

16. За один кримінальне правопорушення особі було призначено покарання у виді сплати штрафу в розмірі 1700 грн., за інший – вона позбавлена права займатися комерційною посередницькою діяльністю на 2 роки. Як суд повинен призначити остаточне покарання за сукупністю кримінальному правопорушенням?

- а) покарання підлягають повному складанню за правилами, визначеними КК;
- б) покарання складанню не підлягають і виконуються самостійно;
- в) одне покарання (позбавлення права займатися певною діяльністю) поглинає інше (штраф).

17. Корягіну за обман покупців (ч. 1 ст. 225 КК) було призначено додаткове покарання - позбавлення права займати посади, пов'язані з обслуговуванням населення і здійснення торгівлі, на 2 роки, а за шахрайство в особливо великому розмірі (ч. 4 ст. 190 КК) – конфіскація майна. Як

суд повинен призначити остаточне додаткове покарання за сукупністю кримінальному правопорушеннів?

- а) покарання складаються за правилами, визначеними КК;
- б) покарання виконуються самостійно;
- в) покарання можуть складатися або поглинатися.

18. Як, за загальним правилом, обчислюються строки покарання?

- а) в роках, місяцях та годинах;
- б) в роках, місяцях, днях та годинах;
- в) в роках, місяцях.

19. Лузін вчинив грабіж (ч. 1 ст. 186 КК), за який суд може призначити покарання: штраф або виправні роботи, або позбавлення волі. При призначенні якого виду покарання суд, враховуючи попереднє ув'язнення, може пом'якшити покарання?

- а) позбавлення волі;
- б) виправні роботи;
- в) штраф.

20. Ромашкін вчинив замах на вбивство (ч. 2 ст. 15 КК і ч. 1 ст. 115 КК). Які обставини суд повинен врахувати, призначаючи покарання за цей кримінальне правопорушення?

- а) суд повинен врахувати ступінь тяжкості вчиненого особою діяння, ступінь здійснення кримінальне правопорушенняного наміру;
- б) суд повинен врахувати причини, внаслідок яких кримінальне правопорушенняне було доведено до кінця;
- в) всі вищезазначені обставини.

ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПОКАРАННЯ ТА ЙОГО ВІДБУВАННЯ

1. Звільнення від покарання та його відбування застосовується:

- а) судом;
- б) прокурором;

в) слідчим.

2. Звільнення дорослої особи від відбування покарання з випробуванням може бути застосовано за наявності інших необхідних умов при призначенні покарання:

- а) у виді громадських робіт;
- б) у виді виправних робіт;
- в) у виді арешту.

3. Тривалість іспитового строку при звільненні засудженої дорослої особи від відбування призначеного покарання з випробуванням:

- а) до 2 років;
- б) від 1 до 3 років;
- в) до 3 років.

4. Ахундова засуджено за ст. 134-1 КК 1960 р. (переслідування за критику). Караність цього діяння КК 2001 р. усунена. За таких умов:

- а) Ахундов відбуває покарання в повному обсягу;
- б) Ахундов відбуває лише половину строку покарання;
- в) Ахундов негайно звільняється від покарання.

5. Баженова засуджено до 3 років позбавлення волі (максимальний розмір покарання) за ст. 98 КК 1960 р. (необережне вбивство). В ч. 1 ст. 119 КК 2001 р. «Вбивство через необережність» розмір позбавлення волі встановлено від 3 до 5 років. Чи повинен суд збільшити призначене покарання, зважаючи на збільшення строку позбавлення волі за необережне вбивство (ч. 1 ст. 119 КК 2001 р.)?

- а) так, але не більше як до 5 років позбавлення волі;
- б) так, але не більше як на 1 рік;
- в) суд не вправі збільшити строк покарання.

6. Яке з додаткових покарань не може бути призначене особі у разі звільнення її від відбування покарання з випробуванням?

- а) штраф;
- б) конфіскація майна;

в) позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

7. Який із обов'язків може бути покладений на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням?

- а) попросити публічно пробачення у потерпілого;
- б) відшкодувати заподіяну шкоду;
- в) доглядати потерпілого при лікуванні.

8. Після закінчення іспитового строку засуджений, який виконав покладені на нього обов'язки та не вчинив нового кримінального правопорушення, звільняється від призначеного покарання:

- а) органом виконання покарань;
- б) спостережною комісією;
- в) судом.

9. За яких умов засуджений, якого звільнили від відбування покарання з випробуванням, під час іспитового строку може бути направлений для відбування призначеного покарання?

- а) якщо засуджений не виконує виробничий план;
- б) якщо засуджений два рази вчинив правопорушення, що потягли за собою адміністративні стягнення, що свідчить про його небажання стати на шлях виправлення;
- в) якщо засуджений 3 рази вчинив правопорушення, що потягли за собою адміністративні стягнення.

10. Якщо в ході іспитового строку засуджений, якого звільнили від відбування покарання з випробуванням, не витримав такого випробування, який орган направляє його для відбування призначеного покарання:

- а) суд;
- б) орган, який виконував покарання;
- в) прокурор району.

11. У разі вчинення засудженим, якого звільнили від відбування покарання з випробуванням, в період іспитового строку нового кримінального правопорушення, суд призначає йому покарання:

а) за сукупністю кримінальному правопорушень з урахуванням правил складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення;

б) за сукупністю вироків з урахуванням правил складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення;

в) на розсуд суду: за сукупністю кримінальному правопорушень чи сукупністю вироків з урахуванням правил складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення.

12. Вагітна жінка чи жінка, яка має дитину 7 років, засуджена за тяжкий кримінальне правопорушення до позбавлення волі на строк понад 5 років.

Чи може бути така жінка звільнена від відбування покарання з випробуванням?

а) може, без будь-яких умов;

б) не може взагалі;

в) може за умови позитивної характеристики.

13. Особа засуджена до довічного позбавлення волі. Вирок щодо неї не було виконано протягом 15 років. Чи можливо за таких умов застосувати до такої особи довічне позбавлення волі?

а) ні, за будь-яких умов;

б) можливо у випадку вчинення нового кримінальне правопорушення;

в) можливо, якщо цього вимагає прокурор.

14. Тарасенка засуджено за геноцид (ч. 1 ст. 442 КК) до 15 років позбавлення волі. Вирок не було виконано протягом 15 років. Чи можливе за таких умов застосування давності до Тарасенка?

а) неможливе за будь-яких умов,

б) можливе, адже вирок не було виконано понад 15 років;

в) можливе, якщо є клопотання про це трудового колективу або громадської організації, або групи видатних людей (письменників, художників і т. д.):

15. Макаренка засуджено за кримінальне правопорушення невеликої тяжкості до 2 років позбавлення волі. Протягом 3 років Макаренко ухилявся від відбування покарання. Чи можливе за даних умов звільнення Макаренка від відбування покарання?

- а) можливе, адже пройшло 3 роки;
- б) таке звільнення можливе за умови не вчинення нового кримінального правопорушення;
- в) звільнення неможливе.

16. Умовно-дострокове звільнення дорослих осіб від відбування покарання суд може застосувати до осіб, що відбувають покарання:

- а) у виді громадських робіт;
- б) у виді виправних робіт;
- в) у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатись певною діяльністю.

17. Умовно-дострокове звільнення дорослих осіб від відбування покарання за наявності інших умов може бути застосоване після фактичного відбуття:

- а) 1/3 строку покарання;
- б) половини строку покарання;
- в) строк відбутого покарання не має значення.

18. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким може бути застосована щодо осіб, які відбувають покарання у виді:

- а) обмеження волі;
- б) виправних робіт;
- в) арешту.

19. Військовослужбовці, засуджені до службових обмежень, арешту або тримання в дисциплінарному батальйоні, в разі їх визнання непридатними до військової служби за станом здоров'я:

- а) звільняються від покарання;
- б) звільняються зі служби;

в) направляються для лікування і після одужання продовжують відбувати покарання, якщо не закінчилися строки давності.

20. Закон про амністію Верховна Рада України приймає:

- а) раз на рік;
- б) як правило, один раз на рік;
- в) на розсуд Верховної Ради.

Тема 11 Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування (2 години)

План

1. Поняття, підстави та мета застосування примусових заходів медичного характеру.
2. Продовження, зміна або припинення примусових заходів медичного характеру.
3. Примусове лікування.

Мета: здобуття загальних відомостей про примусові заходи медичного характеру та примусове лікування.

Основні поняття: примусові заходи медичного характеру, примусове лікування.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно пам'ятати поняття, підстави та мета застосування примусових заходів медичного характеру.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати продовження, зміну або припинення примусових заходів медичного характеру.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати примусове лікування.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 11

1. Метою примусових заходів медичного характеру може, зокрема, бути:

- а) обов'язкове лікування особи у зв'язку з психічною хворобою;
- б) обов'язкове лікування особи у зв'язку з алкоголізмом;
- в) обов'язкове лікування особи у зв'язку з інфекційною хворобою.

2. Примусові заходи медичного характеру можуть бути застосовані:

- а) слідчим;
- б) прокурором;
- в) судом.

3. Примусові заходи медичного характеру можуть бути застосовані до особи:

- а) яка страждає на психічну хворобу;
- б) яка вчинила кримінальне правопорушення;
- в) яка у стані неосудності вчинила суспільне небезпечне діяння.

4. Перебуваючи у стані обмеженої осудності, особа вчинила грабіж. Чи можливе за таких умов застосування до цієї особи примусових заходів медичного характеру?

- а) неможливе за будь-яких умов;
- б) можливе за згодою цієї особи;
- в) факт обмеженої осудності може бути підставою для застосування примусових заходів виховного характеру,

5. Особа вчинила розбій. Під час розгляду справи в суді вона захворіла на психічну хворобу. Чи можливо застосувати до цієї особи примусові заходи медичного характеру?

- а) можливо;
- б) неможливо взагалі;
- в) можливо але лише з дозволу родичів чи виконавчої влади.

6. Відбуваючи покарання у виправній установі за вчинений кримінальне правопорушення, особа захворіла на психічну хворобу. За таких умов примусові заходи медичного характеру:

- а) можуть бути застосовані;
- б) можуть бути застосовані, але лише за клопотанням адміністрації виправної установи;
- в) можуть бути застосовані, але тільки після закінчення відбування покарання.

7. Примусові заходи медичного характеру реалізуються:

- а) тільки амбулаторне;
- б) тільки госпіталізацією особи до психіатричного закладу(стаціонарно);
- в) як амбулаторне, так і стаціонарно.

8. Застосування примусових заходів медичного характеру амбулаторне чи стаціонарно залежить, зокрема:

- а) від побажання родичів особи, щодо якої ці заходи застосовуються;
- б) від побажання самої особи, щодо якої ці заходи застосовуються;
- в) від тяжкості вчиненого діяння.

9. Психічно хвора особа вчинила суспільне небезпечне діяння, пов'язане з посяганням на життя інших осіб. Який вид примусових заходів медичного характеру може бути застосовано щодо цієї особи?

- а) госпіталізація до психіатричного закладу із посиленням наглядом;
- б) госпіталізація до психіатричного закладу з суворим наглядом;
- в) поміщення в одиночну камеру.

10. Особа, яка страждає на психічну хворобу, вчинила суспільне небезпечне діяння. За своїм психічним станом і характером вчиненого становить особливу небезпеку для суспільства. Який вид примусових заходів медичного характеру може бути застосовано щодо цієї особи?

- а) переведення до приміщення камерного типу;
- б) госпіталізація до стаціонарного закладу з посиленням наглядом;

в) госпіталізація до стаціонарного закладу з суворим наглядом.

11. Психічно хвора особа таємно викрала майно потерпілого. В ході розгляду справи не було визнано за необхідне застосування до неї примусових заходів медичного характеру. Яке рішення за даних умов може бути прийнято?

а) передача особи на піклування родичам з обов'язковим лікарським наглядом;

б) звільнення особи від кримінальної відповідальності з передачею її на поруки колективу з обов'язковим лікарським наглядом.

в) звільнення від покарання у зв'язку з тим, що особа перестала бути суспільне небезпечною.

12. Примусові заходи медичного характеру застосовуються:

а) на строк до 3-х років;

б) на строк до 5-ти років;

в) точний термін в КК не встановлено.

13. Питання про продовження, зміну або припинення застосування примусових заходів медичного характеру здійснюється:

а) судом;

б) психіатричним закладом, де надається допомога;

в) наглядовою комісією.

14. Що є приводом для вирішення питання про продовження, зміну або припинення застосування заходів медичного характеру?

а) заява представника психіатричного закладу, який надає психіатричну допомогу;

б) згадана заява та висновок комісії лікарів-психіатрів, який обґрунтовує необхідність продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру.

в) лише згаданий висновок.

15. Особи, до яких застосовані примусові заходи медичного характеру, підлягають огляду для вирішення питання про наявність підстав для звернення до суду із заявою про припинення або про зміну застосування примусових заходів медичного характеру:

- а) не рідше одного разу на 6 місяців;
- б) не рідше одного разу на квартал;
- в) не рідше одного разу на рік.

16. Огляд особи, щодо якої застосовано примусовий захід медичного характеру, для вирішення питання про наявність підстав для звернення до суду із заявою про прийняття або про зміну застосування такого заходу здійснюється:

- а) комісією лікарів-психіатрів;
- б) лікарем-психіатром, який надає психіатричну допомогу;
- в) представником психіатричного закладу, який надає психіатричну допомогу, разом із представником районного відділу охорони здоров'я.

17. Продовження застосування примусових заходів медичного характеру проводиться кожного разу на строк, який не може перевищувати:

- а) трьох місяців;
- б) шести місяців;
- в) дев'яти місяців.

18. Особа вчинила кримінальне правопорушення у стані осудності, але до постановлення вироку захворіла на психічну хворобу. Щодо неї було застосовано примусовий захід медичного характеру. Невдовзі особа видужала. Чи підлягає вона покаранню?

- а) не підлягає, бо щодо неї було застосовано примусовий захід медичного характеру;
- б) підлягає на загальних засадах;
- в) підлягає покаранню лише у разі вчинення тяжкого чи особливо тяжкого кримінального правопорушення.

19. Примусове лікування може бути застосоване до осіб, які вчинили кримінальне правопорушення та мають хворобу:

- а) серцево-судинного характеру;
- б) перелом кісток плеча;
- в) таку хворобу, що становить небезпеку для інших осіб.

20. Особі призначено покарання у виді виправних робіт. До неї також застосоване примусове лікування. За даних умов примусове лікування здійснюється:

- а) за місцем проживання особи;
- б) за місцем, де вона відбуває покарання;
- в) у спеціальних лікувальних закладах.

Тема 12 Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх (2 години)

План

1. Поняття, підстави та порядок застосування примусових заходів виховного характеру.

2. Види покарань, що можуть бути застосовані до неповнолітніх.

3. Особливості призначення та звільнення неповнолітніх від покарання.

Мета: здобуття загальних відомостей про особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

Основні поняття: кримінальна відповідальність, покарання, неповнолітні, примусові заходи виховного характеру, звільнення неповнолітніх від покарання, звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно знати поняття, підстави та порядок застосування примусових заходів виховного характеру.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати види покарань, що можуть бути застосовані до неповнолітніх.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати особливості призначення та звільнення неповнолітніх від покарання.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 12

1. Неповнолітнього може бути звільнено від кримінальної відповідальності, якщо його виправлення можливе без застосування покарання, у разі вчинення ним:

- а) кримінальне правопорушення середньої тяжкості;
- б) вперше кримінальне правопорушення невеликої тяжкості;
- в) кримінальне правопорушення будь-якої тяжкості.

2. Чи обов'язкове застосування до неповнолітнього примусових заходів виховного характеру у разі звільнення його від кримінальної відповідальності, якщо його виправлення можливе без застосування покарання?

- а) застосування примусових заходів виховного характеру обов'язкове завжди;
- б) застосування примусових заходів виховного характеру не є обов'язковим;
- в) застосування примусових заходів виховного характеру є обов'язковим лише за вимогою батьків неповнолітнього.

3. Неповнолітня у віці 12 років вчинила крадіжку. Чи можливе за таких умов застосування до неї примусових заходів виховного характеру?

- а) можливе, якщо на цьому наполягають її батьки;
- б) можливе без будь-яких умов;
- в) неможливе, оскільки особа у віці 12 років не є суб'єктом крадіжки.

4. Який орган вправі застосувати до неповнолітнього примусові заходи виховного характеру?

- а) орган дізнання;

- б) орган слідства;
- в) суд.

5. Неповнолітній вчинив примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань (ч. 1 ст. 355 КК). Він був звільнений від кримінальної відповідальності і щодо нього застосовані примусові заходи виховного характеру. Він ухилився від застосування цих заходів. Яке рішення за таких умов може бути прийняте?

- а) до неповнолітнього застосовуються примусові заходи медичного характеру;
- б) примусові заходи виховного характеру скасовуються і неповнолітній притягується до кримінальної відповідальності;
- в) неповнолітнього буде притягнуто до кримінальної відповідальності лише у разі вчинення ним тяжкого чи особливо тяжкого кримінального правопорушення.

6. Який із основних видів покарань не може бути застосовано до неповнолітнього?

- а) штраф;
- б) обмеження волі;
- в) позбавлення волі на певний строк.

7. Який із додаткових видів покарань може бути застосований до неповнолітнього?

- а) позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю;
- б) позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу;
- в) конфіскація майна.

8. Громадські роботи неповнолітнім призначаються у віці:

- а) від 14 до 15 років;
- б) від 14 до 16 років;
- в) від 16 до 18 років.

9. Громадські роботи неповнолітнім призначаються на строк:

- а) від 60 до 240 годин;

- б) від 90 до 270 годин;
- в) від 30 до 120 годин.

10. Неповнолітні відбувають громадські роботи:

- а) не більше 2 годин на день;
- б) не більше 4 годин на день;
- в) з дозволу лікаря неповнолітній може працювати до 6 годин на день.

11. Виправні роботи призначаються неповнолітньому у віці:

- а) від 14 до 16 років;
- б) від 16 до 18 років;
- в) виправні роботи неповнолітньому не призначаються.

12. Арешт щодо неповнолітнього призначається на строк:

- а) від 1 до 6 місяців;
- б) від 20 до 35 діб;
- в) від 15 до 45 діб.

13. Неповнолітній вперше заподіяв умисне тяжке тілесне ушкодження у стані сильного душевного хвилювання (ст. 123 КК). Який із передбачених санкцією цієї статті вид покарання не може бути застосований?

- а) громадські роботи;
- б) виправні роботи;
- в) позбавлення волі.

14. Покарання у виді позбавлення волі неповнолітнім може бути призначено, за загальним правилом, на строк:

- а) не більше десяти років;
- б) на строк не більше дванадцяти років;
- в) на строк не більше 25 років при призначенні покарання за сукупністю вироків, коли хоча б один із кримінальному правопорушень є особливо тяжким.

15. У якому випадку неповнолітньому не може бути призначено покарання у виді позбавлення волі на строк понад 10 років?

- а) за особливо тяжкий кримінальне правопорушення, пов'язаний з умисним позбавленням життя людини;
- б) за вчинення державної зради (ст. 111 КК);
- в) при призначенні покарання за сукупністю кримінальному правопорушень або вироків.

16. Неповнолітнього може бути звільнено від відбування покарання з випробуванням лише у разі засудження до:

- а) позбавлення волі;
- б) арешту;
- в) виправних робіт.

17. При звільненні неповнолітнього від відбування покарання з випробуванням іспитовий строк встановлюється:

- а) до трьох років;
- б) від одного до трьох років;
- в) від одного до двох років.

18. Звільнення неповнолітнього від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру можливе, за наявності інших необхідних умов, у разі:

- а) вчинення вперше тільки кримінальне правопорушення невеликої тяжкості;
- б) вчинення вперше кримінальне правопорушення невеликої або середньої тяжкості;
- в) вчинення кримінальне правопорушення невеликої або середньої тяжкості.

19. До неповнолітніх заміна невідбутої частини покарання більш м'яким покаранням:

- а) можлива після фактичного відбуття засудженим не менше третини строку покарання, призначеного судом за кримінальне правопорушення невеликої або середньої тяжкості, а також за необережний тяжкий кримінальне правопорушення;
- б) не застосовується;

в) застосовується тільки за поданням адміністрації виховної установи, де неповнолітні відбувають покарання у виді позбавлення волі.

20. Неповнолітній вчинив кримінальне правопорушення середньої тяжкості. Йому було призначене покарання у виді позбавлення волі, яке він повністю відбув. За яких умов можливе дострокове зняття судимості?

- а) відразу після відбуття покарання;
- б) через 6 місяців після відбуття покарання;
- в) дострокове зняття судимості за наведених умов.

Тема 13. Поняття, значення і система особливої частини кримінального права.

План

1. Особлива частина кримінального права як складова кримінального права.
2. Поняття Особливої частини кримінального права як галузі права, навчальної дисципліни та галузі юридичної науки.
3. Норми Особливої частини кримінального права та їх види.

Мета: здобуття загальних відомостей про поняття, значення і систему особливої частини кримінального права.

Основні поняття: кримінальне право, Особлива частина кримінального права.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно пам'ятати, що Особлива частина кримінального права – це складова частина кримінального права.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття Особливої частини кримінального права як галузі права, навчальної дисципліни та галузі юридичної науки.

Під час підготовки до третього питання необхідно опрацювали норми Особливої частини кримінального права та їх види.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 13

1. Скільки розділів має Особлива частина КК України?

- а) 11 розділів;
- б) 16 розділів;
- в) 20 розділів.

2. Критерій об'єднання норм Особливої частини КК в розділи:

- а) родовий об'єкт кримінально протиправних посягань;
- б) характер суспільно небезпечних наслідків;
- в) форми вини.

3. Що віднесено до предмета Особливої частини кримінального права як галузі права?

- а) норми законодавства, які передбачають відповідальність за конкретні діяння;
- б) причини та умови вчинення кримінальних правопорушень;
- в) особа, яка вчинила кримінальне правопорушення.

4. Види норм, з яких складається Особлива частина КК України:

- а) забороняючи, колізійні, амнітуючи;
- б) забороняючи, дозволяючи, регулюючи;
- в) забороняючи, заохочувальні, роз'яснююча.

5. Визначіть правильне поняття роз'яснюючої норми Особливої частини КК України:

- а) це норми, в яких закріплені правила кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень;
- б) норми, в яких закріплені правила застосування кримінально-правових норм Особливої частини КК;

в) норми, в яких розкрито зміст кримінально-правових норм та понять, що стосуються окремих кримінальних правопорушень.

6. До суду надійшла справа з обвинувачення Мишина в кримінальному правопорушенні, передбаченому п. 7 ч. 2 ст. 115 КК «Умисне вбивство з хуліганських мотивів». Адвокат звернувся з клопотанням перекваліфікувати дії Мишина за ч. 1 ст. 119 КК «Вбивство через необережність». Суддя постановив вирок, в якому дії Мишина кваліфікував за ч. 1 ст. 115 КК «Умисне вбивство без обтяжуючих обставин». Хто з цих осіб є суб'єктом неофіційної кваліфікації кримінального правопорушення?

- а) слідчий;
- б) адвокат;
- в) суд.

7. Що є об'єктом кваліфікації?

- а) кримінально-правова норма;
- б) особа, яка вчинила кримінальне правопорушення;
- в) вчинене суспільне небезпечне діяння.

8. Чи допускається аналогія при застосуванні кримінально-правових норм?

- а) аналогія не допускається;
- б) аналогія допускається без обмеження;
- в) аналогія допускається лише за наявності прогалин у законодавстві.

9. Що таке кваліфікація кримінальних правопорушень?

- а) розподіл кримінальних правопорушень на групи залежно від ступеня тяжкості;
- б) вираження місця кримінально-правової норми в системі Особливої частини КК;
- в) встановлення у вчиненому суспільно небезпечному діянні ознак конкретного складу кримінального правопорушення.

10. Що означає конкуренція кримінально-правових норм?

а) існування двох або більше норм, які взаємно виключають застосування одна одної;

б) існування двох або більше норм, які передбачають відповідальність за одне й те ж саме діяння;

в) відсутність норми, яка б передбачала відповідальність за вчинене суспільне небезпечне діяння.

11. Якщо має місце конкуренція загальної і спеціальної норми, то:

а) перевага надається спеціальній нормі;

б) перевага надається загальній нормі;

в) застосуванню підлягають обидві норми.

12. При кваліфікації кримінальних правопорушень застосовуються:

а) тільки норми Загальної частини КК;

б) тільки норми Спеціальної частини КК;

в) норми Загальної і Особливої частин КК.

13. Слідчий Твердов під час кваліфікації дій завагався, чи застосовувати кваліфікуючу ознаку - особливо тяжкі наслідки. В науково-практичному коментарі міститься рекомендація не застосовувати, така ж рекомендація - у методичних вказівках МВС, щодо розслідування даної категорії справ. А в постанові Пленуму Верховного Суду України міститься роз'яснення про застосування в таких випадках цієї кваліфікуючої ознаки. Яке тлумачення закону є обов'язковим для слідчого?

а) те, що має науково-практичний характер;

б) те, що міститься у методичних вказівках МВС;

в) те, що дає Пленум ВС України.

14. Ледо виготовив для Яценка відмички, за допомогою яких останній вчинив квартирну крадіжку у заможного підприємця. Ледо знав, що Яценкові відмички потрібні для цієї крадіжки. Допомогу він надав безкоштовно. Як кваліфікувати його дії?

а) п. 5 ст. 27 КК, - пособництво у вигляді надання знарядь для вчинення кримінального правопорушення;

б) ч. 3 ст. 185 КК, - таємне розкрадання чужого майна, поєднане з проникненням у житло:

в) п. 5 ст. 27 КК; ч. 3 ст. 185 КК, - пособництво у таємному викраданні чужого майна, поєднане з проникненням у житло.

15. Працівника прокуратури Моргуценка побили невідомі та забрали портмоне з грошима. Згодом було встановлено, що кримінальне правопорушенняці хотіли забрати гроші, а побили Моргуценка через його опір.

В якому розділі потрібно шукати норму, що передбачає відповідальність злочинів?

а) Розділ II, - кримінальне правопорушення проти життя та здоров'я особи;

б) Розділ VI, - кримінальне правопорушення проти власності;

в) Розділ XV, - кримінальне правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

16. Неповнолітній Шкабаров учинив умисне вбивство свого однолітка. Свого віку він не пам'ятав. Експертиза визначила вік Шкабарова як 13-15 років. Чи можна в даному випадку з урахуванням тяжкості дії Шкабарова кваліфікувати за ч. 1ст. 115 КК, - умисне вбивство без обтяжуючих обставин?

а) так, бо вчинено особливо тяжкий кримінальне правопорушення;

б) ні, бо відсутні всі необхідні ознаки складу кримінального правопорушення;

в) ні, бо дії потрібно кваліфікувати за ст. 116 КК «Умисне вбивство в стані сильного душевного хвилювання».

17. Мазур, захищаючись від нападу 2 осіб, наніс їм тяжкі тілесні ушкодження залізним прутом, якого підібрав на дорозі.

До якої оцінки прийшов слідчий внаслідок кваліфікації цієї дії?

а) діяння, передбачене кримінальним законом, але вчинене при обставинах, що усувають суспільну небезпеку і протиправність учиненого;

б) у вчиненому відсутні ознаки будь-якого кримінального правопорушення, передбаченого кримінальним законом;

в) має місце кримінальне правопорушення, передбачений ст. 124 КК «Умисне тяжке тілесне ушкодження у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання кримінальне правопорушення».

18. Проти Тамразова була порушена кримінальна справа за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 286 КК «Хуліганство». На стадії перевірки прокурором справи з обвинувальним висновком Тамразова було звільнено від кримінальної відповідальності у зв'язку з Законом України «Про амністію».

На якому етапі кримінального процесу не відбулася кваліфікація кримінально протиправних дій?

а) на етапі відкриття кримінального провадження;

б) на етапі перевірки прокурором справи з обвинувальним висновком;

в) на етапі застосування Закону України «Про амністію».

19. Бречко був притягнутий до кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, передбачений ч. 1 ст. 215 КК «Угон транспортних засобів», у травні 2002 року, а відданий до суду 14 жовтня 2002 року.

Чи підлягає його діяння перекваліфікації у зв'язку зі зміною кримінального закону?

а) так, обов'язково;

б) ні, не підлягає;

в) підлягає тільки в тому випадку, коли новий закон усуває або пом'якшує покарання.

20. Слідчий Кашпур кваліфікував розбійний напад на громадянина Іщука за ч. 1 ст. 187 КК «Розбій, поєднаний з насильством, що є небезпечним для життя та здоров'я потерпілого(середньої тяжкості тілесні ушкодження)» та ст. 122 КК «Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження». Який принцип кваліфікації порушив слідчий?

- а) принцип недопустимості подвійної кваліфікації вчиненого;
- б) принцип недопустимості повороту до гіршого при кваліфікації;
- в) принцип стабільності кваліфікації.

Тема 14. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України (2 години)

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України.
2. Поняття кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки. Їх класифікація.
3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України.

Основні поняття: кримінальні правопорушення, основи національної безпеки України.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки, дати їх класифікацію.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно дати характеристику окремих кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 14

1. Що є родовим об'єктом кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки?

- а) громадська безпека;
- б) внутрішня безпека держави;
- в) державна безпека у будь-якій сфері.

2. Які дії охоплюються об'єктивною стороною посягання, спрямованого на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу (ст. 109 КК)?

- а) умисні дії, вчинені з метою зміни меж території або державного кордону України;
- б) публічні заклики до насильницької зміни влади в райадміністрації м. Києва;
- в) розповсюдження матеріалів із закликами до вчинення дій, спрямованих на захоплення державної влади.

3. Для яких дій, спрямованих на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу (ст.109 КК), характерний насильницький спосіб вчинення кримінального правопорушення?

- а) дій, вчинених з метою зміни конституційного ладу;
- б) дій, вчинених з метою зміни меж території держави;
- в) розповсюдження матеріалів із закликами щодо захоплення державної влади.

4. Визначіть дії, які не віднесено до форм державної зради(ст. 111 КК)?

- а) посягання на життя Президента України для зміни влади в державі;
- б) зібрання завідуючим спецлабораторією відомостей, що становлять військову таємницю України, для передачі представнику Туреччини;
- в) підлив Київської дамби.

5. Працівник Генштабу України повідомив СБУ про факт завербування його агентами іноземної розвідки. Чи може бути звільнена особа від кримінальної відповідальності при вчиненні державної зради (ст. 111 КК)?

а) не може;
б) може, якщо він не вчинив ніяких дій на виконання отриманого кримінальне правопорушенняного завдання;

в) може при будь-яких умовах.

6. Хто з цих осіб не є суб'єктом державної зради (ст. 111КК)?

а) особа без громадянства, яка перебуває на території України;

б) громадянин України, який постійно працює в комерційній фірмі у Франції;

в) громадянин України, який проживає у м. Севастополі.

7.Що розуміється під терміном «посягання» в посяганні на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК)?

а) замах на життя та здоров'я;

б) вбивство;

в) замах на вбивство або вбивство.

8. Хто з цих осіб не може бути потерпілим при посяганні на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК)?

а) керівник політичної партії;

б) голова Національного банку України;

в) голова Адміністрації Президента.

9.Топазову замовили вбити Генерального прокурора України. Коли кіллер вчиняв вбивство, прокурор вже був звільнений з посади. Дайте кримінально-правову оцінку діям винної особи:

а) його дії слід кваліфікувати як посягання на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК)-

б) його дії слід кваліфікувати як замах на життя державного чи громадського діяча (ч. 2 ст. 15 КК і ст. 112 КК);
в) його дії слід кваліфікувати як умисне вбивство особи у зв'язку з виконанням цією особою службового обов'язку (п. 8 ч.2 ст. 115 КК).

10. Що є основним безпосереднім об'єктом при посяганні на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК)?

- а) внутрішня безпека держави;
- б) нормальна діяльність державних органів;
- в) життя державного діяча.

11. Під час передвиборчого мітингу одного з народних депутатів України громадянин Н. кинув у депутата ніж, чим заподіяв йому тяжкі тілесні ушкодження. Під час допиту з'ясувалося, що Н. помилився. Він хотів убити свого знайомого, що знаходився поруч з депутатом. Кваліфікуйте дії Н.:

а) дії Н. слід кваліфікувати як посягання на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК);

б) дії Н. слід кваліфікувати як замах на умисне вбивство особи у зв'язку з виконанням цією особою службового обов'язку (ч. 2 ст. 15 і п. 8 ч. 2 ст. 115 КК);

в) дії Н. слід кваліфікувати як замах на умисне вбивство (ч. 2 ст. 15 і ч. 1 ст. 115 КК).

12. Які дії не охоплюються об'єктивною стороною диверсії(ст. 113 КК)?

- а) зараження вірусом імунодефіциту декількох осіб;
- б) радіоактивне забруднення¹
- в) поширення епідемії холери.

13.З метою ослабити державу Вовк замінував середню школу, в якій повинна була пройти зустріч керівництва районної влади із випускниками. Зустріч була перенесена на інший день. Вовк про це не знав і здійснив вибух.

Внаслідок вибуху ніхто не постраждав. Дайте кримінально-правову оцінку діям винної особи:

- а) дії Вовка слід кваліфікувати як диверсія (ст. 113 КК);
- б) дії Вовка слід кваліфікувати як замах на диверсію (ч. 2 ст. 15 КК і ст. 113 КК);
- в) дії Вовка слід кваліфікувати як замах на диверсію (ч. 2 ст. 15 КК і ст. 113 КК) і умисне знищення і пошкодження чужого майна, вчинене шляхом вибуху (ч. 2 ст. 194 КК).

14. В яких кримінальних правопорушеннях, передбачених Розділом I «Кримінальне правопорушення проти основ національної безпеки України» Особливої частини КК, мета є факультативною ознакою суб'єктивної сторони?

- а) диверсія (ст. 113 КК);
- б) посягання на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК);
- в) шпигунство (ст. 114 КК).

15. В Україні громадянин Ірану збирав відомості, що становлять державну таємницю США. Чи буде він притягнутий до відповідальності за шпигунство (ст. 114 КК)?

- а) він буде нести кримінальну відповідальність;
- б) він не буде нести кримінальної відповідальності;
- в) він буде нести кримінальну відповідальність, якщо немає дипломатичного імунітету.

16. Громадянин Німеччини, перебуваючи в Україні, збирав інформацію для своєї фірми про створення нової станції супутникового зв'язку, яку розробило державне підприємство «Імпульс». Кваліфікуйте дії особи:

- а) він буде притягуватися до кримінальної відповідальності за замах на незаконне збирання з метою використання відомостей, що становлять комерційну таємницю (ч. 3 ст. 15 і ст. 231 КК);
- б) він буде притягуватися до кримінальної відповідальності за шпигунство (ст. 114 КК);

в) він буде притягуватися до кримінальної відповідальності за незаконне збирання з метою використання відомостей, що становлять комерційну таємницю (ст. 231 КК).

17. Народний депутат України на пленарному засіданні Верховної Ради України, яке транслювалося в прямому телеєфірі, заявив про необхідність об'єднатися з Росією в незалежності від позиції влади. Також він закликав депутатів та населення об'єднатися в боротьбі за цей проект. Дайте кримінально-правову оцінку діям винної особи.

а) його дії слід кваліфікувати як посягання на територіальну цілісність і недоторканність України, вчинене представником влади (ч.2 ст. 110КК);

б) його дії слід кваліфікувати як замах на посягання на територіальну цілісність і недоторканність України (ч. 3 ст. 15 КК і ч. 1 ст. 110 КК);

в) його дії слід кваліфікувати як посягання, спрямоване на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу (ст. 109 КК).

18. Які відомості не можуть бути предметом шпигунства(ст. 114 КК)?

а) інформація у сфері зовнішніх відносин;

б) інформація про аварії на важливих державних об'єктах;

в) інформація у сфері виробництва військового спорядження.

19. 15-річний Петро вчинив декілька кримінальних правопорушень: диверсію (ст. 113 КК), посягання на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК), посягання на територіальну цілісність і недоторканність України (ст. 110). За вчинення якого кримінального правопорушення особу не можна притягнути до кримінальної відповідальності?

а) за диверсію (ст. 113 КК);

б) за посягання на життя державного чи громадського діяча(ст. 112КК);

в) за посягання на територіальну цілісність і недоторканність України (ст. 110 КК).

20. Працівник посольства Канади в Україні повідомив СБУ про факт збирання ним інформації про експорт озброєння на користь США. Чи може бути звільнена особа від кримінальної відповідальності?

а) може, якщо внаслідок цього і вжитих заходів було відвернене заподіяння шкоди інтересам України;

б) не може;

в) може, якщо в подальшому вона буде працювати на українську розвідку.

Тема 15. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи (2 години)

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.

2. Поняття кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом II Особливої частини КК України.

3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи.

Основні поняття: кримінальні правопорушення, кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи проти життя та здоров'я особи, життя та здоров'я особи.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи, дати

класифікацію кримінальних правопорушень, передбачених розділом II Особливої частини КК України.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювали характеристику окремих кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 15

1. Закон визначає:

- а) вбивство - умисне протиправне заподіяння смерті іншої людині;
- б) вбивство - винне протиправне заподіяння смерті людині;
- в) вбивство - заподіяння смерті іншій людині при посяганні на її життя.

2. Назвіть ознаку, за якою тілесне ушкодження визнається середньої тяжкості:

- а) значна стійка втрата працездатності менш ніж на одну третину;
- б) заподіяння сильного фізичного болю шляхом нанесенню побоїв, мучення чи іншими насильницькими діями;
- в) втрата функцій будь-якого органу.

3. Обов'язковими ознаками об'єктивної сторони кримінального правопорушення передбаченого ст. 129 КК «Погроза вбивством», є:

- а) дія;
- б) дія або бездіяльність;
- в) діяння, спосіб, засоби.

4. Умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК) від тяжких тілесних ушкоджень, що потягли за собою смерть потерпілого (ч. 2ст. 121 КК), можна відмежувати:

- а) за суб'єктом кримінального правопорушення;
- б) за способом вчинення;
- в) за формою вини.

5. В якому випадку має місце незаконна лікувальна діяльність (ст. 138 КК)?

а) особа здійснила хоча б одну спробу незаконного лікування;

б) незаконне лікування мало місце відносно трьох або більше осіб;

в) незаконне лікування спричинило тяжкі наслідки для хворого.

6. Швець повідомила Прохоренкові, з яким підтримувала інтимні стосунки, що вагітна, і висунула вимогу одружитись. На підтвердження, вона пред'явила медичні довідки з жіночої консультації. Прохоренко, щоб уникнути одруження, вночі задушив Швець. Судово-медична експертиза з'ясувала, що тане вагітна. Кваліфікуйте дії Прохоренка:

а) умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК);

б) умисне вбивство та замах на умисне вбивство жінки, яка завідомо для винного перебувала в стані вагітності (ч. 1 ст. 115 КК, п. 2 ч. 2 ст. 115 КК);

в) умисне вбивство жінки, яка завідомо для винного знаходилась в стані вагітності (п. 2 ч. 2 ст. 115 КК).

7. Саленко у своєму домі під час сварки та бійки вбив ножом Гавриленка. Дружина почала дорікати йому за нестриманість. Знову розлютившись від докорів, Саленко ударом ножавбив і свою дружину. Як потрібно кваліфікувати дії Саленка?

а) умисне вбивство двох або більше осіб (ч. 1 ч. 2 ст. 115);

б) умисне вбивство та умисне вбивство з хуліганських мотивів (ч. 1 ст. 115 КК, п. 7 ч. 2 ст. 115 КК);

в) умисне вбивство та умисне вбивство, вчинене особою, яка раніше вчинила умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК, п. 13 ч. 3 ст. 115 КК).

8. Повертаючись додому з чергування, Боднар побачив, що Гуляєв знущається з малолітнього хлопця. На спробу припинити знущання, Гуляєв висловив погрози на адресу Боднара, супроводжуючи їх лайкою та образами, а потім зі словами «Ще хочу, то і буду робити!» почав

викручувати малолітньому руки. Це обурило Боднара і він, захищаючи хлопчика, почав бити Гуляєва. Чисельні удари призвели до смерті останнього. Суд прийшов до висновку, що Боднар перевищив межі необхідної оборони, але зробив це в стані сильного душевного хвилювання. Як кваліфікувати дії Боднара?

а) умисне вбивство в стані душевного хвилювання (ст. 116 КК);

б) умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони (ст. 118КК);

в) за сукупністю вищевказаних кримінальних правопорушень (ст. 116 КК, ст. 118 КК).

9. З ревнощів, Приходько побив свою жінку. Це призвело до переривання тримісячної вагітності. Про те, що жінка вагітна, Приходько не знав. Розлад здоров'я жінки становив 15 днів. Як кваліфікувати дії Приходька?

а) тяжкі тілесні ушкодження (ч. 1 ст. 121 КК);

б) середньої тяжкості тілесні ушкодження (ч 1 ст. 122 КК);

в) легкі тілесні ушкодження, що спричинили короткочасний розлад здоров'я (ч. 2 ст. 125 КК).

10. Жартома, Великий декілька разів сильно стиснув долоню Бродського, що призвело до перелому двох хрящів кінцівки. Судово-медична експертиза віднесла ушкодження до категорії легких, що спричинили короткостроковий розпад здоров'я. Кваліфікуйте дії винного:

а) побої та мордування (ч. 1 ст. 126 КК);

б) катування (ч. 1 ст. 127 КК);

в) кримінальна відповідальність за такі дії не передбачена.

11. Кравець посварився з Бобровим і почав його бити. Коли Бобров впав, Кравець підняв камінь і кинув його на голову останнього. Вважаючи, що той мертвий, Кравець облив тіло бензином і підпалив. Судово-медична експертиза встановила, що Бобров від побоїв тільки втратив свідомість, а причиною смерті стали чисельні

опіки. Тілесні уродження, які наніс Кравець, відносяться до категорії легких, що потягли короточасний розлад здоров'я. Як кваліфікувати дії Кравця?

- з) умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК);
- б) необережне вбивство (ч. 1 ст. 119 КК);
- в) замах на умисне вбивство та необережне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК, ч. 1 ст. 119 КК).

12. З метою затримання Когут, яка знала, що хворіє на СНІД, і займалась проституцією, оперуповноважений Зибін відправив до неї свого помічника Фомина. Той домовився з Когут про надання сексуальних послуг за винагороду і передав їй гроші, після чого її затримали. Кваліфікуйте дії Когут:

- а) замах на зараження вірусом СНІД (ст. 15 КК, ч. 1 ст. 130 КК);
- б) закінчений кримінальне правопорушення зараження вірусом СНІДу (ч. 1 ст. 130 КК);
- в) склад кримінального правопорушення, передбачений ст. 130 КК, в діях Когут відсутній.

13. Як потрібно кваліфікувати дії виконавця кримінального правопорушення, який за грошову винагороду вчинив умисне вбивство на замовлення?

- а) умисне вбивство з корисливих мотивів (п. 6 ч. 2 ст. 115 КК);
- б) умисне вбивство, вчинене на замовлення (п. 11 ч. 2 ст. 115 КК);
- в) умисне вбивство з корисливих мотивів, вчинене на замовлення (пункти 6, 11 ч. 2 ст. 115 КК).

14. Під час сварки Панкратов наніс поранення Шелесту. Лезо ножа сковзнуло по поверхні живота, що призвело до порушення цілісності черевної стінки без пошкодження внутрішніх органів, але з небезпекою їх інфікування. Поранення потягло розлад здоров'я протягом 25 днів. Як кваліфікувати дії Панкратова?

а) середньої тяжкості тілесні ушкодження (ч. 1 ст. 122 КК);

б) тяжке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 121 КК);

в) замах на тяжке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 15 КК, ч. 1 ст. 121 КК).

15. Маслов запросив до себе додому 19-річну дівчину Щуплову і, погрожуючи фізичною розправою, вступив з нею в статеві стосунки. Щоб сусіди не чули криків на допомогу, він заткнув дівчині рота кляпом. Внаслідок асфікції Щуплова померла.

Як потрібно кваліфікувати дії Маслова?

а) умисне вбивство, поєднане із зґвалтуванням (п. 10 ч. 2 ст. 115 КК);

б) зґвалтування, що спричинило особливо тяжкі наслідки(ч. 4 ст. 152 КК);

в) зґвалтування, що спричинило особливо тяжкі наслідки, та вбивство з необережності (ч. 4 ст. 152 КК, ч. 1 ст. 119 КК).

16. Непричетний до аварії Тишков не надав допомогу потерпілому в ДТП, яке вночі виявив на дорозі, і не повідомив про нього нікому. Через несвочасність надання медичної допомоги потерпілий помер. Тишков мав можливість: або доставити його до лікарні, або повідомити про аварію. Як потрібно кваліфікувати дії Тишкова?

а) залишення в небезпеці, якщо це спричинило смерть особи (ч. 3 ст. 135 КК);

б) ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, якщо це спричинило смерть потерпілого (ч. 3 ст. 136 КК);

в) вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК).

17. Чи буде нести кримінальну відповідальність за незаконну лікувальну діяльність (ст. 138 КК) особа, яка без спеціального дозволу та належної медичної освіти встановлювала діагноз та призначала лікування гомеопатичними засобами. Після лікування близько 60

пацієнтів отримали розлад травлення, що призвело до короткочасного розладу здоров'я.

- а) так, бо постраждало багато людей;
- б) ні, відсутні обов'язкові наслідки;
- в) відповідальність за умисне спричинення легких тілесних ушкоджень, що спричинили короткочасний розлад здоров'я (ч. 2 ст. 125 КК).

18. У 15-річного Краткова за його письмовою згодою була вилучена нирка і пересаджена його брату, який потребував операції. Обидва брати залишились живими, видужали після тривалого реабілітаційного періоду. Як кваліфікувати дії хірурга, що проводив операцію?

- а) він порушив встановлений законом порядок трансплантації органів і тканин людини (ч. 1 ст. 143 КК);
- б) насильницьке донорство (ч. 1 ст. 144 КК);
- в) незаконне проведення дослідів над людиною (ст. 142 КК).

19. Інструктор з плавання Руденко вийшов з басейну під час занять, бо його викликав директор спорткомплексу. Діти, які були на занятті, почали стрибати з трампліна і один з них потонув. Як кваліфікувати дії Руденка?

- а) необережне вбивство (ч. 1 ст. 119 КК);
- б) неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей, що спричинило смерть неповнолітнього (ч. 2 ст. 137 КК);
- в) кримінальна відповідальність виключається, бо мало місце виконання наказу (ч. 1 ст. 41 КК).

20. Медсестри Чулаєвська та Ряба під час взяття крові у донорів вилучали кров у великій кількості. Надлишок вони потім оформили як здану від вигаданих осіб, а гроші забрали собі. Кваліфікуйте дії вказаних осіб:

- а) насильницьке донорство, вчинене за попередньою змовою групою осіб з метою продажу (ч. 3 ст. 144 КК);
- б) порушення прав пацієнта (ст. 141 КК);

в) незаконна лікувальна діяльність (ст. 138 КК).

Тема 16. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи (2 години)

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

2. Поняття кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом III Особливої частини КК України. Види кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи.

Основні поняття: кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи, кримінальні правопорушення, воля, честь, гідність особи.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи, дати класифікацію кримінальних правопорушень, передбачених розділом III Особливої частини КК України, охарактеризувати види кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювали характеристику окремих кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 16

1. Які дії не охоплюються об'єктивною стороною незаконного позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК)?

- а) викрадення дитини;
- б) захоплення особи як заручника;
- в) незаконне затримання підозрюваного у вчиненні кримінального правопорушення потерпілим.

2. Громадянка С. у м. Вінниці викрала 8-річну дитину. Через два дні вона почала вимагати від батьків дівчинки 20 000 грн. Дайте кримінально-правову оцінку діям винної особи:

- а) дії С. слід кваліфікувати як викрадення малолітнього (ч.2 ст. 146 КК);
- б) дії С. слід кваліфікувати як викрадення малолітнього (ч. 2 ст. 146 КК) і захоплення заручника (ч. 2 ст. 147 КК);
- в) дії С. слід кваліфікувати як захоплення заручника (ч. 2 ст. 147 КК).

3. Слідчий завідомо незаконно затримав гр. Рожкова. Чи є в його діях ознаки незаконного позбавлення волі (ст. 146 КК)?

- а) так;
- б) ні;
- в) так, якщо його дії оскаржить гр. Рожков.

4. Дві особи викрали неповнолітнього П., якого закрили на горищі. Неповнолітній П., не витримавши психологічного напруження, закінчив життя самогубством. Дайте кримінально-правову оцінку діям винної особи:

- а) дії осіб слід кваліфікувати як викрадення людини (ч. 2 ст. 146 КК);
- б) дії осіб слід кваліфікувати як викрадення людини, що спричинило тяжкі наслідки (ч. 3 ст. 146 КК);
- в) дії осіб слід кваліфікувати як викрадення людини (ч. 3 ст. 146 КК) і доведення до самогубства (ч. 3 ст. 120 КК).

5. Трое осіб напали на директора банку, коли він підходив до свого будинку. Вони зв'язали і заштовхнули його в мікроавтобус. Під час виїзду з міста автомобіль зі кримінальне правопорушеннями був затриманий, а директор звільнений. Кваліфікуйте дії винних осіб:

а) їх дії слід кваліфікувати як викрадення людини (ч. 2 ст. 146 КК);

б) їх дії слід кваліфікувати як закінчений замах на викрадення людини (ч. 2 ст. 15 КК і ч. 2 ст. 146 КК);

в) їх дії слід кваліфікувати як незакінчений замах на викрадення людини (ч. 3 ст. 15 КК і ч. 2 ст. 146 КК).

6. Які дії не охоплюються об'єктивною стороною захоплення заручників (ст. 147 КК)?

а) захоплення дитини з метою отримання викупу;

б) захоплення дружини слідчого і примушування звільнити заарештованого;

в) захоплення робітником директора з метою примусити виплатити заборгованість по заробітній платі.

7. Хто розуміється під дитиною під час підміни дитини (ст. 148 КК)?

а) малолітній, що не досяг 7-річного віку;

б) немовля, яке батьки не повною мірою можуть ідентифікувати;

в) немовля, яке батьки повною мірою можуть ідентифікувати.

8. Батько новонародженої Н., незадоволений її слабким здоров'ям, замінив її на іншу дитину. Чи буде батько нести кримінальну відповідальність за підміну дитини (ст. 148 КК)?

а) ні;

б) так;

в) так, якщо це завдало будь-яку шкоду справжнім батькам іншої дитини.

9. Які дії не охоплюються об'єктивною стороною торгівлі людьми (ст. 148 КК)?

а) незаконний продаж та переміщення особи за її згодою через державний кордон з метою експлуатації її праці;

б) незаконний продаж та переміщення особи без її згоди через державний кордон з метою усиновлення в комерційних цілях;

в) незаконний продаж однієї особи іншій з метою використання в порнобізнесі.

10. Директор приватної фірми оформив документи для влаштування громадян України на роботу за кордоном. Перед виїздом з ними була погоджена робота, яку вони будуть виконувати. Коли вони опинилися в зарубіжній країні, обумовлену угодою роботу їм ніхто не надав. Залишившись без коштів, вони були вимушені виконувати інші роботи за невелику платню, яка не відповідала виконаному обсягу роботи. Директор про ці обставини знав. Кваліфікуйте дії особи:

а) директор буде притягатися до кримінальної відповідальності за незаконну угоду щодо передачі людини (ч. 2 ст. 149 КК);

б) директор буде притягатися до кримінальної відповідальності за зловживання службовим становищем (ч. 1 ст. 364 КК);

в) директор буде нести тільки цивільну відповідальність.

11. Чи може продаж людини (ст. 149 КК) бути вчинений з метою вилучення у потерпілого нирки?

а) може, якщо особа не дає згоди на трансплантацію;

б) не може, бо такі дії охоплюються іншим складом кримінального правопорушення;

в) може, незалежно від наявності чи відсутності згоди на це потерпілого.

12. Хто є потерпілим при експлуатації дітей (ст. 150 КК)?

а) 16-річна особа;

б) малолітня особа;

в) будь-яка неповнолітня особа.

13. Які обов'язкові ознаки суб'єктивної сторони експлуатації дітей (ст. 150 КК)?

а) вина у формі прямого та непрямого умислу, мотив та мета;

б) вина у формі прямого умислу;

в) вина у формі прямого умислу та мета.

14. Громадянин Андрющенко вчинив вбивство. Щоб уникнути відповідальності, він звернувся з проханням до знайомого лікаря помістити його у психіатричну лікарню. Чи буде лікар притягнутий до кримінальної відповідальності за незаконне поміщення в психіатричний заклад (ст. 151 КК)?

а) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності;

б) він не буде притягнутий до кримінальної відповідальності.

в) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за інший кримінальне правопорушення.

15. Хто з цих осіб може бути суб'єктом незаконного поміщення в психіатричний заклад (ст. 151 КК)?

а) суддя;

б) лікар;

в) загальний суб'єкт.

16. Голова державної адміністрації С. наказав головному лікарю психіатричної лікарні помістити в медичний заклад журналіста Л., який постійно піддавав критиці його діяльність. Дайте кримінально-правову оцінку діям винної особи:

а) дії С. слід кваліфікувати як перевищення влади (ч. 1 ст. 365 КК);

б) дії С. слід кваліфікувати як незаконне поміщення в психіатричний заклад (ч. 1 ст. 151 КК);

в) дії С. слід кваліфікувати як перевищення влади (ч. 1 ст. 365 КК) і незаконне поміщення в психіатричний заклад (ч. 1 ст. 151 КК).

17. Хто може бути потерпілим при незаконному поміщенні в психіатричний заклад (ст. 151 КК)?

- а) психічно хвора особа;
- б) психічно здорова особа;
- в) особа, яка зловживає алкогольними напоями.

18. Суркова примушувала свою 8-річну доньку займатися жебрацтвом. Всі отримані гроші вона забирала собі. Дайте кримінально-правову оцінку діям матері:

а) дії Суркової слід кваліфікувати як експлуатація дитини (ч. 2 ст. 150КК);

б) дії Суркової слід кваліфікувати як втягнення неповнолітньої в кримінальне правопорушення діяльність (ст. 304 КК);

з) дії Суркової слід кваліфікувати як експлуатація дитини (ч. 2 ст. 150 КК) і втягнення неповнолітньої в кримінальне правопорушення діяльність (ст. 304 КК).

19. Романов програв у карти свою дружину Черкесу. Черкес примусив її займатися проституцією. Романов про це тільки здогадувався. Чи буде Романов притягнутий до кримінальної відповідальності за продаж людини (ст. 149 КК)?

- а) так;
- б) ні;

в) так, якщо дружина Романова не була згодна з таким рішенням чоловіка.

20. Що є основним безпосереднім об'єктом незаконного позбавлення волі (ст. 146 КК)?

- а) здоров'я особи та її честь;
- б) людина;
- в) воля людини.

Тема 17. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи (2 години)

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.

2. Поняття кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності особи. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом IV Особливої частини КК України.

3. Види кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.

4. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.

Основні поняття: кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи, кримінальні правопорушення, статева свобода та статева недоторканність особи.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності особи, дати класифікацію кримінальних правопорушень, передбачених розділом IV Особливої частини КК України.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати види кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.

При вивченні **четвертого питання** потрібно дати характеристику окремих кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 17

1. Що є основним безпосереднім об'єктом зґвалтування(ст. 152 КК)?

- а) здоров'я особи;
- б) статева свобода;
- в) жінка.

2. Хто може бути потерпілим при зґвалтуванні?

- а) будь-яка особа;
- б) тільки жінка;
- в) тільки неповнолітня особа.

3. 15-річний П. прийшов до своїх друзів у гуртожиток. У кімнаті друзів він побачив незнайому С., яка спала. Скориставшись цією обставиною, він вступив у статевий зв'язок з нею, а коли вона прокинулася, знову зґвалтував її, погрожуючи насильством. Дайте кримінально-правову оцінку діям винної особи:

- а) дії П. слід кваліфікувати як зґвалтування (ч. 1 ст. 152 КК);
- б) дії П. слід кваліфікувати як зґвалтування, вчинене повторно (ч. 2 ст. 152 КК);
- в) дії П. слід кваліфікувати як зґвалтування (ч. 1 ст. 152 КК) та зґвалтування, вчинене повторно (ч. 2 ст. 152 КК).

4. 14-річний Петро разом з 13-річним Романом вчинили зґвалтування. Кваліфікуйте дії цих осіб:

- а) дії Петра слід кваліфікувати як зґвалтування (ч. 1 ст. 152 КК), а Роман не буде притягатись до кримінальної відповідальності;
- б) дії Петра слід кваліфікувати як зґвалтування, вчинене групою осіб (ч. 3 ст. 152 КК), а Роман не буде притягатись до кримінальної відповідальності;

в) дії Петра та Романа слід кваліфікувати як зґвалтування, вчинене групою осіб (ч. 3 ст. 152 КК).

5. Під час зґвалтування потерпілій С. було заподіяно середньої тяжкості тілесне ушкодження. Дайте кримінально-правову оцінку діям винної особи:

а) дії особи слід кваліфікувати як зґвалтування, що спричинило особливо тяжкі наслідки (ч. 4 ст. 152 КК);

б) дії особи слід кваліфікувати як зґвалтування (ч. 1 ст. 152 КК);

в) дії особи слід кваліфікувати як зґвалтування (ч. 1 ст. 152 КК) і заподіяння середньої тяжкості тілесного ушкодження (ч. 1 ст. 122 КК).

6. Гр. Рожнін, на вечірці, вступив у статевий зв'язок зі знайомою А., яка нічого не зрозуміла, оскільки перебувала у стані сильного алкогольного сп'яніння. Дайте кримінально-правову оцінку діям особи:

а) він не буде притягнутий до кримінальної відповідальності;

б) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за зґвалтування (ч. 1 ст. 152 КК);

в) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за примушування до вступу в статевий зв'язок (ч. 1 ст. 154 КК).

7. Полікарпов після дискотеки вчинив зґвалтування 19-річної О. Наступного дня він вчинив зґвалтування 17-річної Л. Кваліфікуйте дії Полікарпова:

а) його дії слід кваліфікувати як зґвалтування, вчинене повторно (ч. 2 ст. 152 КК);

б) його дії слід кваліфікувати як зґвалтування (ч. 1 ст. 152 КК) і зґвалтування неповнолітньої (ч. 3 ст. 152 КК);

в) його дії слід кваліфікувати як зґвалтування, вчинене повторно (ч. 2 ст. 152 КК), і зґвалтування неповнолітньої (ч. 3 ст. 152 КК).

8. Під час зґвалтування потерпілій С. було заподіяно тяжке тілесне ушкодження за ознакою „небезпечні для

життя в момент заподіяння”. Кваліфікуйте дії винної особи:

а) його дії слід кваліфікувати як зґвалтування (ч. 1 ст. 152 КК) і заподіяння тяжкого тілесного ушкодження (ч. 1 ст. 121 КК);

б) його дії слід кваліфікувати як зґвалтування, що спричинило особливо тяжкі наслідки (ч. 4 ст. 152 КК);

в) його дії слід кваліфікувати як зґвалтування (ч. 1 ст. 152 КК).

9. Які дії не охоплюються об'єктивною стороною зґвалтування (ст. 152 КК)?

а) погроза вбити;

б) обман;

в) використання безпорадного стану потерпілої.

10. Що слід розуміти під повторністю при насильницькому задоволенні статевої пристрасті неприродним способом (ч. 2 ст-155 КК)?

а) якщо особа попередньо вчинила статеві зносини з 16-річною особою;

б) якщо особа попередньо зчинила розпусні дії з 14-річною особою;

в) якщо особа попередньо примушувала вступити в статевий зв'язок іншу особу.

11. Коли зґвалтування (ч. 1 ст. 152 КК) вважається закінченим кримінальне правопорушенням?

а) з моменту отримання статевого задоволення;

б) з моменту заподіяння шкоди здоров'ю;

в) з моменту початку статевого акту.

12. Поливанов попросив свою знайому Романову підсипати снодійне Роговій для того, щоб він зміг безперешкодно вступити в статевий зв'язок з нею. Кваліфікуйте дії Романової:

а) її дії слід кваліфікувати як зґвалтування (ч. 1 ст. 152 КК);

б) її дії слід кваліфікувати як зґвалтування, вчинене групою осіб (ч. 1 ст. 152 КК);

в) її дії слід кваліфікувати як пособництво в зґвалтуванні (ч. 5 ст. 27 КК і ч. 1 ст. 152 КК).

13. Яка є відмінність між зґвалтуванням (ч. 1 ст. 152 КК) і насильницьким задоволенням статевої пристрасті неприродним способом (ст. 153 КК)?

а) в суб'єкті;

б) в моменті закінчення кримінального правопорушення;

в) у способі вчинення кримінального правопорушення.

14. Які дії не охоплюються примушуванням до вступу в статевий зв'язок (ст. 154 КК)?

а) примушування до вступу з статевий зв'язок, поєднане з погрозою викрадення майна;

б) примушування до вступу в статевий зв'язок з погрозою розголошення відомостей, що ображають честь особи;

в) примушування до вступу в статевий зв'язок з погрозою заподіяти тілесні ушкодження.

15. Коли примушування до вступу в статевий зв'язок (ст. 154 КК) вважається закінченим?

а) з моменту примушування;

б) з моменту початку статевого акту;

в) з моменту згоди чи відмови жінки на статевий акт.

16. 35-річна Котова запропонувала 12-річному Сичову вступити в статевий зв'язок, на що отримала згоду. Статеві стосунки тривали 6 місяців. Сичов обіцяв одружитися, коли стане повнолітнім. Як слід кваліфікувати дії Котової?

а) її дії слід кваліфікувати як статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості (ч. 1 ст. 155 КК);

б) її дії слід кваліфікувати як зґвалтування (ч. 1 ст. 152 КК);

в) її дії слід кваліфікувати як розбещення неповнолітніх (ч.2ст, 155КК).

17. З чим пов'язується досягнення особою статевої зрілості?

- а) з настанням визначеного законодавством певного віку;
- б) з певними біологічними властивостями організму;
- в) з певними біологічними та соціальними факторами життя людини.

18. Повнолітній П. спочатку продемонстрував малолітній Р. фотокартки порнографічного змісту, а потім вступив з нею в статевий зв'язок. Як слід кваліфікувати дії П.?

- а) дії П. слід кваліфікувати як зґвалтування (ч. 4 ст. 152 КК);
- б) дії П. слід кваліфікувати як розбещення неповнолітніх (ч. 2 ст. 156 КК) і зґвалтування (ч. 4 ст. 152 КК);
- в) дії П. слід кваліфікувати як розбещення неповнолітніх (ч. 2 ст. 156 КК) і статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості (ч. 1 ст. 155 КК).

19. Продюсер телекомпанії запропонував переможниці конкурсу „Міс року” роботу диктором. За це він попросив вступити їй в статевий зв'язок з ним. Дайте кримінально-правову оцінку діям продюсера:

- а) дії продюсера слід кваліфікувати як примушування до вступу в статевий зв'язок (ч. 1 ст. 154 КК);
- б) дії продюсера слід кваліфікувати як замах на примушування до вступу в статевий зв'язок (ч. 2 ст. 15 КК і ч. 1 ст. 154 КК);
- в) в діях продюсера відсутні ознаки складу кримінального правопорушення.

20. 19-річний Т. для сексуального виховання своєї малолітньої сестри здійснював при ній статеві акти зі своєю знайомою Н. Дайте кримінально-правову оцінку діям Т.:

- а) дії Т. слід кваліфікувати як розбещення неповнолітньої (ч. 2 ст. 156 КК);
- б) дії Т. слід кваліфікувати як хуліганство (ч. 1 ст. 296 КК);
- в) Т. не буде нести кримінальної відповідальності.

Тема 18. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав та свобод людини і громадянина.

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав людини і громадянина.

2. Поняття кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом V Особливої частини КК України.

3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав та свобод людини і громадянина, проти власності, у сфері господарської діяльності, проти довкілля, проти громадської безпеки.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав та свобод людини і громадянина.

Основні поняття: кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав та свобод людини і громадянина.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень виборчих, трудових та інших особистих прав людини і громадянина.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом V Особливої частини КК України.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати види кримінальних правопорушень проти

виборчих, трудових та інших особистих прав та свобод людини і громадянина, проти власності, у сфері господарської діяльності, проти довілля, проти громадської безпеки.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 18

1. Яким способом може бути здійснено перешкодження здійсненню виборчого права (ст. 157 КК)?

- а) тільки шляхом насильства;
- б) тільки шляхом обману;
- в) будь-яким шляхом.

2. Хто може бути суб'єктом перешкодження здійсненню виборчого права (ч. 1 ст. 157 КК)?

- а) будь-яка особа (загальний суб'єкт);
- б) член виборчої комісії;
- в) службова особа.

3. Голова виборчого округу під час виборів до парламенту, за вказівкою голови райадміністрації, не забезпечив достатню кількість кабін для голосування. Це призвело до того, що значна кількість виборців не змогла проголосувати за свого кандидата і результати виборів були визнані судом недійсними. Дайте кримінально-правову оцінку діям голови виборчого округу:

а) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за порушення таємниці голосування (ст. 159 КК);

б) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за перешкодження здійсненню виборчого права (ч. 3 ст. 157 КК);

в) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за порушення таємниці голосування (ст. 159 КК) і за зловживання службовим становищем (ч. 1 ст. 364 КК).

4. Під час голосування виборців на дільниці представник кандидата в народні депутати України Ромашко постійно заважав виборцям, намагаючись дізнатись, за кого вони віддали свій голос. Дайте кримінально-правову оцінку діям винної особи:

а) дії Ромашка слід кваліфікувати як порушення таємниці голосування (ст. 159 КК);

б) дії Ромашка слід кваліфікувати як перешкоджання здійсненню виборчого права (ч. 1 ст. 157 КК);

в) в діях Ромашка відсутні ознаки складу кримінального правопорушення.

5. Який мотив є обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони грубого порушення законодавства про працю (ст. 172 КК)?

а) тільки корисливий;

б) тільки особистий;

в) тільки помсти.

6. Яка кваліфікуюча обставина передбачена при грубом порушенні законодавства про працю (ч. 2 ст. 172 КК)?

а) вчинення дій, передбачених частиною першою щодо неповнолітніх;

б) вчинення дій, передбачених частиною першою щодо матері, яка має 15-річну дитину;

в) вчинення дій, передбачених частиною першою щодо особи похилого віку.

7. Директор приватної фірми затримав виплату заробітної плати (2100 грн.) робітникам на 1 місяць. Причина затримки – купівля нової офісної техніки. Дайте кримінально-правову оцінку діям винної особи:

а) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за невиплату заробітної плати (ч. 2 ст. 175 КК);

б) він буде притягнутий до адміністративної відповідальності за порушення вимог законодавства про працю (ст. 41 КпАП);

в) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за зловживання службовим становищем (ч. 1 ст. 364 КК).

8. Ректор університету заборонив бухгалтерії виплачувати протягом 3 місяців стипендії студентам, які не беруть участі у громадській роботі. Під час перевірки

вузу податковою інспекцією цей факт був виявлений. Ректор, дізнавшись про відкриття кримінального провадження за невивплату заробітної плати (ч. 1 ст. 175 КК) по цьому факту, наказав повернути стипендії студентам. Чи буде він притягнутий до кримінальної відповідальності за цей кримінальне правопорушення?

а) так;

б) ні;

в) так, якщо заподіяна шкода більш ніж 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

9. Начальник РУЗС звільнив з роботи старшого слідчого І., який небезпідставно критикував його діяльність на оперативних нарадах. Чи буде начальник притягнутий до кримінальної відповідальності?

а) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за грубе порушення законодавства про працю (ч. 1 ст. 172 КК);

б) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за зловживання службовим становищем (ч. 1 ст. 364 КК);

в) він буде притягнутий до дисциплінарної відповідальності.

10. Громадянин С. був затриманий на ринку при продажу компакт-дисків без необхідних документів. У нього було вилучено 180 дисків вартістю 1800 грн. Було встановлено, що він збув уже 10 дисків на суму 100 грн. Чи буде він притягнутий до кримінальної відповідальності за порушення авторського права і суміжних прав (ч. 1 ст. 176 КК)?

а) так, якщо буде доведено, що він виготовив ці диски;

б) ні, він буде притягнутий до адміністративної відповідальності;

в) так, він буде притягнутий до кримінальної відповідальності, навіть якщо не виготовляв ці диски.

11. Який особливо великий розмір шкоди при порушенні авторського права і суміжних прав (ч. 2 ст. 176 КК) визначений в КК?

а) якщо вартість дисків або сума доходу у п'ятсот і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян;

б) якщо вартість дисків або сума доходу у шістсот і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян;

в) якщо вартість дисків або сума доходу у тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

12. Громадянин П. дізнався про існування різних релігійних віровчень, які пов'язані із вбивствами інших осіб. Піддавшись філософії цього релігійного напрямку, він заподів тяжкі тілесні ушкодження своєму сусіду Р. Чи буде П. Притягнутий до кримінальної відповідальності за посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів (ч. 1 ст. 181 КК)?

а) так;

б) ні;

в) так, якщо це релігійне віровчення заборонене в Україні.

13. Журналіст Л. прочитав на веб сторінці статтю про позашлюбні статеві стосунки відомого вітчизняного кіноактора. Цю інформацію, скоротивши за обсягом, він використав у своїй статті, яка була опублікована в газеті. Кіноактор подав заяву з вимогою притягнути Л. до кримінальної відповідальності за порушення недоторканності приватного життя (ст. 182 КК). Чи буде журналіст притягнутий до кримінальної відповідальності за цей кримінальне правопорушення?

а) так;

б) ні;

в) так, якщо заподіяна шкода у сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

14. Під час іспиту до інституту екзаменатор В. Вирішив поставити абітурієнту К. незадовільну оцінку, бо йому не

сподобався зовнішній вигляд К. Внаслідок цього К. не зміг вступити до вузу. Дайте кримінально-правову оцінку діям В.:

а) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за порушення права на отримання освіти (ч. 1 ст. 183 КК);

б) він не буде притягнутий до кримінальної відповідальності;

в) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за зловживання службовим становищем (ч. 1 ст. 364 КК).

15. Директор державного дитячого садка наказав вихователям передати вимогу батькам зробити за власний рахунок ремонт приміщення. Дайте правову оцінку діям директора:

а) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за незаконну вимогу оплати за навчання (ч. 2 ст. 183 КК);

б) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за зловживання службовим становищем (ч. 1 ст. 364 КК);

в) він не буде притягнутий до кримінальної відповідальності.

16. Громадянин Суслов проходив лікування в місцевій клінічній лікарні. Після проведення операції хірург сказав Суслову про необхідність віддячити їм за вдалу операцію сумою у 500 грн. Суслов не мав необхідних коштів і тому звернувся із заявою до РУВС. Чи буде лікар притягнутий до кримінальної відповідальності?

а) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за порушення права на безоплатну медичну допомогу (ч. 1 ст. 184 КК);

б) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за одержання незаконної винагороди працівником державного підприємства, установи чи організації (ст. 354 КК);

в) він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за зловживання службовим становищем (ч. 1 ст. 364 КК).

17. Яка форма власності закладу охорони здоров'я повинна бути при порушенні права на безоплатну медичну допомогу (ст. 184 КК)?

- а) приватна та державна;
- б) державна чи комунальна;
- в) будь яка форма власності.

18. Головний лікар «Швидкої допомоги» звернувся до Потапова з вимогою оплати за надану медичну допомогу. Гроші Потапов повинен був перерахувати до каси лікарні. Дайте правову оцінку діям головного лікаря:

а) його дії слід кваліфікувати як замах на порушення права на безоплатну медичну допомогу (ч. 2 ст. 15 КК і ч. 2 ст. 184 КК);

б) його дії слід кваліфікувати як порушення права на безоплатну медичну допомогу (ч. 2 ст. 184 КК);

в) його дії слід кваліфікувати як порушення права на безоплатну медичну допомогу (ч. 2 ст. 184 КК) і одержання незаконно винагороди працівником державної установи (ст. 354 КК).

19. Оператор ЕОМ Разумов, працюючи на СП «Граніт», на прохання представників іншої фірми передавав інформацію про можливі контракти СП з партнерами. За це він отримав 25 тис. грн. Чи буде він притягнутий до кримінальної відповідальності за порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер (ст. 163 КК)?

- а) так;
- б) ні;

в) так, якщо він був зобов'язаний зберігати цю інформацію в таємниці.

20. Працівники міліції отримали оперативну інформацію, що С. зберігає вдома пістолет (ТТ), але наступного дня він його продасть іншій особі. Тому отримавши усну згоду заступника прокурора, вони

провели обшук квартири, але нічого не знайшли. Чи будуть працівники міліції притягнуті до кримінальної відповідальності?

а) вони будуть притягнуті до кримінальної відповідальності за порушення недоторканності житла (ст. 162 КК);

б) вони не будуть притягнуті до кримінальної відповідальності відповідно до Конституції України (ст. 30);

в) вони будуть притягнуті до кримінальної відповідальності за перевищення службових повноважень (ч. 1 ст. 365 КК).

Тема 19. Кримінальні правопорушення проти власності (2 години)

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності.

2. Поняття кримінальних правопорушень проти власності. Спільні елементи та ознаки складів цих кримінальних правопорушень. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом VI Особливої частини КК України. Система кримінальних правопорушень проти власності.

3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти власності.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти власності.

Основні поняття: кримінальні правопорушення проти власності.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень проти власності.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних

правопорушень проти власності, знати спільні елементи та ознаки складів цих кримінальних правопорушень. Вміти класифікація кримінальні правопорушення, передбачені розділом VI Особливої частини КК України. Вміти характеризувати систему кримінальних правопорушень проти власності.

Під час підготовки до третього питання необхідно характеризувати окремі кримінальні правопорушення проти власності.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 19

1. Які види викрадення чужого майна передбачені в КК?

а) грабіж (ст. 186 КК), вимагання (ст. 189 КК), розбій (ст. 187 КК). крадіжка (ст. 185 КК);

б) привласнення (ст. 191 КК), розтрата (ст. 191 КК), вимагання (ст. 189 КК), розбій (ст. 187 КК);

в) грабіж (ст. і 86 КК), розбій (ст. 187 КК), крадіжка (ст. 185 КК).

2. Ломов напав на громадянина Сулейманова і відібрав гаманець. Внаслідок цього Сулейманову заподіяні легкі тілесні ушкодження. Через 5 днів потерпілий був виписаний з лікарні. Кваліфікуйте дії Ломова:

а) він вчинив розбій (ч. 1 ст. 187 КК);

б) він вчинив грабіж (ч. 2 ст. 186 КК);

в) він вчинив грабіж (ч. 2 ст. 186 КК) і заподіяв умисне легке тілесне ушкодження (ч. 2 ст. 125 КК).

3. Єгоров таємно проник на територію мотоциклетного заводу з метою викрасти мотоцикл. Зв'язавши сторожа, він викрав мотоцикл. Як слід кваліфікувати дії Єгорова:

а) дії Єгорова слід кваліфікувати як грабіж (ч. 3 ст. 186 КК);

б) дії Єгорова слід кваліфікувати як розбій (ч. 3 ст. 187 КК);

в) дії Єгорова слід кваліфікувати як незаконне заволодіння транспортним засобом (ч. 2 ст. 289 КК).

4. Під час вчинення крадіжки потерпілому Р. була заподіяна матеріальна шкода на суму 2000 грн. Як визнається значна шкода для потерпілого при крадіжці (ч. 3 ст. 185 КК)?

а) визнається із врахуванням матеріального становища потерпілого та якщо йому спричинені збитки на суму від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

б) визнається, якщо йому спричинені збитки на суму від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або із врахуванням матеріального становища потерпілого;

в) визнається із врахуванням тільки матеріального становища потерпілого.

5. Під час вчинення грабежу потерпілому С. була заподіяна матеріальна шкода у великому розмірі. Який розмір великої шкоди визначений в КК?

а) вартість викраденого майна повинна в двісті і більше разів перевищувати неоподатковуваний мінімум доходів громадян на момент вчинення кримінального правопорушення;

б) вартість викраденого майна повинна в двісті п'ятдесят і більше разів перевищувати неоподатковуваний мінімум доходів громадян на момент вчинення кримінального правопорушення;

в) вартість викраденого майна повинна в триста і більше разів перевищувати неоподатковуваний мінімум доходів громадян на момент вчинення кримінального правопорушення.

6. Під час вчинення шахрайства потерпілій А. була заподіяна матеріальна шкода в особливо великому розмірі. Який розмір особливо великої шкоди при шахрайстві (ч. 4 ст. 190 КК) передбачений КК?

а) вартість викраденого майна повинна в шістсот і більше разів перевищувати неоподатковуваний мінімум доходів громадян на момент вчинення кримінального правопорушення;

б) вартість викраденого майна повинна в п'ятсот і більше разів перевищувати неоподатковуваний мінімум доходів громадян на момент вчинення кримінального правопорушення;

в) вартість викраденого майна повинна в тисячу і більше разів перевищувати неоподатковуваний мінімум доходів громадян на момент вчинення кримінального правопорушення.

7. Коли крадіжка (ст. 185 КК) вважається закінченим кримінальне правопорушенням?

а) з моменту переходу чужого майка у володіння винного або з моменту отримання ним права розпоряджатися таким майном:

б) коли винна особа отримала реальну можливість розпоряджатися чи користуватися ним;

в) з моменту переходу чужого майна у володіння винного

8. Що є предметом привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї (ст. 193 КК)?

а) чуже майно, що знайдене, або випадково опинилося у особи;

б) чуже майно, що має особливу історичну, наукову, художню, культурну цінність;

в) чуже майно, що знайдене, або випадково опинилося у особи та має особливу історичну, наукову, художню, культурну цінність або є скарбом.

9. Під час вчинення Потаповим розбою потерпілому Ромаську була заподіяна смерть через необережність. Дайте кримінально-правову оцінку діям винної особи:

а) дії Потапова слід кваліфікувати як розбій (ч. 4 ст. 187 КК) і вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК);

б) дії Потапова слід кваліфікувати як розбій (ч. 4 ст. 187 КК);

в) дії Потапова слід кваліфікувати як розбій (ч. 1 ст. 187 КК) і вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК).

10. Що слід розуміти під насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи під час розбою (ст. 187 КК)?

а) слід розуміти заподіяння їй тілесних ушкоджень, а також інші насильницькі дії, які не призвели до вказаних наслідків, але були небезпечними для життя чи здоров'я в момент заподіяння;

б) слід розуміти заподіяння їй легкого тілесного ушкодження, що спричинило короточасний розлад здоров'я або незначну втрату працездатності, середньої тяжкості або тяжкого тілесного ушкодження, а також інші насильницькі дії, які не призвели до вказаних наслідків, але були небезпечними для життя чи здоров'я в момент заподіяння;

в) слід розуміти заподіяння їй легкого тілесного ушкодження, що спричинило короточасний розлад здоров'я або незначну втрату працездатності, середньої тяжкості або тяжкого тілесного ушкодження.

11. При вчиненні якого кримінального правопорушення суб'єктом не може бути особа, яка досягла 14-річного віку?

а) грабіж (ст. 186 КК);

б) шахрайство (ст. 190 КК);

в) умисне знищення майна, вчинене шляхом підпалу (ч. 2 ст. 194 КК).

12. Попов, знаходячись у відділі чоловічого одягу універмагу і скориставшись тим, що продавець була зайнята прийманням товару, на очах у покупців взяв з прилавка костюм і вийшов з відділу. З викраденим він був затриманий на зупинці тролейбуса. Кваліфікуйте дії Попова:

а) він вчинив крадіжку (ст. 185 КК);

б) він вчинив грабіж (ст. 186 КК);

в) він вчинив крадіжку з проникненням у приміщення (ч. 3 ст. 185 КК).

13. Горін, працюючи робочим бази «Культтовари», з метою вчинення викрадення, перед закінченням роботи бази заховався у підсобному приміщенні. У нічний час він викрав золоті годинники та інші цінні речі загальною вартістю 8700 гривень. Кримінальне правопорушення побачив сторож і намагався його затримати. Після попереджувального пострілу Горін, тримаючи викрадене, підбіг до сторожа, збив його з ніг, заподіявши середньої тяжкості тілесні ушкодження, після чого зник. Кваліфікуйте дії Горіна:

а) він вчинив два кримінальні правопорушення: крадіжку (ч. 4 ст. 185 КК) та заподіяв умисно тяжкі тілесні ушкодження (ч. 1 ст. 122 КК);

б) він вчинив крадіжку (ч. 4 ст. 185 КК) та розбій (ч. 4 ст. 187 КК);

в) він вчинив розбій із заволодінням майном у великому розмірі (ч. 4 ст. 187 КК).

14. Рогов погрожував Потаповій розголошенням того, що вона фотографується для еротичного журналу, якщо остання не поверне гроші, які він дав їй в борг, але вона відмовилася їх повернути. Після цього Рогов став вимагати ці гроші від знайомої Потапової - Ляшко, погрожуючи їй ножем. Дайте кримінально-правову оцінку діям винної особи:

а) Рогов вчинив два кримінальні правопорушення: вимагання (ч. 1 ст. 189 КК) та примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань (ч. 1 ст. 355 КК);

б) Рогов вчинив два вимагання (ч. 2 ст. 189 КК);

в) Рогов вчинив вимагання (ч. 1 ст. 189 КК).

15. Бондар, працюючи складальником НВП «Маяк», вирішив викрасти радіоприймач. З цією метою він протягом місяця кілька разів проносив через прохідну окремі деталі радіоприймача. При спробі винести корпус

Бондар був затриманий працівниками охорони заводу на прохідній. Кваліфікуйте дії Бондаря:

а) Бондар вчинив замах на крадіжку (ч. 2 ст. 15 КК і ч. 1 ст. 185 КК);

б) Бондар вчинив декілька кримінальних правопорушень, які будуть кваліфіковані як крадіжка, вчинена повторно (ч. 2 ст. 185 КК) та замах на крадіжку, вчинену повторно (ч. 2 ст. 15 КК і ч. 2 ст. 185 КК);

в) Бондар вчинив крадіжку з проникненням (ч. 3 ст. 185 КК).

16. Раніше судимий за розбій Морозов в нічний час, розбивши вікно, проник у підсобне приміщення магазину з метою крадіжки. Оглянувши приміщення, Морозов грошей не знайшов і, залишивши приміщення, прихопив з собою лише пляшку горілки вартістю 7 гривень. Кваліфікуйте дії Морозова:

а) його дії слід кваліфікувати як дрібне розкрадання державного чи колективного майна (ч. 1 ст. 51 КпАП);

б) його дії слід кваліфікувати як крадіжка з проникненням (ч. 3 ст. 185 КК);

в) його дії слід кваліфікувати як крадіжка (ч. 1 ст. 185 КК).

17. Розін та Плаксій зустріли на пероні залізничного вокзалу Зотова, який вантажив у вагон поїзда Одеса – Москва 10 ящиків з відеоманітофонами. Погрожуючи пістолетом, вони забрали у Зотова 2 відеоманітофони, пообіцявши повернути їх наступного дня, якщо останній сплатить їм 400 грн., а при відмові виконати вимогу, не повернуть їх. Наступного дня Зотов передав Розіну та Плаксію необхідну суму, але відеоманітофонів не одержав, оскільки їх продали, а гроші поділили. Кваліфікуйте дії Розіна та Плаксія:

а) вони вчинили розбій (ч. 2 ст. 187 КК) та шахрайство (ч. 2 ст. 190 КК);

б) вони вчинили вимагання (ч. 2 ст. 189 КК);

в) вони вчинили вимагання (ч. 2 ст. 189 КК) та розбій (ч. 2 ст. 187 КК).

18. Петренко знав, що філіал банку відправляє щомісяця в центральний офіс банку 750 тисяч гривень. Коли інкасаторська машина під'їхала до банку, він підскочив до інкасаторів і, погрожуючи пістолетом, поставив вимогу віддати гроші. Інкасатор відповів, що грошей він не одержав. Тоді Петренко вихопив невелику сумку, в якій виявилось 15 грн., і втік. Кваліфікуйте дії особи:

а) його дії слід кваліфікувати як грабіж (ч. 5 ст. 186 КК) та незаконне носіння вогнепальної зброї (ч. 1 ст. 263 КК);

б) його дії слід кваліфікувати як розбій (ч. 4 ст. 187 КК) та незаконне носіння вогнепальної зброї (ч. 1 ст. 263 КК);

в) його дії слід кваліфікувати як розбій (ч. 4 ст. 187 КК), розбій (ч. 2 ст. 187 КК) та незаконне носіння вогнепальної зброї (ч. 1 ст. 263 КК).

19. Водій Доронін на підставі товарно-транспортної накладної перевозив зерно з поля у сховище. Під час виконання одного з перевезень він викрав сільськогосподарську продукцію на суму 1050 гривень. Кваліфікуйте дії Дороніна:

а) він вчинив крадіжку (ч. 1 ст. 185 КК);

б) він вчинив привласнення (ч. 1 ст. 191 КК);

в) він заволодів майном шляхом зловживання своїм службовим становищем (ч. 2 ст. 191 КК).

20. Морміль подав у страхову компанію документи, які сам підробив. На підставі цих документів йому було виплачено страхову компенсацію. Потім з'ясувалось, що в документах факт виробничої травми був фальсифікований. Мор міль отримав 6500 гривень. Кваліфікуйте дії Морміля:

а) Морміль вчинив привласнення майна (ч. 1 ст. 191 КК) та підробку документів (ч. 1 ст. 358 КК);

- б) Морміль вчинив підробку документів (ч. 1 ст. 358 КК) та використання підробленого документа (ч. 3 ст. 358 КК);
- в) Морміль вчинив шахрайство (ч. 3 ст. 190 КК) та підробку документів (ч. 1 ст. 358 КК).

Тема 20. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності (2 години)

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.
2. Поняття кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом VII Особливої частини КК України. Система кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.
3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності.

Основні поняття: кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності. Класифікувати кримінальні правопорушення, передбачені розділом VII Особливої частини КК України. Систематизувати кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати види кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 20

1. Петкун домалював олівцем один нуль на валюті США номіналом 10 доларів з метою придбати мобільний телефон. Кваліфікуйте дії Петкуна:

а) дії Петкуна слід кваліфікувати як виготовлення з метою збуту підроблених грошей (ч. 1 ст. 199 КК);

б) дії Петкуна слід кваліфікувати як замах на шахрайство (ч. 3 ст. 15 і ч. 1 ст. 190 КК);

в) Петкун не буде притягнутий до кримінальної відповідальності.

2. І. організував фірму по виробництву меблів. Враховуючи неповнення грошей від фірм-посередників, він домовився з бухгалтером С. штучно зменшити загальний прибуток виробництва. В результаті чого державі було заподіяно збитків на суму 10 тис. грн. Дайте кримінально-правову оцінку діям І.:

а) дії І. слід кваліфікувати як ухилення від сплати податків(ч. 2 ст. 212 КК) і службове підроблення (ч. 2 ст. 366 КК);

б) дії І. слід кваліфікувати як службове підроблення (ч. 2ст. 366 КК);

в) дії І. слід кваліфікувати як ухилення від сплати податків(ч. 1 ст. 212 КК).

3. Визначіть, що не може бути предметом контрабанди (ст. 201 КК):

а) 10 000 доларів США;

б) цукор вартістю 25 тис. грн.;

в) 10 ящиків бісептолу.

4. Під час митного огляду в зоні митного контролю морського порту «Одеса» працівниками митниці у пасажиря В. при виїзді з України було знайдено та вилучено старовинну ікону, яку він збирався збути в Туреччині. Кваліфікуйте дії В.:

а) дії В. слід кваліфікувати як контрабанда (ч. 1 ст. 201 КК);

б) дії В. слід кваліфікувати як замах на контрабанду (ч. 3 ст. 15 і ч. 1 ст. 201 КК);

в) дії В. слід кваліфікувати як адміністративна кара на контрабанда (ч. 1 ст. 209 КпАП).

5. Внаслідок ухилення приватного підприємця М. від сплати податків державі була заподіяна матеріальна шкода у великому розмірі. Який розмір великої шкоди визначений у КК?

а) суми податків, зборів і інших обов'язкових платежів, які в чотири тисячі і більше разів перевищують установлений законодавством неоподатковуваний мінімум доходів громадян;

б) суми податків, зборів і інших обов'язкових платежів, які втри тисячі і більше разів перевищують установлений законодавством неоподатковуваний мінімум доходів громадян;

в) суми податків, зборів і інших обов'язкових платежів, які в дві тисячі і більше разів перевищують установлений законодавством неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

6. Директор фірми взяв кредит в комерційному банку під умову купівлі обладнання, але гроші, відповідно до заздальгідь обдуманого плану, пустив на погашення раніше взятих кредитів. Кредит він збирався повернути після продажу офісу, який не вдалося продати. Внаслідок цього банку заподіяні збитки на суму 10 тис. грн. Дайте кримінально-правову характеристику діям особи:

а) дії директора слід кваліфікувати як шахрайство (ч. 4 ст. 190 КК);

б) дії директора слід кваліфікувати як шахрайство з фінансовими ресурсами (ч. 2 ст. 222 КК) і службове підроблення (ч. 2 ст. 366 КК);

в) дії директора слід кваліфікувати як шахрайство (ч. 4 ст. 190 КК) і службове підроблення (ч. 2 ст. 366 КК).

7. Хто не може бути суб'єктом шахрайства з фінансовими ресурсами?

- а) засновник спільного підприємства;
- б) приватний підприємець;
- в) приватний нотаріус.

8. Громадянин Туркевич зареєстрував підприємство з обмеженою відповідальністю «Сокіл». Працівники підприємства займалися проведенням оперативно-розшукових заходів. Ця діяльність не була зазначена в статуті підприємства. Дайте кримінально-правову характеристику діям Туркевича:

а) дії Туркевича слід кваліфікувати як фіктивне підприємництво (ч. 1 ст. 205 КК);

б) дії Туркевича слід кваліфікувати як зайняття забороненими видами господарської діяльності (ч. 1 ст. 203 КК);

в) дії Туркевича слід кваліфікувати як порушення порядку зайняття господарською діяльністю (ч. 1 ст. 202 КК).

9. Підприємці Колесник, Гмиря та Данилець домовились про встановлення на ринку свого міста певної ціни на цукор, щоб інші підприємці з інших міст не змогли конкурувати з ними. Підприємець Лях, котрий приїхав з села, побачивши невігідність продажу свого цукру, вирішив «натиснути» на місцевих бізнесменів. Він прийшов до Колесника додому і, погрожуючи вбивством, попередив про заподіяння тяжкої шкоди не тільки йому, але й іншим підприємцям, якщо вони не змінять свого ставлення до ціни на цукор. Дайте кримінально-правову характеристику діям Ляха:

а) дії Ляха слід кваліфікувати як протидія законній господарській діяльності (ч. 1 ст. 206 КК);

б) дії Ляха слід кваліфікувати як вимагання (ч. 1 ст. 189 КК);

в) дії Ляха слід кваліфікувати як погроза вбивством (ч. 1 ст. 129 КК).

10. Слідчий прокуратури, у вільний від роботи час, займався укладанням угод купівлі-продажу квартир. Дайте кримінально-правову оцінку діям слідчого:

а) дії слідчого слід кваліфікувати як порушення порядку зайняття господарською діяльністю (ч. 1 ст. 202 КК);

б) дії слідчого слід кваліфікувати як зайняття забороненими видами господарської діяльності (ч. 1 ст. 203 КК);

в) слідчий буде притягнутий до дисциплінарної відповідальності.

11. Робітник сільгосп підприємства Р. на базарі реалізував 5 тонн помідорів за більш високою, проти встановленої підприємством, за товарними накладними, ціною. Різницю, що складала 200 грн., між передбаченою та фактичною виручкою він привласнив. Дайте кримінально-правову оцінку діям Р.:

а) дії Р. слід кваліфікувати як привласнення майна (ч. 1 ст. 191 КК);

б) дії Р. слід кваліфікувати як шахрайство (ч. 1 ст. 190 КК);

в) дії Р. слід кваліфікувати як обман покупців (ч. 1 ст. 225 КК).

12. Коршун та Плетньов організували підпільний цех з вироблення горілчаних виробів. При виробництві вони використовували недоброякісну сировину. Вони купляли підроблені акцизні марки і наклеювали їх на пляшки. Після придбання і вживання горілки виробництва цієї «фірми» двоє громадян отруїлися і перебували у лікарні три тижні. Підпільні виробники отримали дохід у сумі 7000 грн. Як слід кваліфікувати їх дії?

а) їх дії слід кваліфікувати як незаконне виготовлення і збут підакцизних товарів, що призвело до отруєння людей (ч. 3 ст. 204 КК);

б) їх дії слід кваліфікувати як випуск або реалізацію недоброякісної продукції (ст. 227 КК);

в) їх дії слід кваліфікувати як незаконне виготовлення і збут підакцизних товарів, що призвело до отруєння людей (ч. 3 ст. 204 КК) і порушення порядку зайняття господарською діяльністю (ч. 1 ст. 202 КК).

13. Приватний підприємець П. придбав завідомо для нього викрадений автомобіль. Чи буде П. притягнутий до кримінальної відповідальності?

а) його дії слід кваліфікувати як легалізація майна, здобутого кримінальним правопорушенням шляхом (ч. 1 ст. 209 КК);

б) його дії слід кваліфікувати як придбання майна, завідомо здобутого кримінальним правопорушенням шляхом (ст. 198 КК);

в) П. не буде притягнутий до кримінальної відповідальності.

14. Громадянин Німеччини придбав приватну фірму в м. Києві для здійснення під її прикриттям вивезення історичних цінностей. Дайте кримінально-правову оцінку діям особи:

а) дії особи слід кваліфікувати як готування до контрабанди (ч. 1 ст. 14 і ч. 1 ст. 201 КК) і зайняття забороненими видами господарської діяльності (ч. 1 ст. 203 КК);

б) дії особи слід кваліфікувати як фіктивне підприємництво (ч. 1 ст. 205 КК);

в) дії особи слід кваліфікувати як готування до контрабанди (ч. 1 ст. 14 і ч. 1 ст. 201 КК) і як фіктивне підприємництво (ч. 1 ст. 205 КК).

15. Головний лікар державної лікарні використав бюджетні гроші (1017 грн.) на придбання оргтехніки, замість придбання медпрепаратів. Дайте кримінально-правову оцінку діям особи:

а) дії особи слід кваліфікувати як порушення законодавства про бюджетну систему (ч. 1 ст. 210 КК);

б) дії особи слід кваліфікувати як зловживання службовим становищем (ч. 1 ст. 364 КК);

в) особа буде нести дисциплінарну відповідальність.

16. Приватний підприємець ухилився від сплати податків у розмірі 20 000 грн. До початку судового засідання адвокат подав прохання звільнити особу від відповідальності, оскільки вона сплатила усі податки. За яких умов особа може бути звільнена від кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків?

а) якщо вперше вчинила діяння, передбачені частиною першою та другою ст. 212 КК, і до моменту притягнення особи як обвинуваченої сплатила податки, а також відшкодувала шкоду, завдану державі їх несвоєчасною сплатою;

б) якщо вперше вчинила діяння, передбачені частиною першою, другою і третьою ст. 212 КК, і до моменту початку судового засідання сплатила податки, а також відшкодувала шкоду, завдану державі їх несвоєчасною сплатою;

в) якщо вперше вчинила діяння, передбачені ст. 212, і до моменту винесення вироку суду сплатила податки, а також відшкодувала шкоду, завдану державі їх несвоєчасною сплатою.

17. Президент концерну М. доручив відкрити у Швейцарії своєму адвокату Л. валютний рахунок на своє ім'я. Кваліфікуйте дії таких осіб:

а) дії М. та адвоката слід кваліфікувати як незаконне відкриття за межами України валютного рахунку, вчинене за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 208 КК);

б) дії М. слід кваліфікувати як організація незаконного відкриття за межами України валютного рахунку (ч. 3 ст. 27 КК і ч. 2 ст. 208 КК), а адвоката - як незаконне відкриття за межами України валютного рахунку (ч. 1 ст. 208 КК);

в) дії М. слід кваліфікувати як незаконне відкриття за межами України валютних рахунків (ч. 1 ст. 208 КК), а адвокат не буде притягатися до кримінальної відповідальності.

18. Приватна фірма «Правник» займалася проведенням криміналістичних експертиз без ліцензії. Кваліфікуйте дії директора цієї фірми:

а) дії директора слід кваліфікувати як порушення порядку зайняття господарською діяльністю (ч. 1 ст. 202 КК);

б) дії директора слід кваліфікувати як зайняття забороненими видами господарської діяльності (ч. 1 ст. 203 КК);

в) дії директора слід кваліфікувати як фіктивне підприємництво (ч. 1 ст. 205 КК).

19. Приватна фірма «Роланд» займалася виробництвом дисків з комп'ютерними програмами. Відповідної ліцензії і авторських прав на програми фірма не мала. Дохід фірми склав 7400 грн. Кваліфікуйте дії директора цієї фірми:

а) дії директора слід кваліфікувати як порушення порядку зайняття господарською діяльністю (ч. 1 ст. 202 КК) і порушення авторських прав (ч. 1 ст. 176 КК);

б) дії директора слід кваліфікувати як зайняття забороненими видами господарської діяльності (ч. 1 ст. 203 КК) і порушення авторських прав (ч. 1 ст. 176 КК);

в) дії директора слід кваліфікувати як порушення законодавства що регулює виробництво дисків для лазерних систем зчитування (ст. 203¹ КК) і порушення авторських прав (ч. 1 ст. 176 КК).

20. Коли фіктивне банкрутство (ст. 218 КК) вважається закінченим кримінальне правопорушенням?

а) з моменту завідомо неправдивої офіційної заяви про фінансову неспроможність виконання вимог з боку кредиторів;

б) з моменту настання наслідків;

в) з моменту підготовки необхідної документації про фінансову неспроможність підприємства.

Тема 21. Кримінальні правопорушення проти довкілля (2 години)

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти довкілля.

2. Поняття кримінальних правопорушень проти довкілля. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом VIII Особливої частини КК України.

3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти довкілля.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти довкілля.

Основні поняття: кримінальні правопорушення проти довкілля.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень проти довкілля.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень проти довкілля. Класифікувати кримінальні правопорушення, передбачені розділом VIII Особливої частини КК України.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати види кримінальних правопорушень проти довкілля.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 21

1. В якій формі може бути вчинено кримінальне правопорушення, передбачений ст. 236 КК «Порушення правил екологічної безпеки»?

- а) порушення порядку проведення екологічної експертизи;
- б) порушення правил здобування корисних копалин;

в) ухилення від проведення невідкладних заходів щодо усунення екологічного забруднення.

2. 10 складів кримінальних правопорушень, що зазначені в розділі VIII «Кримінальні правопорушення проти довкілля» (статті 236-243, 245, 252, 253 КК), передбачають такі наслідки, як загибель людей. Який зміст цієї ознаки об'єктивної сторони?

- а) спричинення смерті хоча б одній людині;
- б) спричинення смерті двом або більше особам;
- в) створення небезпеки загибелі великої кількості людей.

3. Терміни «забруднення» та «псування», які надані в диспозиції ч. 1 ст. 239 КК «Забруднення або псування земель», вказують:

- а) на зміст і характер кримінального правопорушення діяння;
- б) на діяння, суспільне небезпечні наслідки, причинний зв'язок між ними;
- в) на суспільне небезпечні наслідки.

4. Предметом кримінального правопорушення, передбаченого ст. 240 КК «Порушення правил охорони надр», є:

- а) корисні копалини в природному стані;
- б) корисні копалини, після їх видобування та обробки;
- в) корисні копалини як в природному стані, так і після видобування та обробки.

5. Чи віднесене місце вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 243 КК «Забруднення моря», до обов'язкових ознак об'єктивної сторони?

- а) так, це повинен бути морський простір в межах кордонів та нейтральних водах;
- б) так, це морський простір у межах кордонів України;
- в) так, це морський простір у межах вод виключної морської економічної зони України.

6. Приховування відомостей про екологічний стан або захворюваність населення означає:

а) неповідомлення будь-якої інформації про екологічний стан та захворюваність населення належним адресатам;

б) неповідомлення або несвоєчасне повідомлення такої інформації;

в) неповідомлення, несвоєчасне повідомлення або повідомлення завідомо неправдивої інформації про забруднення, що становить реальну загрозу для здоров'я людей і навколишнього середовища.

7. Внаслідок порушення правил зберігання стратегічних запасів нафти на підземному нафтосховищі, на глибині 25 метрів, сталася розгерметизація сховища. Частина нафти заповнила природні пустоти. Сталася загроза забруднення прісних вод, за рахунок яких проводилось водопостачання великого міста. Проведеними аварійними роботами загрозу було ліквідовано.

Як потрібно кваліфікувати дії винних осіб?

а) ч. 1 ст. 239 КК «Забруднення або псування земель»;

б) ч. 1 ст. 240 КК «Порушення правил охорони надр»;

в) ч. 1 ст. 242 КК «Порушення правил охорони вод».

8. Щоб виростити добрий врожай овочів на поливних землях, директор агрофірми Пташко перевищив ліміт забору води з водойм району. Це призвело до масового знищення малька різних порід риб у мілких місцях. Як потрібно кваліфікувати дії Пташка?

а) порушення правил охорони вод, що призвело до масової загибелі об'єктів тваринного світу (ч. 2 ст. 242 КК);

б) порушення правил екологічної безпеки (ст. 236 КК);

в) склад кримінального правопорушення відсутній.

9. Прищепу був затриманий працівниками рибоохорони в той момент, коли ставив сітки на Канівському водосховищі. Всього у нього було вилучено 5 сіток, які він встиг поставити, але в сітках виявилось тільки два судаки. Кваліфікуйте дії Прищепи:

- а) ч. 1 ст. 249 КК,- незаконне зайняття рибним промислом;
- б) ч. 2 ст. 15; ч. 1 ст. 249 КК,- закінчений замах на незаконне зайняття рибним промислом;
- в) ч. 2 ст. 249 КК,- незаконне зайняття рибним промислом, вчинене способом масового знищення риби.

10. Хіміч випадково, моторним човном, на якому плив морем, зачепив саморобну снасть, встановлену невідомим. Він знайшов там 5 живих осетрів, яких забрав із собою. Правова оцінка дій Хіміча:

- а) ч. 3 ст. 185 КК,- таємне викрадення чужого майна, що завдало значної шкоди потерпілому;
- б) ч. 1 ст. 249 КК,- незаконне зайняття рибним промислом, що заподіяло істотну шкоду;
- в) склад кримінального правопорушення відсутній.

11. Онопенко петлями, які ставив у воді, виловив за сезон 136 ондатр, а здобуті шкури продавав. Як кваліфікувати дії Онопенка?

- а) ч. 1 ст. 248 КК,- порушення правил полювання, що заподіяло істотну шкоду;
- б) ч. 1 ст. 249 КК,- незаконне зайняття рибним, звіриним, або іншим водним добувним промислом, що заподіяло істотну шкоду;
- в) ч. 1 ст. 203 КК,- зайняття забороненими видами господарської діяльності.

12. Щоб полегшити собі роботу, двірник ЖЕК-501 Бенюк самовільно зрубав навколо будинку, який закріплений за ним, 3 каштани, 2 акації та 4 клени, спричинивши шкоду, яка у 250 разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян. Правова оцінка Бенюка:

- а) ст. 246 КК,- незаконна порубка лісу, що заподіяло істотну шкоду;
- б) ст. 247 КК,- порушення законодавства про захист рослин;

в) ч. 1 ст. 194 КК,- умисне знищення чужого майна, що заподіяло шкоду у великих розмірах.

13. Пуговкін та Урусов без ліцензії вбили лося та кабана, після чого звернулись за допомогою до Нечипоренка. Останній, знаючи, що полювання було незаконним, допоміг відвезти вбитих тварин до Пуговкіна, а потім розробив туші. Чи буде Нечипоренко співвиконавцем кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 248 КК «Незаконне полювання»:

а) так, бо транспортування забитих тварин без відповідної реєстрації є порушенням правил полювання;

б) ні, бо істотна шкода вже заподіяна після забиття тварини. Нечипоренко пособник вчинення кримінального правопорушення;

в) Нечипоренко кримінальній відповідальності не підлягає.

14. Старший єгер Кияшко, використовуючи своє службове становище, здійснював полювання в заборонений час на території заповідника, де він працював. Він вполював кабана, чим спричинив істотну шкоду. Дії Кияшко потрібно кваліфікувати:

а) ч. 2 ст. 364 КК,- незаконне полювання в заповіднику службовою особою з використанням службового становища, що спричинило істотну шкоду;

б) ч. 1 ст. 364 КК,- умисне, з особистих інтересів використання службового становища всупереч інтересам служби, що заподіяло істотну шкоду;

в) сукупність вищевказаних кримінальних правопорушень.

15. Мурзін зрубав у лісі 28 сухостійких сосен, розпиляв їх і привіз додому. Чи буде такий ліс предметом кримінального правопорушення, передбаченого ст. 246 КК:

а) ні, предметом кримінального правопорушення будуть тільки швидкоростучі дерева, будь-який склад кримінального правопорушення відсутній,

б) так, бо стан дерев значення не має, тільки вони повинні бути не віддалені від коріння;

в) сухостій у даному випадку буде предметом кримінального правопорушення, передбаченого ст. 185 КК «Крадіжка».

16. Умисне знищення зелених насаджень вздовж залізниці, яке сталось під час випалювання стерні на полях, потрібно кваліфікувати:

а) ч. 1 ст. 245 КК,- знищення зелених насаджень вздовж залізниці;

б) ч. 2 ст. 252 КК,- умисне пошкодження, шляхом підпалу території, взятої під охорону держави;

в) ч. 2 ст. 194 КК,- умисне знищення, шляхом підпалу чужого майна у великих розмірах.

17. Левченко в лісі знайшов нору з маленькими бабаками. Він приніс їх додому і почав нацьковувати собак, в присутності малолітнього сина, до тих пір, поки вони не розірвали бабаків. Як потрібно кваліфікувати дії Левченка?

а) ч. 1 ст. 248 КК,- порушення правил полювання, що заподіяло істотну шкоду;

б) ч. 2 ст. 299 КК,- жорстоке поводження з тваринами, вчинене в присутності неповнолітнього;

в) сукупність вищезазначених кримінальних правопорушень.

18. Прикордонники затримали катер з румунськими громадянами, представниками нафтовидобувної компанії, під час геологорозвідувальних робіт. Роботи проводились без дозволу на континентальному шельфі України. Правова оцінка дій румунських громадян:

а) ст. 236 КК,- порушення правил екологічної безпеки;

б) ч. 1 ст. 242 КК,- порушення правил охорони вод;

в) ч. 2 ст. 244 КК,- порушення законодавства про континентальний шельф України.

19. Приватний підприємець Миськов орендував у селян 200 га землі і протягом 5 років вирощував соняшник. Це призвело до того, що вказані землі за понад 2 роки втратили властиву їм родючість. Правова оцінка дій Миськова:

а) ч. 2 ст. 239 КК,- забруднення або псування земель, що спричинило тяжкі наслідки;

б) ст. 247 КК,- порушення законодавства про захист рослин;

в) ст. 254 КК,- без господарське використання земель.

20. Через аварію, яка загрожувала затопленням, капітан теплохода «Михайло Светлов» прийняв рішення скинути у море частину палива, близько 200 тонн. Це сталося хоч і поблизу берегів України, але у відкритому морі. Теплохід, що став значно легшим без перешкод, доплив до Одеси. Про аварійне знищення пального капітан нічого не повідомив. Правова оцінка дій капітана:

а) має місце крайня необхідність (ст. 39 КК);

б) склад будь-якого кримінального правопорушення відсутній у зв'язку з територіальним принципом дії кримінального закону;

в) ч. 3 ст. 243 КК,- забруднення моря.

Тема 22. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

2. Поняття кримінальних правопорушень проти громадської безпеки. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом IX Особливої частини КК України.

3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти громадської безпеки.

Основні поняття: кримінальні правопорушення проти громадської безпеки.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень проти громадської безпеки. Класифікувати кримінальні правопорушення, передбачені розділом IX Особливої частини КК України.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 22

1. Яка обов'язкова ознака суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення, крім вини, передбачена диспозицією ч. 1 ст. 255 КК «Створення кримінальне правопорушенняної організації»?

- а) мета - вчинення умисних кримінальних правопорушень;
- б) мета - вчинення тяжких або особливо тяжких кримінальних правопорушень;
- в) мотив - корисливий.

2. Заздалегідь обіцяне сприяння учасникам кримінальне правопорушенняної організації шляхом надання сховищ та транспортних засобів тягне за собою кримінальну відповідальність:

- а) ч. 1 ст. 256 КК «Сприяння учасникам кримінально протиправних організацій та укриття їх кримінальне правопорушенняної діяльності»;

б) ч. 1 ст. 255 КК «Створення кримінальне правопорушенняної організації»;

в) ч. 5 ст. 27 КК; ч. 1 ст. 255 КК- Пособництво у створенні кримінальне правопорушенняної організації.

3. Під час відправки приміського поїзду зі ст. «Здолбунів» під одним з вагонів пролунав вибух, внаслідок якого вагон було пошкоджено, а пасажиру, який знаходився в тамбурі, спричинені тяжкі тілесні ушкодження. Згодом було встановлено, що вибухнула граната, яку поклав під вагон 14-річний Рудяков. Як він пояснив, гранату він знайшов на узбіччі і поклав просто так, щоб подивитись, як вона вибухне. Як кваліфікувати дії Рудякова?

а) ч. 2 ст. 258 КК- терористичний акт, який призвів до заподіяння значної майнової шкоди чи інших тяжких наслідків;

б) ч. 4 ст. 296 КК - хуліганство, що супроводжується особливою зухвалістю, вчинене із застосуванням вогнепальної зброї, спеціально пристосованої та заздалегідь заготовленої для нанесення тілесних ушкоджень;

в) ч. 1 ст. 296 КК, ч. 1 ст. 121 КК- хуліганство, що супроводжується особливою зухвалістю, та умисне спричинення тяжких тілесних ушкоджень.

4. Нищенке, Кульков, Мулькін домовились чинити напади на громадян. Для залякування вони застосовували пістолет ТТ, який був непридатним для стрільби (зламана бойова пружина).Всього вони вчинили 5 нападів, забираючи у потерпілих майно, які ті мали при собі. Як потрібно кваліфікувати їх дії?

а) ст. 257 КК «Бандитизм»;

б) ч.4ст. 187 КК «Розбій»;

в) ч. 5 ст. 186 КК «Грабіж».

5. Щоб уникнути контрольної роботи з математики, 14-річний Альонкін повідомив телефоном, що школу, де

він навчається, заміновано. Цього дня заняття в школі були зірвані. Як кваліфікувати дії Альонкіна?

а) ч. 1 ст. 259 КК «Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності»;

б) ч. 1 ст. 296 КК «Хуліганство» - грубе порушення громадського порядку, що супроводжується особливою зухвалістю»;

в) будь-який склад кримінального правопорушення відсутній.

6. Шпаченка було притягнуто до кримінальної відповідальності за ч. 2 ст. 260 «Участь у діяльності не передбачених законом збройних формувань». Адвокат звернувся з клопотанням до суду звільнити Шпаченка від кримінальної відповідальності в зв'язку з тим, що він добровільно вийшов з формування і 6 місяців ніякої участі в його діяльності не брав. Чи підлягає клопотання задоволенню?

а) підлягає на підставі ч. 6 ст. 260 КК «Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань»;

б) ні, бо відсутні умови звільнення від кримінальної відповідальності»;

в) клопотання підлягає задоволенню частково, Шпаченка можна звільнити від відбування покарання.

7. Коли буде вважатись закінченим кримінальне правопорушення, передбачений ст. 261 КК «Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення»?

а) з моменту нападу на такі об'єкти;

б) з моменту захоплення такого об'єкта;

в) з моменту настання особливо тяжких наслідків.

8. Ладько з метою крадіжки проникнув у квартиру. Коливін почав складати речі у валізу, випадково побачив заряджений револьвер. Разом з речами він забрав і той револьвер. Згодом з'ясувалось, що хазяїн квартири

зберігав вогнепальну зброю незаконно. Як кваліфікувати дії Ладька?

а) ч. 3 ст. 185 КК- крадіжка чужого майна, поєднана з проникненням у житло;

б) ч. 3 ст. 185; ч. 1 ст. 262 КК- крадіжка чужого майна, поєднана з проникненням у житло, та викрадення вогнепальної зброї та бойових припасів;

в) кваліфікація в пункті 1) окрім револьвера, бо він зберігався незаконно і його вилучення ніякого складу кримінального правопорушення не утворює.

9. Максимович був затриманий нарядом міліції в момент, коли він купив у невідомого саморобний фінський ніж і поклав його до кишені. Чи підлягає він кримінальній відповідальності?

а) так, за ч. 1 ст. 263 КК «Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами»;

б) так, за ч. 2 ст. 263 КК;

в) підстави для кримінальної відповідальності відсутні.

10. Тюрін працював на заводі по виробництву автоматичної зброї. Протягом кількох місяців він таємно виносив з заводу напівоброблені деталі до АКМ, потім вдома ретельно доробляв їх. Коли всі деталі були готові, Тюрін зібрав автомат, придатний до стрільби, та продав його. Як кваліфікувати його дії?

а) ч. 1 ст. 262 КК «Таємне викрадення вогнепальної зброї»;

б) ч. 1 ст. 263 КК «Незаконне виготовлення та збут вогнепальної зброї»;

в) ч. 1 ст. 185 КК; ч. 1 ст. 263 КК- таємне викрадення чужого майна та незаконне виготовлення і збут вогнепальної зброї.

11. Кисленко вирішив почистити мисливську рушницю після полювання і дістав її з металевій скриньки, де вона зберігалась. У цей час до нього в гості прийшла Авдошина. Кисленко запросив її до кімнати, а сам вийшов

на кухню приготувати каву. Авдошина взяла рушницю, почала її оглядати, а коли Кисленко повернувся, жартома направила рушницю в його бік і натиснула на спусковий гачок. Пострілом Кисленку були спричинені тяжкі тілесні ушкодження. Кваліфікуйте дії винних осіб:

а) Кисленко не підлягає кримінальній відповідальності; Авдошина - ч. 1 ст. 263 КК «Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами»;

б) Кисленко ст. 264 КК «Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів»; Авдошина - не підлягає кримінальній відповідальності;

в) Кисленко - ст. 264 КК «Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів»; Авдошина- ст. 128 КК «Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження».

12. Під час митного огляду іноземного пароплава в порту м. Іллічівська працівники митниці виявили кілька металевих контейнерів, в яких, згідно зі ст. 1 Закону України «Про відходи», знаходились небезпечні відходи. На якій стадії кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 268 КК «Незаконне ввезення на територію України і вторинної сировини», перервано кримінальне правопорушенняну діяльність?

а) готування до кримінального правопорушення;

б) замах на кримінальне правопорушення;

в) закінчений кримінальне правопорушення.

13. Вансович під час ремонту автомобіля, що належав Бутку, займався електрозварювальними роботами без відповідного дозволу. Щоб уникнути плати за електроенергію, він накинув дроти зварювального апарата на лінію електромережі, що проходила повз його будинок. Дроти на лінії обірвались і замкнули, що призвело до виникнення пожежі, внаслідок якої автомобіль, вартістю 650 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, повністю згорів. Кваліфікуйте дії Вансовича:

а) ч. 1 ст. 270 КК «Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки»;

б) ч. 2 ст. 270 КК «Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки»;

в) ч. 2 ст. 271 КК «Порушення вимог законодавства про охорону праці».

14. Єсімчик, раніше засуджений за ч. 1 ст. 85 КК «Крадіжка» (судимість не знята і не погашена), вчинив тасмне викрадення вогнепальної зброї з військового складу. Як потрібно кваліфікувати його дії?

а) ч. 1 ст. 262 КК «Викрадення вогнепальної зброї»;

б) ч. 2 ст. 262 КК «Викрадення вогнепальної зброї, вчинене повторно»;

в) ч. 1 ст. 263 КК «Незаконне придбання вогнепальної зброї».

15. Контролер Кирилов виявив у засудженого Богача саморобний ніж, який за технічними характеристиками не належить до холодної зброї. Коли Кирилов намагався відібрати цей ніж, Богач вдарив його в груди, спричинивши тяжкі тілесні ушкодження. Як потрібно кваліфікувати дії Богача?

а) ч. 1 ст. 121 КК «Умисне тяжке тілесне ушкодження»;

б) ч. 2 ст. 263 КК «Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами»;

в) сукупність указаних кримінальних правопорушень.

16. Рівненський підприємець Дирковець виділив 50 тис. гривень на закупку уніформи для незареєстрованого формування націоналістичної спрямованості «Ватра». Чи буде він суб'єктом кримінального правопорушення, передбаченого ст. 260 КК «Створення непередбачених законом воєнізованих або збройних формувань»?

а) так, Дирковець є виконавцем кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 260 КК;

б) так, Дирковець є пособником вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 260 КК;

в) в діях Дирковця будь-який склад кримінального правопорушення відсутній.

17. Бездушний, Самохвалов і Друзь організували групи, розробили план діяльності та придбали вогнепальну зброю. Після цього вони почали нападати на жінок, яких вистежували, та гвалтували їх. Як потрібно кваліфікувати дії винних осіб?

а) ч. 3 ст. 152 КК «Згвалтування, вчинене повторно групою осіб»;

б) ст. 257 КК «Бандитизм»;

в) ч. 1 ст. 255 КК «Створення кримінальне правопорушення організації».

18. Інспектор пожежної охорони під час перевірки зафіксував у приміщенні автомайстерні «Скіф» порушення правил пожежної безпеки. Протягом року директор майстерні Карась 3-чі притягався до адмін. відповідальності за аналогічні порушення. Чи є в діях Карася склад кримінального правопорушення, передбачений ст.. 270 КК «Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки»?

а) ч. 1 ст. 270 КК;

б) ч. 2 ст. 270 КК;

в) Карась підлягає тільки адміністративній відповідальності.

19. Зенько подзвонив в міліцію і повідомив, що він на підприємстві викрав металеву ампулу з радіоактивним ізотопом, яку сховав у потаємному місці. Ампулу Зенько обіцяв повернути після того, як перед ним вибачиться за брутальну поведінку його начальник. З'ясувалось, що ніякої ампули Зенько не викрадав, хоч і мав таку можливість. Як кваліфікувати його дії?

а) ч. 1 ст. 259 КК «Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності»;

б) ч. 1 ст. 266 КК «Погроза вчинити викрадання або використати радіоактивні матеріали»;

в) в діях Зенька будь-який склад кримінального правопорушення відсутній.

20. Соломенко добровільно здав у міліцію вогнепальну зброю: 1 карабіна, 2 гранати, 2 пістолета. Під час перевірки зброї було встановлено, що з одного пістолета поранено Костенка, при замаху на його життя. Проведеним розслідуванням було встановлено, що стріляв у Костенка саме Соломенко, а потім вирішив здати зброю, щоб приховати кримінальне правопорушення. Він чув, що зброю, яку здають, міліція знищує. Як кваліфікувати його дії?

а) ч. 2 ст. 15 КК, ч. 1 ст. 115 КК- Замах на умисне вбивство;

б) ч. 2 ст. 15 КК, ч. 1 ст. 115 КК, ч. 1 ст. 263 КК- Замах на умисне вбивство та незаконне зберігання вогнепальної зброї;

в) ч. 1 ст. 263 КК - Незаконне зберігання вогнепальної зброї.

Тема 23. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва (2 години)

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

2. Поняття кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом X Особливої частини КК України.

3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва.

Основні поняття: кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва. Класифікувати кримінальні правопорушення, передбачені розділом X Особливої частини КК України.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 23

1. Що є безпосереднім основним об'єктом кримінального правопорушення порушення вимог законодавства про охорону праці (ст. 271 КК)?

- а) життя і здоров'я робітників;
- б) безпека виробництва;
- в) громадська безпека.

2. Працівник податкової міліції під час перевірки заводу травмувався (перелом ноги) внаслідок недотримання начальником цеха законодавства про охорону праці. Дайте кримінально-правову характеристику бездіяльності начальника цеха:

а) бездіяльність начальника цеха слід кваліфікувати як порушення вимог законодавства про охорону праці (ч. 2 ст. 271 КК);

б) бездіяльність начальника цеха слід кваліфікувати як необережне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ст. 128 КК);

в) бездіяльність начальника цеха слід кваліфікувати як службова недбалість (ч. 1 ст. 367 КК)

3. Коли порушення вимог законодавства про охорону праці (ч. 1 ст. 271 КК) вважається закінченим кримінальне правопорушенням?

- а) з моменту порушення вимог законодавства про охорону праці;
- б) з моменту заподіяння матеріальної шкоди;
- в) з моменту заподіяння шкоди здоров'ю особи.

4. Які ознаки об'єктивної сторони порушення вимог законодавства про охорону праці (ст. 271 КК) є обов'язковими?

- а) діяння, час вчинення кримінального правопорушення, наслідки, причинний зв'язок;
- б) дія чи бездіяльність, наслідки, причинний зв'язок;
- в) діяння, наслідки, причинний зв'язок, місце вчинення кримінального правопорушення.

5. Головний інженер не проінструктував робітників нічної зміни, що призвело до заподіяння одному з працівників середньої тяжкості тілесного ушкодження. Дайте кримінально-правову характеристику бездіяльності головного інженера:

- а) бездіяльність головного інженера слід кваліфікувати як порушення вимог законодавства про охорону праці, що спричинило тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 271 КК);
- б) бездіяльність головного інженера слід кваліфікувати як порушення вимог законодавства про охорону праці, що заподіяло шкоду здоров'ю (ч. 1 ст. 271 КК), і як службова недбалість (ч. 1 ст. 367 КК);
- в) бездіяльність головного інженера слід кваліфікувати як порушення вимог законодавства про охорону праці, що заподіяло шкоду здоров'ю (ч. 1 ст. 271 КК), і необережне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ст. 128 КК).

6. Хто не може бути суб'єктом порушення вимог законодавства про охорону праці (ст. 271 КК)?

- а) директор підприємства;
- б) приватний підприємець;

в) бухгалтер.

7. Які ознаки об'єктивної сторони порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ст. 272 КК) є обов'язковими?

а) діяння, час вчинення кримінального правопорушення, наслідки, причинний зв'язок, місце вчинення кримінального правопорушення;

б) дія чи бездіяльність, наслідки, причинний зв'язок, спосіб вчинення кримінального правопорушення;

в) діяння, наслідки, причинний зв'язок, місце вчинення кримінального правопорушення.

8. Т. після виконання робіт, незважаючи на наказ начальника дільниці закрити герметично сильнодіючу і отруйну речовину, забув це зробити. Внаслідок цього наступного дня двоє робітників трохи не отруїлись парами цієї речовини. Дайте кримінально-правову характеристику бездіяльності Т.:

а) бездіяльність Т. слід кваліфікувати як порушення вимог законодавства про охорону праці (ч. 1 ст. 271 КК);

б) бездіяльність Т. слід кваліфікувати як порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ч. 1 ст. 272 КК);

в) бездіяльність Т. слід кваліфікувати як замах на порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ч. 2 ст. 15 КК і ч. 1 ст. 272 КК).

9. Хто не може бути суб'єктом порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ст. 272 КК)?

а) 17-річна особа;

б) 18-річна особа;

в) службова особа.

10. Хто не може бути потерпілим при порушенні правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою(ст. 272 КК)?

а) особа, яка не має відношення до виробництва чи підприємства;

б) особа, яка має відношення до виробництва чи підприємства;

в) особа, яка сама порушила ці правила безпеки,

11. Головний інженер шахти не забезпечив своєчасну заміну рятувального обладнання, що призвело до загибелі 25 шахтарів. Дайте кримінально-правову характеристику бездіяльності особи:

а) бездіяльність головного інженера слід кваліфікувати як порушення вимог законодавства про охорону праці, що заподіяло шкоду здоров'ю (ч. 1 ст. 271 КК), і як службова недбалість (ч. 1 ст. 367 КК);

б) бездіяльність головного інженера слід кваліфікувати як порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ч. 2 ст. 272 КК) і як службова недбалість (ч. 2 ст. 367 КК);

в) бездіяльність головного інженера слід кваліфікувати як порушення вимог законодавства про охорону праці, що заподіяло шкоду здоров'ю (ч. 1 ст. 271 КК), і вбивство через необережність (ч. 2 ст. 119 КК).

12. З якою формою вини порушуються правила безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ст. 272 КК)?

а) з умисною;

б) з необережною;

в) зі змішаною.

13. Головний інженер атомної електростанції не звернув уваги на критичний стан температури в реакторі, що призвело до аварії і опромінення 4 працівників станції. Дайте кримінально-правову характеристику бездіяльності особи:

а) бездіяльність головного інженера слід кваліфікувати як порушення правил безпеки під час виконання робіт з

підвищеною небезпекою (ч. 2 ст. 272 КК) і як службова недбалість (ч. 2 ст. 367 КК);

б) бездіяльність головного інженера слід кваліфікувати як порушення правил ядерної або радіаційної безпеки (ч. 2 ст. 274КК) і як службова недбалість (ч. 2 ст. 367 КК);

в) бездіяльність головного інженера слід кваліфікувати як порушення правил ядерної або радіаційної безпеки (ч. 2 ст. 274 КК).

14. Громадянин Ірану придбав у м. Харкові капсулу з ураном, її він зберігав у себе в номері готелю. Внаслідок отриманого опромінення прибиральниця готелю 2 місяці перебувала на стаціонарному лікуванні. Дайте кримінально-правову оцінку діям особи:

а) дії особи слід кваліфікувати як порушення правил ядерної або радіаційної безпеки (ч. 1 ст. 274 КК);

б) дії особи слід кваліфікувати як незаконне придбання радіоактивних матеріалів (ч. 1 ст. 265 КК);

в) дії особи слід кваліфікувати як необережне завдання середньої тяжкості тілесного ушкодження (ст. 128 КК) і незаконне придбання радіоактивних матеріалів (ч. 1 ст. 265 КК).

15. Які наслідки не охоплюються тяжкими наслідками при порушенні правил ядерної або радіаційної безпеки (ч. 2 ст. 274 КК)?

а) завдання середньої тяжкості тілесного ушкодження особі;

б) велика матеріальна шкода, завдана підприємству;

в) тривалий простій підприємства.

16. Які наслідки не охоплюються завданням шкоди здоров'ю потерпілого при порушенні правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ч. 1 ст. 272 КК)?

а) завдання особі легкого тілесного ушкодження без короткочасного розладу здоров'я;

б) завдання особі середньої тяжкості тілесного ушкодження;

в) завдання особі легкого тілесного ушкодження з незначною втратою працездатності.

17. Адвокат найняв домогосподарку для роботи по дому. Він забув попередити її про правила користування праскою (електродріт був оголений), що призвело до смерті робітниці. Кваліфікуйте діяння адвоката:

а) бездіяльність адвоката слід кваліфікувати як порушення вимог законодавства про охорону праці, що спричинило тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 271 КК);

б) бездіяльність адвоката слід кваліфікувати як вбивство через необережність (ч. 2 ст. 119 КК);

в) бездіяльність адвоката слід кваліфікувати як грубе порушення законодавства про працю (ч. 1 ст. 172 КК).

18. Майстер будівельної ділянки П., керуючи роботами по зведенню даху будинку, всупереч вимогам будівельних нормі правил, допустив до виконання цих робіт робітників без необхідних захисних засобів. Внаслідок цих порушень один робітник впав з висоти 15 метрів і загинув. Дайте кримінально-правову характеристику бездіяльності особи:

а) бездіяльність особи слід кваліфікувати як порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ч. 2 ст. 272 КК) і як службова недбалість (ч. 2 ст. 367 КК);

б) бездіяльність особи слід кваліфікувати як порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд (ч. 2 ст. 275 КК);

в) бездіяльність особи слід кваліфікувати як порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд (ч. 2 ст. 275 КК) і як службова недбалість (ч. 2 ст. 367 КК).

19. Що не може бути предметом порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової

продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд (ст. 275 КК)?

- а) міст;
- б) бензин;
- в) виловлена, але не перероблена риба.

20. П., працюючи інженером СТО, під час виконання робіт в оглядовій ямі, нехтуючи наявністю пально-мастильних матеріалів, запалив сірника, через що виникла пожежа, в наслідок якої В., який знаходився поруч, отримав середньої тяжкості тілесне ушкодження. Кваліфікуйте дії П.:

- а) дії особи слід кваліфікувати як порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ч. 1 ст. 272 КК) і як службова недбалість (ч. 1 ст. 367 КК);
- б) дії особи слід кваліфікувати як порушення встановленим законодавством вимог пожежної безпеки (ч. 1 ст. 270 КК) і як службова недбалість (ч. 1 ст. 367 КК);
- в) дії особи слід кваліфікувати як службова недбалість (ч. 1 ст. 367 КК).

Тема 24. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту (2 години)

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.
2. Поняття кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом XI Особливої частини КК України.
3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Основні поняття: кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Класифікувати кримінальні правопорушення, передбачені розділом XI Особливої частини КК України.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати види кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 24

1. Чи віднесено маломірні судна (човни, байдарки, яхти) до водного транспорту у розумінні ст. 276 КК «Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту»?

- а) так;
- б) ні;
- в) так, за умови наявності двигуна.

2. Расюк та Зарудний вночі зняли 1,5 кілометра мідного дроту з лінії міського трамваю, що призвело до тривалої зупинки руху. Дріт вони здали на металобрухт. Кваліфікуйте дії вказаних осіб:

а) ч. 2 ст. 277 КК, - пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів, що спричинило велику матеріальну шкоду;

б) ч. 2 ст. 188 КК,- викрадення шляхом демонтажу електромереж, у великих розмірах;

- в) сукупність вказаних кримінальних правопорушень.

3. Чим відрізняються поняття угон та захоплення в диспозиції ст. 278 КК?

- а) це терміни синоніми;
- б) угон є закінченим з моменту початку руху, а захоплення з моменту отримання можливості керування транспортним засобом;
- в) угон не має мети привласнення транспортного засобу, а захоплення має на меті заволодіння ним.

4. Предметом кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 279 «Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства», можуть бути:

- а) автобус із пасажирами на аеродромі;
- б) пасажирський потяг;
- в) річковий порт.

5. Способом примушування працівника транспорту до невиконання службових обов'язків (ст. 280 КК) є:

- а) вбивство працівника;
- б) підкуп працівника;
- в) знищення майна рідної сестри працівника.

6. Чи можна вчинити кримінальне правопорушення, передбачений ст. 281 КК «Порушення правил повітряних польотів», у той час, коли літак перебуває на землі?

- а) ні, бо відсутній факт польоту;
- б) так, в тому випадку коли порушення сталося на повітряному апараті незалежно від місця його знаходження;
- в) так, бо політ почато від часу зачинення дверей перед зльотом і закінчено з моменту дачі дозволу на вихід після приземлення.

7. Шаранов побачив, що жінка запізнилась на потяг, бо той вже почав рух, і натиснув на стоп-кран. Це призвело до затримки руху на 2 хвилини. Кваліфікуйте його дії:

- а) ч. 1 ст. 283 КК,- самовільне без загальної потреби зупинення поїзда;

- б) ч. 1 ст. 276 КК,- порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту;
- в) будь-який склад кримінального правопорушення відсутній.

8. Потерпілими від кримінального правопорушення, передбаченого ст. 284 КК «Ненадання допомоги судну та особам, що зазнали лиха», є:

- а) екіпаж та пасажирів судна, з яким відбулось зіткнення;
- б) випадково зустрінуті в морі чи іншому водному шляху особи, що зазнали лиха;
- в) всі вищевказані особи.

9. Водій Гунько порушив правила проїзду перехрестя, внаслідок чого 15 пасажирів автобуса, з яким зіткнувся його автомобіль, отримали легкі тілесні ушкодження. Кваліфікуйте дії Гунька:

- а) ч. 1 ст. 286 КК, - порушення правил безпеки руху та експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами;
- б) ч. 1 ст. 125 КК або ч. 2 ст. 125 КК «Умисне легке тілесне ушкодження» в залежності від наслідків;
- в) будь-який склад кримінального правопорушення в діях Гунька відсутній.

10. 17-річний Філенко без дозволу взяв автомобіль, що належав батькові, і під час руху смертельно травмував пішохода. Як кваліфікувати його дії?

- а) ч. 1 ст. 119 КК,- необережне вбивство;
- б) ч. 2 ст. 286 КК,- порушення правил безпеки руху, що спричинило смерть потерпілого;
- в) має місце сукупність вищевказаних кримінальних правопорушень.

11. Іваниця в нетверезому стані керував бричкою, де знаходилась також і його дружина. Прогавивши поворот дороги, він вискочив на узбіччя та зачепився колесом за телеграфний стовп. Внаслідок зіткнення жінка зазнала тяжких тілесних ушкоджень. Як кваліфікувати дії Іваниці?

- а) ст. 128 КК, - необережне тяжке тілесне ушкодження;
- б) ч. 2 ст. 286 КК, - порушення правил безпеки руху та експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами, що заподіяло тяжкі тілесні ушкодження;
- в) ст. 291 КК,- порушення чинних на транспорті правил.

12. Водій Андріяш під час будівництва власного будинку неправильно поставив підпірки, і під час підйому вантажу автокраном було смертельно травмовано одного з робочих. Дії Андріяша потрібно кваліфікувати:

- а) ч. 1 ст. 119 КК,- необережне вбивство;
- б) ч. 2 ст. 272 КК,- порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою;
- в) ч. 2 ст. 286 КК,- порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, що керують транспортними засобами, що спричинило смерть потерпілого.

13. При порушенні правил маневрування водій ВАЗ-2109 Сірик смертельно травмував пішохода, але не зупинився, а, збільшивши швидкість, намагався втекти з місця події. На повороті він не впорався з управлінням і зіткнувся з вантажним автомобілем, який стояв на узбіччі. Внаслідок зіткнення загинув пасажир легковика. Кваліфікуйте дії Сірика:

- а) ч. 2 ст. 286 КК; ч. 2 ст. 286 КК, - порушення правил безпеки руху та експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами, вчинене повторно;
- б) ч. 3 ст. 286 КК, - порушення правил безпеки руху та експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами, що спричинило загибель кількох осіб;
- в) ст. 288 КК, - порушення правил, норм і стандартів, що стосуються убезпечення дорожнього руху, якщо це спричинило смерть.

14. Щоб вмістити всіх бажаючих, власник автомобіля ВАЗ-2105 Кияниця посадив на коліна Максименко і попросив її керувати, а сам здійснював інші дії по управлінню автомобілем. В результаті такої їзди, керованої

двома особами, автомобіль зіткнувся з електроопорою і четверо пасажирів, що сиділи позаду, отримали тяжкі тілесні ушкодження. Хто є виконавцем кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 286 КК?

- а) власник автомобіля Кияниця;
- б) Максименко, яка керувала;
- в) Кияниця та Максименко.

15. Панін зустрів на зупинці таксі знайому Дорошенко, від якої дізнався, що вона запізнюється на поїзд, а водій автомобіля «ДЕУ», який стоїть на зупинці, снідає в кафе напроти. Панін відкрив автомобіль і відвіз Дорошенко на вокзал. Свої дії він виправдовував тим, що сам працював у тому ж таксопарку і мав намір одразу повернути автомобіль. Кваліфікуйте дії Паніка:

а) ч. 3 ст. 289 КК, - незаконне заволодіння транспортним засобом, вартість якого у 250 разів і більше перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян;

б) ч. 1 ст. 296, - хуліганство, тобто грубе порушення громадського порядку з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжувалось особливою зухвалістю;

в) ст. 356 КК, - самоправство, вчинене всупереч установленим правилам, будь-яких дій, правомірність яких оспорується підприємством, якщо такими діями була заподіяна значна шкода.

16. Як потрібно кваліфікувати дії винної особи, яка під час ремонту автомобіля, при виконанні зварювальних робіт, знищила номерну панель з ідентифікаційними номерами транспортного засобу?

а) ст. 290 КК, - знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу;

б) ст. 291 КК, - порушення чинних на транспорті правил;

в) будь-який склад кримінального правопорушення відсутній.

17. Пасажир автобуса Чумак, під час поїздки, викинув через відкрите вікно порожню скляну пляшку, яка

вдарила пішохода, що стояв на тротуарі. Пішоходу були спричинені тяжкі тілесні ушкодження. Кваліфікуйте дії Чумака:

а) ст. 288 КК, - порушення правил норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху;

б) ст. 291 КК, - порушення чинних на транспорті правил;

в) ст. 128 КК, - необережне тяжке тілесне ушкодження.

18. Що не віднесено до предмета кримінального правопорушення, передбаченого ст. 292 КК «Пошкодження об'єктів магістральних нафто-, газо- та нафтопродуктопроводів»:

а) насосні станції нафтоперекачки;

б) телефонні лінії спеціального призначення;

в) цистерни для перевозки нафти.

19. Гучака, якого раніше засуджено за кримінальне правопорушення, передбачений ч. 2 ст. 188 КК «Викрадення шляхом демонтажу та іншими засобами електронних мереж, кабельних ліній та їх обладнання», після відбуття покарання було затримано за незаконне заволодіння чужим мотоциклом МТ, вартість якого 1500 грн. Як потрібно кваліфікувати його дії?

а) ч. 1 ст. 289 КК, - незаконне заволодіння транспортним засобом з будь-якою метою;

б) ч. 2 ст. 289 КК, - незаконне заволодіння транспортним засобом з будь-якою метою, вчинене повторно;

в) ч. 3 ст. 289 КК, - незаконне заволодіння транспортним засобом з будь-якою метою, вартість якого у 250 разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

20. З вини майстра будівельної дільниці Щокіна не було забезпечено огорожі будівельного майданчика, де споруджувався підземний перехід. Внаслідок порушення зазнали травм три пішохода. Одному з них були спричинені середньої тяжкості тілесні ушкодження, а двоє зазнали легких тілесних ушкоджень. Кваліфікуйте дії Щокіна:

- а) ст. 288 КК,- порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху;
- б) ст. 291 КК,- порушення чинних на транспорті правил;
- в) ч. 1 ст. 277 КК,- порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Тема 25. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності (2 години)

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.
2. Поняття кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом XII Особливої частини КК України.
3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.

Основні поняття: кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності. Класифікувати кримінальні правопорушення, передбачені розділом XII Особливої частини КК України.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати види кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 25

1. Хто може бути суб'єктом кримінального правопорушення, передбаченого ст. 293 КК „Групове порушення громадського порядку” та ст. 294 КК „Масові заворушення”?

- а) організатор;
- б) організатор та виконавець;
- в) організатор, виконавець, пособник, підбурювач.

2. Кримінальне правопорушення, передбачений ст. 295 КК „Заклик до вчинення дій, що загрожують громадському порядку”, вважається закінченим з моменту:

- а) виготовлення з метою збуту матеріалів, що містять такі заклики;
- б) публічних закликів до вчинення таких дій;
- в) в обох вищевказаних випадках.

3. У випадку вчинення хуліганства трьома особами їх дії будуть кваліфікуватись за ч. 2 ст. 286 КК:

- а) хуліганство, вчинене групою осіб;
- б) хуліганство, вчинене за попередньою змовою групою осіб;
- в) хуліганство, вчинене організованою групою.

4. Як потрібно кваліфікувати дії винної особи, яка під час хуліганських дій, що виражались у знищенні чужого майна, вчинила умисне вбивство з хуліганських мотивів?

- а) п. 7 ч. 2 ст. 115 КК,- умисне вбивство з хуліганських мотивів;
- б) п. 1 ст. 296 КК та п. 7 ч. 2 ст. 115 КК,- хуліганство, що супроводжувалося особливою зухвалістю, та умисне вбивство з хуліганських мотивів;
- в) ч. 4 ст. 296 КК,- хуліганство з застосуванням вогнепальної чи холодної зброї, чи інших предметів, спеціально пристосованих або заздалегідь заготовлених для нанесення тілесних ушкоджень,

5. Факультативним об'єктом при хуліганстві (ст. 296 КК) є:

- а) здоров'я потерпілого;
- б) власність потерпілого;
- в) все вищевказане.

6. Як потрібно кваліфікувати знищення з хуліганських мотивів надмогильного хреста?

- а) ч. 1 ст. 296 КК,- хуліганство з особливою зухвалістю та винятковим цинізмом;
- б) ст. 297 КК,- наруга над могилою;
- в) сукупність вказаних кримінальних правопорушень.

7. Осауленко, в стані алкогольного сп'яніння, нецензурно лаявся на троллейбусній зупинці. Коли наряд міліції намагався припинити це порушення і доставити правопорушника до відділення, Осауленко вчинив опір, в поєднанні із спричиненням фізичного болю працівникам міліції. Кваліфікуйте дії Осауленка:

- а) ч. 3 ст. 296 КК,- хуліганство, пов'язане з опором представникові влади;
- б) ч. 2 ст. 342 КК,- опір представнику влади під час виконання ним службових обов'язків;
- в) сукупність вищевказаних кримінальних правопорушень.

8. Гурченко із хуліганських мотивів, застосовуючи газовий пістолет, якого мав при собі, завдав болю перехожим, яких випадково зустрів по дорозі. Як потрібно кваліфікувати дії Гурченка?

- а) ч. 1 ст. 296 КК,- хуліганство з особливою зухвалістю;
- б) ч. 1 ст. 296 КК, ч. 1 ст. 126 КК,- хуліганство з особливою зухвалістю та завдання насильницьких дій, які завдали фізичного болю;
- в) ч. 4 ст. 296 КК,- хуліганство з особливою зухвалістю із застосуванням предмета, що заздалегідь заготовлений для нанесення тілесних ушкоджень.

9. Шумейко під час похорон побачив у покійника 2 золотих персні. Вночі він розкопав могилу, зняв з покійника персні та акуратно привів місце поховання в порядок. Його дій ніхто не помітив. Кваліфікуйте дії Шумейка:

а) ч. 1 ст. 296 КК,- хуліганство, що супроводжувалося винятковим цинізмом;

б) ст. 297 КК,- наруга над могилою;

в) ч. 3 ст. 185,- таємне викрадення чужого майна, що завдало значної шкоди потерпілому.

10. Повалій, перебуваючи у стані наркотичного сп'яніння, зустрів у парадному Пахмутову і випадково зіткнувся з нею. Це його привело в несамовитий стан, і він схопив уламок цеглини, який лежав на підлозі, і пожбурих його у Пахмутову, спричинивши їй легкі тілесні ушкодження, що не потягли короткочасного розладу здоров'я. Кваліфікуйте дії Повалія:

а) ч. 1 ст. 296 КК,- хуліганство, що супроводжувалося особливою зухвалістю;

б) ч. 4 ст. 296 КК,- хуліганство, що супроводжувалося особливою зухвалістю з застосуванням предмета, що заздалегідь приготовлений для нанесення тілесного ушкодження;

в) ч. 1 ст. 125 КК,- умисне легке тілесне ушкодження.

11. Шкуратенко, перебуваючи в стані сильного алкогольного сп'яніння, о 19.00 помилково зайшов у чужий будинок, переплутавши його зі своїм житлом. Своїм ключем він намагався відчинити двері чужої квартири, потім кликав дружину, стукав у двері, пошкодив замки та оббивку дверей, заподіявши шкоду на суму 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Кваліфікуйте дії Шкуратенка:

а) ч. 1 ст. 296 КК - хуліганство, що супроводжувалося особливою зухвалістю;

б) ч. 1 ст. 194 КК,- Умисне пошкодження майна, що заподіяло шкоду у великих розмірах;

в) будь-який склад кримінального правопорушення відсутній.

12. Зулін незаконно зберігав обріз мисливської рушниці. Одного разу, роздратований тим, що біля вікна його квартири зупинився автомобіль КАМАЗ, який тривалий час не вимикав двигуна, Зулін кілька разів вистрілив з обріза по колесах автомобіля. Заподіяна шкода була незначною. Кваліфікуйте дії Зуліна:

а) ч. 1 ст. 263 КК,- незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами та вибуховими речовинами;

б) ч. 1 ст. 263 КК, ч. 1 ст. 296 КК,- незаконне поводження зі зброєю та хуліганство, що супроводжувалось особливою зухвалістю;

в) ч. 4 ст. 296 КК,- особливо злісне хуліганство, поєднане з застосуванням зброї, спеціально пристосованої для нанесення тілесних ушкоджень.

13. Юрченку та Парамонову стало відомо, що кургани – це стародавні поховання і там знаходяться великі скарби. З метою збагачення вони потайки почали проводити розкопки кургана, який занесений до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Внаслідок розкопок вони зруйнували майже третину кургану, але знайшли тільки кілька уламків глиняного посуду. Дайте правову оцінку їх діям:

а) ст. 297 КК,- наруга над могилою;

б) ст. 298 КК,- умисне руйнування пам'яток історії або культури;

в) має місце сукупність вищевказаних кримінальних правопорушень.

14. Гаркавий надав знайомим жінкам легкої поведінки власне житло для зустрічей з «клієнтами». Грошей він не брав, але досить часто спостерігав за статевими зносинами за згодою діючих осіб. Кваліфікуйте дії Гаркавого:

а) ч. 1 ст. 296 КК,- хуліганство, що супроводжується винятковим цинізмом;

б) ч. 1 ст. 302 КК,- утримання місць розпусти;

в) будь-який склад кримінального правопорушення відсутній.

15. 35-річна Коновалова систематично вступала в статеві стосунки з неповнолітніми, віком від 16 до 18 років. Ніякої винагороди за це вона не отримувала. Як кваліфікувати її дії?

а) ч. 3 ст. 303 КК,- систематичне заняття проституцією з неповнолітніми;

б) ч. 1 ст. 156 КК,- розбещення неповнолітніх;

в) будь-який склад кримінального правопорушення відсутній.

16. Хабібуліна з трьома малолітніми дітьми проживала в приватному будинку. Щоб якось підтримувати порядок, вона систематично вступала у статеві стосунки з сусідами, а у відповідь просила що-небудь полагодити або зробити по господарству. Кваліфікуйте дії Хабібуліної:

а) ч. 1 ст. 303 КК,- систематичне заняття проституцією;

б) ч. 1 ст. 302 КК,- утримання місць розпусти;

в) будь-який склад кримінального правопорушення відсутній.

17. Тараканов надавав бездомним дітям 8-10 років притулок у своєму домі, а за це примушував їх жебракувати або мити машини. Всі гроші Тараканов забирав собі. Як кваліфікувати його дії?

а) ч. 1 ст. 150 КК,- експлуатація дітей;

б) ст. 304 КК,- втягнення неповнолітніх у кримінальне правопорушення діяльність;

в) сукупність вищевказаних кримінальних правопорушень.

18. 30-річний Чумак підмовляв 15-річного Радченка вчинити квартирну крадіжку у сусіда. За порадами Чумака, Радченко викрав ключі у дочки сусіда, з якою

разом навчався, але потім злякався відповідальності і повернув їх, відмовившись від кримінального правопорушення. Кваліфікуйте дії Чумака:

а) ст. 304 КК,- втягнення неповнолітнього в кримінальне правопорушення діяльність;

б) ст. 304 КК, ч. 4 ст. 27 КК, ч. 1 ст. 14 КК, ч. 3 ст. 185 КК,- втягнення неповнолітнього в кримінальне правопорушення діяльність та підбурювання на готування до крадіжки чужого майна, пов'язаної з проникненням в житло, за попередньою змовою групою осіб;

в) ч. 4 ст. 27 КК, ч. 1 ст. 14 КК, ч. 3 ст. 185 КК,- підбурювання на готування до крадіжки чужого майна, за попередньою змовою групою осіб, поєднаної з проникненням у житло.

19. Під час попереднього слідства встановлено, що організатором розбійного нападу на громадянку Малесву був 17-річний Холод, а 19-річні Желябов та Перовський лише виконували його вказівки. Як потрібно кваліфікувати їх дії?

а) ст. 304 КК,- втягнення неповнолітнього в кримінальне правопорушення діяльність;

б) ч. 2 ст. 187 КК, ст. 304 КК,- розбій, вчинений за попередньою змовою групою осіб, та втягнення неповнолітнього в кримінальне правопорушення діяльність;

в) ч. 2 ст. 187 КК,- розбій, вчинений за попередньою змовою групою осіб.

20. Чумейко в стані алкогольного сп'яніння з хуліганських спонукань кидав каміння у вікна електропоїздів. Це побачили неповнолітні Піщун і Зарудний, які також почали кидати каміння, намагаючись влучити у скло. Всього було розбито 6 вікон. Як кваліфікувати дії Чумейка?

а) ст. 304 КК,- втягнення неповнолітніх у кримінальне правопорушення діяльність;

б) ч. 2 ст. 296 КК,- хуліганство, що супроводжується особливою зухвалістю, вчинене групою осіб;
в) сукупність вищевказаних кримінальних правопорушень.

Тема 26. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення (2 години)

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

2. Поняття кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших кримінальних правопорушень проти здоров'я населення. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом XIII Особливої частини КК України.

3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

Основні поняття: кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

Розкриваючи зміст першого питання необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

Під час вивчення другого питання майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших кримінальних правопорушень проти здоров'я населення. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом XIII Особливої частини КК України.

Під час підготовки до третього питання необхідно опрацювати види кримінальних правопорушень. Характеристика окремих кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 26

1. Яке з наведених визначень характеризує зміст поняття „наркотичні засоби” згідно із Законом України „Про внесення змін до Закону України „Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів” від 08.07.1999 р.):

а) включені до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів (далі - Перелік) речовини природного походження, які становлять небезпеку для здоров'я населення у разі зловживання ними;

б) включені до Переліку речовини природного походження, які здатні викликати стан залежності та справляти депресивний або стимулюючий вплив на центральну нервову систему і становлять небезпеку для здоров'я населення у разі зловживання ними;

в) включені до Переліку речовини та їх солі, що використовуються при виробництві наркотичних засобів.

2. Під культивуванням рослин, включених до Переліку, розуміють:

- а) посів рослин, що містять наркотичні засоби;
- б) вирощування рослин, що містять наркотичні засоби;
- в) посів і вирощування рослин, що містять наркотичні засоби.

3. Під виробництвом наркотичних засобів, зокрема, розуміють:

- а) усі дії, пов'язані з серійним одержанням наркотичних засобів із хімічних сполук;
- б) усі дії, в результаті яких одержуються наркотичні засоби;
- в) будь-які дії, в результаті яких в особи з'являються наркотичні засоби в особливо великих розмірах.

4. Під перевезенням наркотичних засобів розуміють:

- а) ввезення наркотичних засобів в Україну;
- б) вивезення наркотичних засобів з України;
- в) переміщення наркотичних засобів з однієї території до іншої в межах України.

5. Обіг наркотичних засобів, включених до списку № 1 Таблиці IV Переліку, на території України дозволяється:

- а) у навчальних цілях;
- б) для індивідуальних потреб особи;
- в) в оперативно-розшуковій діяльності.

6. Особа на законних підставах прибула в Україну і перемістила через митний кордон України з приховуванням від митного контролю наркотичні засоби.

Вчинене є:

- а) контрабандою наркотичних засобів (ч. 1 ст. 305 КК);
- б) закінченим замахом на контрабанду наркотичних засобів(ч.2 ст. 15, ч. 1 ст. 305 КК);
- в) контрабанда (ч. 1 ст. 201 КК).

7. За який із кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів передбачено найсуворіше покарання?

а) за контрабанду наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, вчинену організованою групою (ч. 3 ст. 305 КК);

б) за використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 306 КК);

в) за незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, вчинені організованою групою.

8. Особа здобула кошти від незаконного обігу наркотичних засобів і витратила їх на придбання собі квартири, автомобіля, дачі. За наведених умов, чи можна розцінювати такі дії як використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів (ч. 1 ст. 306 КК)?

а) не можна, адже вчинене не містить об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 306 КК;

б) наведені дії є використанням коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів;

в) такі дії належить розцінювати як добровільну відмову від використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів.

9. Іванов на прохання Васильченка переслав йому наркотичні засоби, не ставлячи при цьому мети наживи. Дії Іванова:

а) складу кримінального правопорушення не містять;

б) є порушенням поштових правил пересилання предметів;

в) є незаконним пересиланням наркотичних засобів з метою збуту (ч. 1 ст. 307 КК).

10. Гаврилов та Данилець за попередньою змовою займались незаконним виробництвом наркотичних засобів з метою збуту. Невдовзі Гаврилов та Данилець щиро покаялись, здали вироблені наркотичні засоби до міліції, вказали джерело їх придбання. Чи можливе звільнення від кримінальної відповідальності Гаврилова та Данильця?

а) неможливе;

б) можливе, бо Гаврилов та Данилець добровільно відмовились від кримінальне правопорушенняної діяльності;

в) можливе за умови, що Гаврилов та Данилець прийшли до такого рішення індивідуально, без сторонньої допомоги.

11. Попов тасмно проник до аптеки, зламав сейф, дістав звідти ампули з наркотичними засобами і тут же зробив собі ін'єкцію. Дії Попова утворюють:

а) крадіжку, поєднану з проникненням у приміщення (ч. 3 ст. 185 КК);

б) викрадення наркотичних засобів (ч. 1 ст. 308 КК);

в) незаконне введення в організм наркотичних засобів (ч 1 ст. 314 КК).

12. Литвинов проживав у приватному будинку. Весною він побачив, що на його городі виросло близько трьохсот рослин снотворного маку, якого він не сів. Зрозумівши, що виріс кимсь посіяний саме снотворний мак, Литвинов вирішив його не чіпати і залишити рости. Ніякого догляду за снотворним маком Литвинов не здійснював. Дайте кримінально-правову оцінку наведеному:

а) склад кримінального правопорушення відсутній;

б) в наявності незаконне вирощування снотворного маку(ч. 1 ст. 310 КК);

в) кримінальна відповідальність може настати за умови, що Литвинов попереджений про необхідність знищення снотворного маку.

13. Юрчук протягом року незаконно виготовляв без мети збуту наркотичні засоби, які сам і вживав. З часом

Юрчук припинив цю діяльність, добровільно звернувся до лікувального закладу і розпочав лікування від наркоманії.

Чи є підстави для звільнення Юрчука від кримінальної відповідальності?

а) за наведених умов Юрчука слід звільнити від кримінальної відповідальності;

б) підстав для звільнення Юрчука від кримінальної відповідальності немає;

в) Юрчук може бути звільнений від кримінальної відповідальності лише за клопотанням медичної установи, у якій він проходить лікування.

14. Шапченко незаконно виготовив наркотичні засоби для власних потреб (ч. 1 ст. 309 КК). Потім добровільно здав наркотичні засоби і вказав джерело їх придбання. Чи є підстави для звільнення Шапченка від кримінальної відповідальності?

а) є;

б) немає, адже в ст. 309 КК міститься вказівка щодо звільнення від кримінальної відповідальності лише особи, яка добровільно звернулась до лікувального закладу і розпочала лікування від наркоманії;

в) Шапченко може бути звільнений від кримінальної відповідальності на загальних підставах.

15. Хромов перебував на стаціонарному лікуванні. За медичними показниками йому було введено в організм наркотичні засоби. Проти введення в організм наркотиків Хромов заперечував. Дайте кримінально-правову оцінку наведеному:

а) за наведених умов введення в організм Хромова наркотиків є законним;

б) введення в організм Хромова наркотиків проти його волі кримінальне правопорушенням, передбаченим ч. 1 ст. 314 КК:

в) склад незаконного введення в організм Хромова наркотиків буде мати місце лише за умови, що це призвело до наркотичної залежності.

16. Сушко, перебуваючи в парку відпочинку, звертаючись до гурту молоді, закликав їх до вживання наркотичних засобів. При цьому Сушко називав конкретні види наркотичних засобів, їх ціну та місце, де їх можна придбати. Дії Сушка:

а) утворюють склад схиляння до вживання наркотичних засобів (ч. 2 ст. 315 КК);

б) складу кримінального правопорушення не містять;

в) є підбурюванням до незаконного публічного вживання наркотичних засобів.

17. Тимошенко, перебуваючи на стадіоні під час проведення футбольного матчу, для власного збудження незаконно вживав психотропні речовини на очах у сторонніх осіб. Дії Тимошенка:

а) є незаконним публічним вживанням наркотичних засобів (ч. 1 ст. 316 КК);

б) складу кримінального правопорушення не містять;

в) є підбурюванням до вживання психотропних речовин (ч. 2 ст. 315 КК).

18. Утримання місця для незаконного вживання наркотичних засобів, як передбачений ст. 317 КК кримінальне правопорушення, означає:

а) вживання наркотичних засобів у цьому місці,

б) перебування в цьому місці після вживання наркотичних засобів у цьому місці;

в) підтримання санкціонування такого місця.

19. Лікар незаконно з корисливих мотивів видав Борисенко рецепт на право придбання наркотичних засобів. Дії лікаря утворюють закінчений кримінальне правопорушення:

а) з моменту незаконної видачі рецепта;

б) з моменту одержання незаконної винагороди;

в) з моменту отримання Борисенко в аптеці наркотичних засобів.

20. Незаконне перевезення наркотичних засобів без мети збуту в невеликих розмірах:

- а) тягне кримінальну відповідальність за ст. 309 КК;
- б) тягне адміністративну відповідальність;
- в) ніякої юридичної відповідальності не тягне.

Тема 27. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

2. Поняття кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом XIV Особливої частини КК України.

3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Основні поняття: кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень у сфері

охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом XIV Особливої частини КК України.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати види кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 27

1. Перебуваючи у відпустці, Петренко, якому були довірені відомості, що становлять державну таємницю, бажаючи справити враження на інших відпочиваючих санаторію, розповів про ці відомості. Ніяких негативних наслідків не настало. Дії Петренка:

- а) складу кримінального правопорушення не містять;
- б) утворюють склад державної зради (ч. 1 ст. 111 КК);
- в) утворюють склад розголошення державної таємниці (ч. 1 ст. 328 КК).

2. Розголошення державної таємниці (ч. 1 ст. 328 КК) вважається закінченим кримінальне правопорушенням:

- а) з моменту розголошення відомостей, що становлять державну таємницю, тобто, коли вони стали відомі сторонній особі;
- б) з моменту, коли відомості, що становлять державну таємницю, стали відомі багатьом людям;
- в) коли відомості, що становлять державну таємницю, використовуються на шкоду інтересам України.

3. Хто, зокрема, є суб'єктом розголошення державної таємниці (ст. 328 КК)?

- а) будь-яка особа;

б) особа, якій зазначені відомості стали відомі у зв'язку з виконанням службових обов'язків;

в) особа, яка перебувала в державній установі і випадково підслухала розмову щодо відомостей, які становлять державну таємницю, і яка потім їх розголосила.

4. Сахно працював з документами, що містять державну таємницю. Бажаючи достроково закінчити доручене завдання, він, всупереч інструкції, взяв зазначені документи додому. Вийшовши з державної установи з кількома сумками, він випадково випустив одну, в якій і були сховані документи, що містять державну таємницю. Перехожий помітив факт втрати Сахном сумки, підняв її і, не розкриваючи, повернув Сахнові. Вчинене Сахном:

а) є втратою документів, що містять державну таємницю(ч. 1 ст. 329 КК);

б) складу кримінального правопорушення не містить;

в) є службовою халатністю (ч. 1 ст. 367 КК).

5. Шепель під час обідньої перерви в їдальні обговорював зі своїм колегою Науменком відомості, що становлять державну таємницю, які їм були довірені. Шепель умисно говорив так, щоб його було чути за сусіднім столом. У цей час тут, за попередньою домовленістю з Шепелем, знаходився представник іноземної держави, з яким Шепель підтримував стосунки - раніше передавав йому дані, якими той цікавився. Розмова Шепеля та Науменка ним була записана. Дайте кримінально-правову оцінку діям Науменка:

а) дії Науменка утворюють склад державної зради (ст. 111 КК);

б) дії Науменка утворюють склад розголошення державної таємниці (ч. 1 ст. 328 КК);

в) дії Науменка утворюють склад зловживання службовим становищем (ч. 1 ст. 364 КК).

6.Невідомий проник у приміщення державної установи, зламав сейф і випадково викрав документ, що

містить державну таємницю. Прочитавши цей документ, невідомий розповів про його зміст своєму товаришу, а потім сам документ знищив.

Чи можна в такому разі вести мову про вчинення невідомим кримінального правопорушення у сфері охорони державної таємниці?

а) у діях невідомого наявне розголошення державної таємниці (ч. 1 ст. 328 КК);

б) у діях невідомого наявна втрата документів, що містять державну таємницю (ч. 1 ст. 329 КК);

в) у діях невідомого складу кримінального правопорушення в сфері охорони державної таємниці немає,

7. Волинець, який працював з документами, що містять державну таємницю, на порушення встановленого законом порядку поводження із зазначеними документами, не закрив їх у сейф, а залишив на столі. Документ зник. Вчинене Волинцем:

а) є втратою документів, що містять державну таємницю (ч. 1 ст. 329 КК);

б) є службовою халатністю (ч. 1 ст. 367 КК);

в) є перевищенням влади або службових повноважень (ч. 1 ст. 365 КК).

8. Іноземний турист, перебуваючи в Україні, відвідував бібліотеки, де з періодичних видань черпав відомості науково-технічного характеру для передачі їх іноземному підприємству. Дії іноземного туриста утворюють:

а) склад державної зради (ч. 1 ст. 111 КК);

б) склад збирання відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, яка є власністю держави (ч. 1 ст. 330 КК);

в) складу кримінального правопорушення не утворюють.

9. Хто може бути суб'єктом передачі або збирання відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, яка є власністю держави:

а) будь-яка особа;

б) особа, якій ці відомості довірені;

в) тільки іноземний громадянин.

10. Про сукупність чи повторність кримінальних правопорушень йдеться в ст. 331 КК (незаконне перетинання державного кордону)?

а) про повторність кримінальних правопорушень;

б) про сукупність кримінальних правопорушень;

в) мова про повторність чи сукупність кримінальних правопорушень не йде.

11. Громадянин України, бажаючи нелегально потрапити за кордон, поза пунктом пропуску через державний кордон України перетнув його, але був затриманий. Дії цієї особи утворюють:

а) незаконне перетинання державного кордону (ч. 1 ст. 331 КК);

б) складу кримінального правопорушення не містять;

в) є закінченим замахом на незаконне перетинання державного кордону (ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 331 КК).

12. Громадянка України Костюшко, яка стала жертвою торгівлі людьми (ст. 149 КК), не маючи відповідних документів, поза пунктом пропуску через державний кордон України, перетнула його з боку іноземної держави. Дії Костюшко:

а) складу кримінального правопорушення не містять;

б) утворюють склад незаконного перетинання державного кордону;

в) утворюють склад самоправства (ст. 356 КК).

13. Житель Закарпатської області Білик, який працював на державному підприємстві, на прохання іноземних громадян - представників азіатського континенту, які нелегально слідували через Україну до Західної Європи, за винагороду переправляв їх протягом року за кордон. Дії Білика:

а) є незаконним повторним переправленням осіб через державний кордон України (ч. 2 ст. 332 КК);

б) складу кримінального правопорушення не містять;

в) є одержанням незаконної винагороди працівником державного підприємства (ст. 4 КК).

14. Коваленко та Проханов, жителі центральної частини України, пообіцяли за отриману винагороду (гроші) групі іноземців, які нелегально слідували через Україну до Західної Європи, переправити їх за кордон. Ввечері вони посадили їх в закриту вантажну автомашину і протягом шести годин возили територією району, не маючи наміру переправляти цих осіб за кордон. На світанку вони зупинили автомашину біля військової частини, територія якої огорожена колючим дротом, і сказали, що за огорожею іноземна країна. Висадивши нелегалів, Коваленко та Проханов поїхали додому. Дії Коваленка та Проханова:

а) є незакінченим замахом на незаконне переправлення осіб через державний кордон України (ч. 3 ст. 15, ч. 2 ст. 332 КК);

б) складу кримінального правопорушення не містять, оскільки Коваленко та Проханов не мали наміру переправити нелегалів за кордон;

в) є шахрайством (ч. 2 ст. 190 КК).

15. Склад незаконного переправлення осіб через державний кордон (ст. 332 КК) є закінченим кримінальним правопорушенням:

а) з моменту вчинення дій, зазначених в диспозиції ч. 1 ст. 332 КК;

б) коли особи, яких переправляли через державний кордон, перетнули його;

в) коли особи, яких переправляли через державний кордон, прибули до країни - мети свого перебування.

16. Зінчук демобілізувався із Збройних Сил України і у визначений термін на військовий облік не став. Вчинене Зінчуком:

а) складу кримінального правопорушення не утворює;

б) містить склад ухилення від військового обліку (ч. 1ст. 227 КК);

в) є самоправством (ст. 356 КК).

17. Суб'єктом ухилення від призову на строкову військову службу (ст. 335 КК) є:

а) особа чоловічої статі, якій виповнилося на день призову 18 років;

б) особа жіночої статі, якій виповнилося на день призову 18 років;

в) особа без громадянства, якій виповнилося на день призову 18 років.

18. Ухилення від призову на строкову військову службу є закінченим кримінальне правопорушенням:

а) з моменту, коли особа прийняла рішення ухилитись від призову на строкову військову службу;

б) з моменту, коли їй виповнилося 18 років;

в) з моменту неявки особи, яку призвали на строкову військову службу, до військового комісаріату для відправки до військової частини.

19. Громадянин України (призовник), якому виповнилося 18 років, переїхав на інше місце проживання у зв'язку з тривалим відрядженням. З обліку у військовому комісаріаті знятий не був. Переїжджаючи, він попросив свого родича негайно його інформувати у випадку отримання повістки про призов до Збройних Сил. З'ясувалось, що на адресу старого місця проживання призовнику надійшло три повістки з військкомату, але через хворобу родича призовник своєчасно поінформований не був. Дайте кримінально-правову оцінку подіям:

а) у діях призовника є склад ухилення від призову на строкову військову службу, адже повістки про його призов були надіслані на адресу, яку він вказав у військкоматі;

б) дії призовника складу кримінального правопорушення не містять;

в) дії призовника утворюють склад ухилення від військової служби (ч. 1 ст. 409 КК).

20. Суб'єктом ухилення від навчальних (чи перевірочних) або спеціальних зборів не є:

- а) призовник;
- б) військовозобов'язаний;
- в) військовозобов'язана.

Тема 28. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

2. Поняття кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом XV Особливої частини КК України.

3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Основні поняття: кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом XV Особливої частини КК України.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати види кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 28

1. До слідчого прийшов батько громадянина Степанова, який постановою, санкціонованою суддею, взятий під варту, і умовляв слідчого „відпустити” сина додому. Чи утворюють дії батька склад кримінального правопорушення?

а) такі дії є втручанням у діяльність працівника правоохоронного органу (ч. 1 ст. 343 КК України);

б) такі дії складу кримінального правопорушення не містять;

в) такі дії є підбурюванням до невиконання судового рішення (ч. 4 ст. 27, ч. 1 ст. 382 КК України).

2. Працівник правоохоронного органу наказав громадянину Поспелову, який вчинив хуліганство, слідувати з ним до органу внутрішніх справ. Громадянин Поспелов кинувся тікати. Догнати його не вдалося. Чи утворюють дії Поспелова склад кримінального правопорушення?

а) дії гр. Поспелова складу кримінального правопорушення не містять;

б) дії гр. Поспелова є опором працівникові правоохоронного органу (ч. 2 ст. 342 КК України);

в) дії гр. Поспелова є самоправством (ст. 356 КК України).

3. При опорі працівникові правоохоронного органу були заподіяні громадянином Морозовим середньої тяжкості тілесні ушкодження. Дайте кримінально-правову характеристику діям Морозова:

а) дії гр. Морозова утворюють опір працівникові правоохоронного органу (ч. 2 ст. 342 КК України);

б) дії гр. Морозова утворюють втручання в діяльність працівника правоохоронного органу (ч. 1 ст. 343 КК України);

в) дії гр. Морозова слід кваліфікувати як опір працівникові правоохоронного органу (ч. 2 ст. 342 КК України) та як умисне заподіяння йому середньої тяжкості тілесних ушкоджень (ч. 2 ст. 345 КК України).

4. Громадянин Пасічник побив народного депутата України, заподіявши йому тяжкі тілесні ушкодження. Затриманий пояснив, що побиття потерпілого вчинив помилково, сприйнявши його за іншого. Дайте кримінально-правову оцінку дій громадянина Пасічника:

а) дії гр. Пасічника - це заподіяння тяжких тілесних ушкоджень державному діячу (ч. 3 ст. 346 КК України);

б) дії гр. Пасічника - це умисне тяжке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 121 КК України);

в) дії гр. Пасічника - це випадкове заподіяння тяжких тілесних ушкоджень потерпілому і тому кримінальна відповідальність виключається.

5. Громадянин Бориченко приніс на площу прапор іноземної держави і прилюдно його спалив. Чи є дії гр. Бориченка кримінальні правопорушеннями?

а) дії гр. Бориченка - це наруга над державними символами іноземної держави (ч. 2 ст. 338 КК України);

б) дії гр. Бориченка утворюють хуліганство (ч. 1 ст. 296 КК України);

в) дії гр. Бориченка містять склад пропаганди війни (ст. 436 КК України).

6. Державним діячем, незаконний вплив на якого у будь-якій формі з метою перешкодити виконанню ним

службових обов'язків або добитися прийняття незаконних рішень утворює склад кримінального правопорушення, передбачений ст. 344 КК – „Втручання у діяльність державного діяча”, є:

- а) представник уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;
- б) голова Служби безпеки України;
- в) голова Державного комітету з охорони державного кордону.

7. Потерпілим від передбаченого ст. 346 КК України кримінального правопорушення „Погроза або насильство щодо державного або громадського діяча” є:

- а) Голова апеляційного суду;
- б) батько судді Верховного Суду України;
- в) державний секретар міністерства.

8. Працівником правоохоронного органу, захист діяльності якого передбачений у Розділі XV „Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян”, є:

- а) суддя місцевого суду;
- б) член громадського формування з охорони громадського порядку;
- в) працівник рибоохорони.

9. Посягання на життя працівника правоохоронного органу(ст. 348 КК) - це:

- а) вбивство або замах на вбивство цієї особи;
- б) готування до вбивства або замах на вбивство цієї особи;
- в) вбивство цієї особи.

10. Опір працівникові правоохоронного органу (ст. 342 КК України) може бути вчинений:

- а) шляхом активної поведінки;
- б) шляхом пасивної поведінки;
- в) шляхом активної або шляхом пасивної поведінки.

11. Працівник міліції затримав за правопорушення громадянина Вакулова і здійснював його привід до органу внутрішніх справ. З метою звільнення затриманого громадянин Давиденко напав на працівника міліції, відштовхнув його, наніс кілька ударів у голову та груди, заподіявши легке тілесне ушкодження. За допомогою громадян обох правопорушників затримали і доставили до міліції. В діях гр. Давиденка є наявним:

- а) легке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 125 КК України);
- б) опір працівникові правоохоронного органу (ч. 2 ст. 342 КК України); насильство щодо працівника правоохоронного органу(ч. 2 ст. 345 КК України);
- в) втручання в діяльність працівника правоохоронного органу (ч. 2 ст. 343 КК України); насильство щодо працівника правоохоронного органу (ч. 2 ст. 345 КК України).

12. Захоплення працівника правоохоронного органу як заручника (ст. 349 КК) є закінченим кримінальне правопорушенням:

- а) з моменту його захоплення з метою спонукання державної чи іншої установи, підприємства, організації або службової особи вчинити або утриматися від вчинення будь-якої дії як умови звільнення заручника;
- б) з моменту, коли службова особа вчинила або утрималася від вчинення дії, що вимагає особа, яка захопила працівника правоохоронного органу як заручника;
- в) з моменту, коли особою, яка захопила працівника правоохоронного органу як заручника, доведено до відома службової особи державної чи іншої установи, підприємства, організації вимоги про вчинення або утримання від вчинення будь-якої дії як умови звільнення заручника.

13.Працівникові правоохоронного органу по телефону повідомили про необхідність вчинити певні протизаконні дії. Було заявлено, що у разі відмови від «співпраці» автомобіль працівника буде знищено.

Працівник не виконав пред'явлену вимогу. Через кілька днів автомобіль працівника правоохоронного органу, який знаходився на автостоянці, було спалено. Вчинене слід кваліфікувати:

а) як погрозу знищенням майна щодо працівника правоохоронного органу (ч. 1 ст. 345 КК України); втручання в діяльність працівника правоохоронного органу (ч. 1 ст. 343 КК України);

б) як погрозу знищенням майна щодо працівника правоохоронного органу (ч. 1 ст. 345 КК України); умисне знищення майна працівника правоохоронного органу, вчинене шляхом підпалу (ч. 2 ст. 347 КК України);

в) втручання в діяльність працівника правоохоронного органу (ч. 1 ст. 343 КК України); умисне знищення майна працівника правоохоронного органу шляхом підпалу (ч. 2 ст. 347 КК України).

14. Службова особа приватного підприємства проігнорувала вимогу комітету обласної ради депутатів і не надала на його запит ніякої інформації.

Дії цієї службової особи:

а) складу кримінального правопорушення не утворюють;

б) є невиконанням службовою особою законних вимог комітетів Верховної Ради України (ч. 2 ст. 351 КК України);

в) є самоправством (ст. 356 КК України).

15. Громадянин Єрохін видав себе за працівника податкової служби і здійснив перевірку фінансової діяльності приватного підприємства. Не виявивши порушень, громадянин Єрохін залишив приватне підприємство.

Дії громадянина Єрохіна:

а) утворюють самовільне присвоєння владних повноважень (ст. 353 КК України);

б) складу кримінального правопорушення не утворюють;

в) утворюють самоправство (ст. 356 КК України).

16. Працівник приватного підприємства Єгоров, який не є службовою особою, незаконно одержав шляхом вимагання від Кошового, який мав укласти договір з цим підприємством, флакон духів фірми «Nina Ricci», вартістю 350 грн. Дії гр. Єгорова:

- а) складу кримінального правопорушення не утворюють;
- б) є примушуванням до виконання цивільно-правових зобов'язань (ч. 1 ст. 355 КК України);
- в) є одержанням незаконної винагороди працівником державного підприємства (ст. 354 КК України).

17. Потапов дав Романову у борг на один рік 1500 грн. В установлений термін Потапов борг не повернув. Неодноразові вимоги Потапова повернути борг результатів не дали. Зневірившись у добровільному поверненні боргу, Потапов проник до квартири Романова і самовільно взяв там 1500 грн. Дії громадянина Потапова:

- а) є самоправством (ст. 356 КК України);
- б) є крадіжкою (ч. 3 ст. 185 КК України);
- в) складу кримінального правопорушення не містять.

18. Жураківський викрав із сумки Колобова посвідчення контролера, змінив фото на своє і протягом року використовував його для безоплатних поїздок в міському громадському транспорті, пред'являючи його кондукторам. Дії Жураківського є:

- а) викраденням документів (ч. 3 ст. 357 КК України); використанням завідомо підробленого документа (ч. 3 ст. 358 КК України);
- б) викраденням документів (ч. 3 ст. 357 КК України); підробленням документів (ч. 1 ст. 358 КК України);
- в) крадіжкою (ч. 1 ст. 185 КК України); використанням завідомо підробленого документа (ч. 3 ст. 358 КК України)

19. Левченко, працюючи на телефонній станції, в робочий час постійно прослуховував телефонні розмови абонентів. Дії Левченка є:

а) незаконним використанням спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації (ч. 1 ст. 359 КК України);

б) самоправством (ст. 356 КК України);

в) порушенням таємниці телефонних розмов (ч. 1 ст. 163 КК України).

20. Водій Симонов, порушивши правила дорожнього руху, не справився з керуванням автомобілем КраЗ, вдарився в опору, що тримала проводи радіомовлення, похилив її, проте зв'язок не пошкодив. Дії Симонова:

а) складу кримінального правопорушення не містять;

б) є умисним пошкодженням ліній зв'язку (ст. 360 КК України);

в) є порушенням правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту (ч. 1 ст. 286 КК України).

Тема 29. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж.

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері використання електронно обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж.

2. Поняття кримінальних правопорушень у сфері використання електронно обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж.

3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж.

Основні поняття: кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень у сфері використання електронно обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень у сфері використання електронно обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати види кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 29

1. Що не віднесено до предмета кримінального правопорушення, передбаченого ст. 361 КК „Незаконне втручання в роботу АЕОМ (комп'ютерів), їх систем та комп'ютерних мереж“?

- а) комп'ютерна інформація;
- б) носії комп'ютерної інформації;
- в) програмні та технічні засоби, призначені для незаконного проникнення до АЕОМ, їх систем та мереж.

2. Склад кримінального правопорушення, передбачений ч. 1 ст. 361 КК „Незаконне втручання в роботу АЕОМ (комп'ютерів), їх систем та комп'ютерних мереж“:

- а) матеріальний;
- б) формальний;
- в) формально-матеріальний.

3. Як потрібно кваліфікувати дії Лагутенка, який незаконно втрутився в роботу комп'ютерної мережі банку «Аваль» і перевів на свій рахунок 100 000 грн.?

а) ч. 4 ст. 190 КК,- шахрайство в особливо великих розмірах;

б) ч. 2 ст. 361 КК, - незаконне втручання в роботу комп'ютерної мережі, що спричинило істотну шкоду;

в) сукупність вищевказаних кримінальних правопорушень.

4. Макалюк за допомогою створеної ним програми проник в АЕОМ ЗАТ «Світоч» і ознайомився з інформацією, яка була віднесена до категорії комерційної таємниці, з метою її подальшого використання. Спроба виявилась невдалою, бо інформація, з якою ознайомився Макалюк, цінності вже не мала. Як потрібно кваліфікувати дії Макалюка?

а) ст. 231 КК,- незаконне збирання з метою використання або використання інформації, що становить комерційну таємницю;

б) ч. 1 ст. 361 КК,- незаконне втручання в роботу АЕОМ (комп'ютерів), їх систем та комп'ютерних мереж;

в) сукупність вищевказаних кримінальних правопорушень.

5. Сятковський на НПО «Квант» під час обідньої перерви таємно знімав копію комп'ютерної інформації про технологію вироблення автомобільних фільтрів. Його побачив Мартиненко, який намагався затримати Сятковського. Але той з силою відштовхнув Мартиненка і вдарив його ногою, чим спричинив легкі тілесні ушкодження, що не потягли за собою короткочасного розладу здоров'я. Після цього Сятковський забрав дискету з інформацією та втік. Кваліфікуйте дії Сятковського:

а) ч. 2 ст. 186 КК,- грабіж, поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя та здоров'я потерпілого;

б) ч. 1 ст. 362 КК,- викрадення комп'ютерної інформації;

в) має місце сукупність вищевказаних кримінальних правопорушень.

6. Предметом кримінальне правопорушенняного посягання, передбаченого ст. 362 КК «Викрадення, привласнення, вимагання комп'ютерної інформації або заволодіння нею шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем», є:

а) будь-яка комп'ютерна інформація - як сукупність всіх даних та програм, які використовуються в АЕОМ;

б) матеріальні носії комп'ютерної інформації;

в) комп'ютерна інформація, на яку розповсюджується право власності.

7. Суб'єкт складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 362 «Викрадення, привласнення, вимагання комп'ютерної інформації або заволодіння нею шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем»:

а) особа, що досягла 14 років;

б) особа, що досягла 16 років;

в) особа, що досягла 18 років.

8. Скриник та Торба вночі обікрали цех виробничого об'єднання «Протон». Вони винесли практично всю комп'ютерну техніку, в якій зберігалась важлива інформація. Під час слідства з'ясувалось, що їх цікавило тільки обладнання, яке вони мали намір розібрати на запасні частини та реалізувати на радіоринку. Як кваліфікувати їх дії?

а) ч. 5 ст. 185 КК,- крадіжка в особливо великих розмірах за попередньою змовою групи осіб;

б) ч. 3 ст. 362 КК,- викрадення комп'ютерної інформації за попередньою змовою групою осіб, що заподіяло істотну шкоду;

в) сукупність вказаних кримінальних правопорушень.

9. Термін «істотна шкода», що застосовується у всіх статтях розділу XV «Кримінальні правопорушення у сфері

використання АЕОМ, їх систем та комп'ютерних мереж», означає:

а) що завдана шкода 150 і більше неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

б) що завдана шкода у 1000 разів і більше перевищує неоподатковуваний рівень доходів громадян;

в) що істотна шкода визначеної грошової межі не має, а встановлюється в кожному конкретному випадку окремо.

10. Внаслідок порушення правил експлуатації АЕОМ, які були встановлені власником комп'ютерного клубу, сталася перерва в роботі комп'ютерної мережі на 30 хвилин. Цей випадок стався вранці, у відсутність відвідувачів, з вини працівника Тихоненка. Потім робота мережі була відновлена у попередньому розмірі без порушень. Кваліфікуйте дії Тихоненка:

а) ч. 3 ст. 15 КК, ч. 1 ст. 363 КК,- незакінчений замах на порушення правил експлуатації АЕОМ;

б) ч. 1 ст. 363 КК,- порушення правил експлуатації АЕОМ;

в) склад кримінального правопорушення в діях Тихоненка відсутній.

11. Півень мав вільний доступ до комп'ютерної системи агрофірми «MONSANTO». Одного разу він таємно копіював інформації про технологію розведення нового сорту соняшника та картоплі. Ці сорти були виведені на агрофірмі, яка внаслідок втрати інформації зазнала збитків на суму більш ніж 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Як кваліфікувати дії Півня?

а) ч. 2 ст. 177 КК,- порушення прав на об'єкти промислової власності, що завдало шкоди в особливо великих розмірах;

б) ч. 3 ст. 362 КК,- викрадення комп'ютерної інформації, що заподіяло істотну шкоду;

в) сукупність вищевказаних кримінальних правопорушень.

12. Агугін, розважаючись, через світову мережу «Інтернет» проник у комп'ютерну систему банку «Арго». Спрацювала система захисту, що визначила адресу, з якої

було здійснено несанкціонований доступ. Чи підлягає Агутін кримінальній відповідальності?

а) так, ч. 2 ст. 15 КК, ч. 1 ст. 361 КК,- закінчений замах на незаконне втручання в роботу АЕОМ (комп'ютерів), їх систем та комп'ютерних мереж;

б) ч. 1 ст. 361 КК,- незаконне втручання в роботу АЕОМ(комп'ютерів), їх систем та комп'ютерних мереж;

в) будь-який склад кримінального правопорушення відсутній.

13. Трушкін, який працював в електронно-обчислювальному центрі МВС України, втратив дискети з інформацією про діяльність спецпідрозділів МВС. Ці дискети потрапили до журналістів, і вся інформація, яка згідно із законодавством України не має статусу державної таємниці, була оприлюднена. Як потрібно кваліфікувати дії Трушкіна?

а) ч. 2 ст. 363 КК,- порушення правил експлуатації АЕОМ, їх систем та комп'ютерних мереж;

б) ч. 2 ст. 367 КК,- службова недбалість, що спричинила тяжкі наслідки;

в) сукупність вищевказаних кримінальних правопорушень.

14. Під час сварки між власником фірми «Транс» Сіренком та бухгалтером Пінчуком, останній схопив і кинув у вогонь 7 дискет з інформацією про закордонну діяльність фірми, угоди, рахунки тощо. Ця інформація зберігалась тільки в одному примірнику на дискетах. Як потрібно кваліфікувати дії Пінчука?

а) ч. 2 ст. 194 КК,- умисне знищення чужого майна, що заподіяло майнову шкоду в особливо великих розмірах;

б) ч. 2 ст. 361 КК,- незаконне втручання в роботу АЕОМ (комп'ютерів), їх систем та комп'ютерних мереж, що заподіяло істотну шкоду;

в) будь-який склад кримінального правопорушення відсутній.

15. Вітрусенко брав участь у розробці програми захисту комп'ютерної системи банку «Аваль», яка була запроваджена в роботу. Через деякий час він розповів про всю систему кодів та рівнів захисту своєму колезі Мартиненку, продемонстрував її, бажаючи переконати останнього в тому, що зміг створити таку складну і надійну систему. Мартиненко все запам'ятав і вчинив крадіжку, перерахувавши з банківських рахунків 150 000 грн. Як потрібно кваліфікувати дії Вітрусенка?

а) ст. 232 КК,- незаконне розголошення комерційної таємниці;

б) ч. 3 ст. 362 КК,- викрадення комп'ютерної інформації, яке заподіяло істотну шкоду;

в) будь-який склад кримінального правопорушення відсутній.

16. Співробітник «Укртелекому» Прохоров, обурений на те, що йому не виплатили премію, всупереч встановленим інструкціям, присєднав до мережі власний портативний комп'ютер та заблокував доступ до центрального серверу компанії. Внаслідок його дій автоматизована система не працювала протягом 5 годин. Кваліфікуйте дії Прохорова:

а) ч. 1 ст. 363 КК,- порушення правил експлуатації АЕОМ, їх систем та комп'ютерних мереж;

б) ч. 1 ст. 361 КК,- незаконне втручання в роботу АЕОМ(комп'ютерів), їх систем та комп'ютерних мереж;

в) сукупність вищевказаних кримінальних правопорушень.

17. Первак з метою отримання номерів рахунків клієнтів банку «Ажіо», які зберігались в комп'ютері управляючого Коропа, неодноразово погрожував останньому, що він власноручно вб'є дружину Коропа. Як кваліфікувати дії Первака?

а) ч. 1 ст. 362 КК,- вимагання комп'ютерної інформації;

б) ч. 1 ст. 129 КК,- погроза вбивством;

в) ч. 1 ст. 362 КК, ч. 1 ст. 129 КК,- вимагання комп'ютерної інформації та погроза вбивством.

18. Альохін випадково побачив у блокноті директора заводу «АвтоЗАЗ-ДЕУ» код доступу до бази даних в АЕОМ, які були комерційною таємницею. Бажаючи отримати копію такої інформації у власне користування, Альохін здійснив доступ до цієї бази шляхом вводу даного коду та, зареєструвавшись під іменем директора, отримав бажану інформацію. Дайте правову оцінку діям Альохіна:

а) ч. 1 ст. 361 КК,- незаконне втручання в роботу АЕОМ(комп'ютерів), їх систем та комп'ютерних мереж;

б) ч. 1 ст. 362 КК,- викрадення комп'ютерної інформації шляхом шахрайства;

в) будь-який склад кримінального правопорушення в діях Альохіна відсутній.

19. Секретар-референт Корабльова під час копіювання службової інформації з дискети випадково заразила комп'ютерну систему ЗАТ «Колос» небезпечним комп'ютерним вірусом, що стало відомо після встановлення антивірусної програми за рішенням керівництва підприємства через 2 тижні. Внаслідок цього товариству було завдано шкоди на суму 1500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Чи підлягає кримінальній відповідальності Корабльова?

а) так, за ч. 2 ст. 361 КК,- розповсюдження комп'ютерного вірусу шляхом застосування програмних та технічних засобів, призначених для незаконного проникнення в АЕОМ, їх системи та мережі, і здатних спричинити перекручення або знищення комп'ютерної інформації чи носіїв такої інформації, що заподіяло шкоду у великих розмірах;

б) так, за ч. 2 ст. 363 КК,- порушення правил експлуатації автоматизованих електронно-обчислювальних систем, що заподіяло істотну шкоду;

в) будь-який склад кримінального правопорушення в діях Корабльової відсутній.

20. Сіренко, який працював інженером-програмістом, створив вдома на власному комп'ютері вірус. Внаслідок дії вірусу було знищено електронні копії службових документів, які зберігала вдома дружина Сіренка. Як кваліфікувати дії Сіренка?

а) ч. 1 ст. 363 КК,- порушення правил експлуатації АЕОМ, їх систем та комп'ютерних мереж;

б) ч. 1 ст. 361 КК,- розповсюдження комп'ютерного вірусу;

в) будь-який склад кримінального правопорушення в діях Сіренка відсутній.

Тема 30. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності.

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності.

2. Поняття кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом XVII Особливої частини КК України.

3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності.

Основні поняття: кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності. Класифікація

кримінальних правопорушень, передбачених розділом XVII Особливої частини КК України.

Під час підготовки до третього питання необхідно опрацювати види кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 30

1. Суб'єктом кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності може бути тільки:

- а) іноземний турист;
- б) іноземний громадянин, який керує фірмою в Україні;
- в) іноземний громадянин, член офіційної делегації.

2. Іщенко тимчасово здійснював адміністративно-господарські обов'язки на приватному підприємстві. Він неналежно виконував ці обов'язки через не сумлінне ставлення до них. Чи можна за таких умов притягнути Іщенка до кримінальної відповідальності:

- а) ні, бо він не є службовою особою саме через тимчасове виконання адміністративно-господарських обов'язків;
- б) можна, адже Іщенко хоча і тимчасово, але виконував адміністративно-господарські обов'язки;
- в) за таких умов Іщенка притягнути до кримінальної відповідальності немає підстав через відсутність ознак об'єктивної сторони.

3. Громадянин іноземної держави, який керував фірмою в Україні, видавав співробітникам фірми завідомо неправдиві документи. Чи є підстави для притягнення цієї особи до кримінальної відповідальності:

- а) цю особу слід притягнути до кримінальної відповідальності за підроблення документів (ч. 1 ст. 358 КК);
- б) в діях цієї особи наявне службове підроблення (ч. 1ст. 366 КК);
- в) підстав для притягнення до кримінальної відповідальності цієї особи немає, бо вона не є службовою особою.

4. Авдошин, який відбував покарання у виправній колонії, виконував обов'язки бригадира. Через несумлінне ставлення Авдошина до виконання доручення, бригада не виконувала обсягу робіт, чим було завдано істотної шкоди колонії. Однак Авдошин письмово доповідав керівництву колонії про належну діяльність бригади. Чи є підстави для притягнення Авдошина до кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення у сфері службової діяльності:

а) немає;

б) в наявності службова недбалість (ч. 1 ст. 367 КК) та службове підроблення (ч. 1 ст. 366 КК);

в) в наявності злісна непокора вимогам адміністрації виправної установи (ст. 391 КК).

5. Заступник директора державного підприємства «Квант» Єгоров видав довідку своєму сину про те, що той протягом 2 місяців працював слюсарем на цьому підприємстві, хоча в дійсності син не працював. Пізніше син влаштувався на роботу в інше підприємство і відомості про роботу на «Кванті» були записані в нову трудову книжку. Дайте кримінально-правову оцінку діям Єгорова:

а) в діях Єгорова наявне зловживання службовим становищем (ч. 1 ст. 364 КК);

б) в діях Єгорова наявне службове підроблення (ч. 1 ст. 366 КК);

в) в діях Єгорова складу кримінального правопорушення немає через відсутність істотної шкоди охоронюваним інтересам.

6. Працівник прокуратури, неправильно розуміючи інтереси служби, вчинив зловживання службовим становищем, що заподіяло істотну шкоду правам окремих громадян. Дії працівника прокуратури:

а) утворюють основний склад зловживання владою або службовим становищем (ч. 1 ст. 364 КК);

б) слід розцінювати як обставину, що змінює кваліфікацію в рамках цієї ж статті (ч. 3 ст. 364 КК);

в) слід розцінювати як такі, що вчинені в «інтересах служби», складу кримінального правопорушення не містять.

7. Перевищення влади або службових повноважень має місце, коли службова особа:

а) умисно, з корисливих мотивів використала своє службове становище всупереч інтересам служби і це заподіяло істотну шкоду інтересам окремих громадян;

б) умисно, неправильно розуміючи інтереси служби, одноособово прийняла рішення, яке могло бути прийняте тільки колективно, і це заподіяло істотну шкоду інтересам окремих осіб;

в) умисно прийняла рішення, яке могло бути прийнято тільки вищестоящим органом

8. Визнання особи службовою:

а) це прерогатива тільки органу досудового слідства;

б) це може відбутися тільки за спеціальним рішенням суду;

в) здійснюється відповідним органом, виходячи із виконуваних особою функцій.

9. Поняття службової особи дано:

а) в КК України;

б) в Законі «Про міліцію»;

в) в Конституції України.

10. Службова особа з використанням влади перешкоджала здійсненню виборчого права. Такі дії:

а) слід кваліфікувати лише як перешкоджання здійсненню виборчого права, вчинене службовою особою з використанням влади або службового становища (ч. 2 ст. 157 КК);

б) слід кваліфікувати як зловживання владою або службовим становищем (ч. 1 ст. 364 КК);

в) слід кваліфікувати як перешкоджання здійсненню виборчого права, вчинене службовою особою з використанням влади або службового становища (ч. 2 ст. 157 КК) та

Зловживання владою або службовим становищем (ч. 1 ст. 364 КК).

11. При проведенні в державному підприємстві ревізії було виявлено нестачу. З метою приховати її працівник складу, який не є службовою особою, запропонував ревізору хабар 500 доларів США, які спеціально помітив з наміром викрити ревізора як хабарника. Ревізор відмовився прийняти хабар. Дайте кримінально-правову оцінку вчиненого працівником складу:

а) дії працівника складу утворюють провокацію хабара (ч. 1 ст. 370 КК);

б) дії працівника складу утворюють закінчений замах надавання хабара (ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 369 КК);

в) дії працівника складу кримінального правопорушення не утворюють.

12. Обвинувачений у вчиненні кримінального правопорушення під час перебування в кабінеті слідчого непомітно залишив на столі під паперами для чорновиків конверт з грошима, адресований слідчому, щоб той закрит справу. Слідчий не звернув увагу на конверт, і той залишився на столі. Пізніше під час прибирання цей конверт разом з папером для чорновиків викинули на смітник. Дії обвинуваченого:

а) утворюють замах на давання хабара (ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 369 КК);

б) складу кримінального правопорушення не містять, оскільки слідчий конверт з грошима не отримав;

в) містять готування до давання хабара (ч. 1 ст. 14, ч. 1 ст. 369 КК).

13. Для прискорення вирішення своєї справи Юхименко дав директору підприємства хабар. Факт давання хабара було викрито і порушена кримінальна справа. Під час допиту Юхименко признався, що хабар дав. Чи є підстави для звільнення Юхименка від кримінальної відповідальності за давання хабара?

а) є, оскільки Юхименко добровільно заявив при допиті про факт давання ним хабара;

б) немає, Юхименко повинен нести відповідальність за давання хабара (ч. 2 ст. 369 КК);

в) є підстави для звільнення Юхименка від кримінальної відповідальності за давання хабара лише за умови, що Юхименко в ході досудового слідства буде активно сприяти викриттю директора.

14. Кирилін передав працівникові податкової інспекції хабар в сумі 50 доларів США, обіцяючи через три дні «донести» останні 450 доларів США із обіцяних. Після отримання 50 доларів США інспектора затримали. Його дії утворюють:

а) одержання хабара (ч. 1 ст. 368 КК);

б) закінчений замах на одержання хабара (ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 368 КК);

в) готування до одержання хабара (ч. 1 ст. 14 ч. 1 ст. 368 КК).

15. Лаврикенко попросив Міщенка передати хабар для службової особи, що той і зробив. Дії Міщенка:

а) складу кримінального правопорушення не містять;

б) є пособництвом у даванні хабара (ч. 5 ст. 27, ч. 1 ст. 368 КК);

в) є приховуванням кримінального правопорушення (ч. 1 ст. 369 КК).

16. Слідчий прокуратури при проведенні допиту підозрюваного з метою одержання «бажаних» показань побив його, заподіявши легкі тілесні ушкодження. Дії слідчого прокуратури:

а) є перевищенням службових повноважень, що супроводжувалося насильством (ч. 2 ст. 365 КК);

б) складу кримінального правопорушення не містять, оскільки вчинені в інтересах розслідування,

в) є примушуванням давати показання із застосуванням насильства (ч. 2 ст. 373 КК).

17. Службовими особами, які займають особливо відповідальне становище, є:

- а) слідчий;
- б) судді;
- в) керівник адміністрації Президента.

18. Чичко, представившись працівником податкової міліції, почав вимагати гроші у приватного підприємця Котова. Останній, не знаючи, що Чичко насправді не є співробітником податкової міліції, але бажаючи уникнути можливих неприємностей у майбутньому, віддав тому 300 доларів США. Дайте кримінально-правову оцінку діям Чичка:

- а) дії Чичка є одержанням хабара, поєднаного з вимаганням (ч. 2 ст. 368 КК);
- б) дії Чичка є замахом на провокацію хабара (ч. 2 ст. 15, ч. 2 ст. 370 КК);
- в) дії Чичка складу кримінального правопорушення у сфері службової діяльності не містять.

19. Службова особа перевищила свої службові повноваження, що призвело до самогубства потерпілого. Дії службової особи слід кваліфікувати як:

- а) перевищення влади або службових повноважень, що спричинило тяжкі наслідки (ч. 3 ст. 365 КК);
- б) доведення до самогубства (ч. 1 ст. 120 КК);
- в) такі, що складу кримінального правопорушення не містять.

20. Службова особа перевищила службові повноваження і необережно заподіяла смерть потерпілому. Дії службової особи слід кваліфікувати як:

- а) вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК);
- б) перевищення влади або службових повноважень, що спричинили тяжкі наслідки (ч. 3 ст. 365 КК);
- в) службова недбалість, що спричинила тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 367 КК).

Тема 31. Кримінальні правопорушення проти правосуддя.

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти правосуддя.

2. Поняття кримінальних правопорушень проти правосуддя. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом XVIII Особливої частини КК України.

3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти правосуддя.

Основні поняття: кримінальні правопорушення проти правосуддя.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень проти правосуддя. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом XVIII Особливої частини КК України.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати види кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 31

1. Працівник правоохоронного органу прибув на квартиру Тишка з метою здійснення його приводу. Постанови про привід не мав, а наказав Тишкові слідувати за ним. Тишко відмовився. Після цього працівник здійснив примусовий привід. Дії працівника правоохоронного органу:

а) не утворюють складу кримінального правопорушення;
б) є завідомо незаконним приводом (ч. 1 ст. 371 КК України);

в) зловживання владою або службовим становищем (ч. 3 ст. 364 КК України).

2. Працівник міліції отримав повідомлення про вчинення бійки. Прибувши на місце події, він затримав гр. Акулова, який кинувся тікати, побачивши міліціонера. Акулов був доставлений до відділу внутрішніх справ. З'ясувалось, що Акулов непричетний до правопорушення. Дії працівника міліції:

а) є завідомо незаконним затриманням (ч. 1 ст. 371 КК України);

б) складу кримінального правопорушення не утворюють;

в) зловживанням владою або службовим становищем (ч. 3 ст. 364 КК України).

3. Працівник правоохоронного органу, який до відкриття кримінального провадження проводив перевірку матеріалів за заявою потерпілого про крадіжку його майна, незаконно примусив затриману ним особу давати показання. Ця особа змушена себе обмовити. За матеріалами перевірки була порушена кримінальна справа. Дії працівника правоохоронного органу:

а) є примушенням давати показання (ч. 2 ст. 373 КК України);

б) зловживання владою або службовим становищем (ч. 3 ст. 364 КК України);

в) перевищення влади або службових повноважень (ч. 1 ст. 365 КК України).

4. Суб'єктом притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності (ст. 372 КК України) не є:

а) особа, яка проводить дізнання в справі;

б) особа, яка проводить досудове слідство в справі;

в) особа, яка проводить перевірку за заявою потерпілого до відкриття кримінального провадження.

5. Яке покарання не може бути застосоване до особи, яка порушила право на захист (ч. 1 ст. 374 КК України):

- а) виправні роботи;
- б) штраф;
- в) арешт.

6. Близьким родичем судді не може бути визнано:

- а) усиновлену ним особу;
- б) онука;
- в) рідного брата дружини.

7. Заподіяння судді легкого тілесного ушкодження при посяганні на його життя слід кваліфікувати:

- а) як посягання на життя судді (ст. 379 КК України);
- б) як замах на посягання на життя судді (ч. 2 ст. 15 ст. 379 КК України);
- в) як умисне легке тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 125 КК України).

8. Службова особа органу, на який покладено функції забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, не прийняла рішення щодо заходів безпеки свідка, якому погрожували розправою у випадку відмови від дачі потрібних показань. Лише завдяки тому, що свідок сам сховався від переслідувачів, він не постраждав. Дії службової особи:

- а) є невиконанням заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист (ст. 380 КК України);
- б) є службовою недбалістю (ч. 1 ст. 367 КК України);
- в) складу кримінального правопорушення не містять.

9. Керівник приватного підприємства Громов, ігноруючи факт позбавлення гр. Кононова права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю, призначив його на посаду, яку той займати не міг. Дії Громова:

- а) утворюють невиконання судового рішення (ч. 1 ст. 382 КК України);
- б) складу кримінального правопорушення не містять;

в) зловживання службовим становищем (ч. 1 ст. 364 КК України).

10. Суб'єктом розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист (ст. 381 КК України), не є:

- а) особа, взята під захист;
- б) службова особа, якою прийнято рішення про заходи безпеки;
- в) близький родич особи, взятої під захист.

11. Томашенко на пропозицію Кочетковга вчинити спільно розбій відмовився. Через деякий час Томашенко прибув до Кочеткова і, повідомивши, що сам вчинив розбій, попросив Кочеткова сховати викрадене майно. Кочетков погодився і викрадене майно сховав. Дії Кочеткова:

- а) є співучастю в розбої;
- б) є приховуванням кримінального правопорушення (ч. 1 ст. 396);
- в) складу кримінального правопорушення не містять.

12. Романов викрав шляхом демонтажу електричні мережі (ч. 1 ст. 188 КК). Викрадене Романов привіз до Малька, повідомив його про зчинене і попросив сховати викрадене. Малько погодився приховати викрадені предмети. Вчинене Мальком:

- а) утворює склад приховування кримінального правопорушення (ч. 1 ст. 396);
- б) складу кримінального правопорушення не містить;
- в) є самоправством (ст. 356).

13. Ульшин вчинив грабїж. Здобуті кримінальне правопорушенняним шляхом предмети вїй зберїгав удома, де проживав з батьками. Одного разу, коли до Ульшиина прийшов дїльничний інспектор у зв'язку з розслідуванням грабежу, мати Ульшина, догадуючись про діяльність сина, переховала речі, здобуті Ульшиним кримінальне

правопорушенням шляхом, щоб їх не побачив працівник міліції. Дії матері Ульшина:

а) є приховуванням кримінального правопорушення (ч. 1 ст. 396);

б) є втручанням у діяльність працівників правоохоронних органів (ч. 1 ст. 343 КК);

в) складу кримінального правопорушення не містять.

14. Дії, що дезорганізують роботу виправних установ (ст. 392 КК), можуть бути вчинені особою, яка відбуває покарання:

а) у виді обмеження волі;

б) у виді арешту;

в) у виді тримання в дисциплінарному батальйоні.

15. Об'єктивна сторона порушення правил адміністративного нагляду (ст. 395 КК) полягає:

а) в тому, що особа, щодо якої встановлено адміністративний нагляд, здає свою квартиру в піднайом раніше судимим особам;

б) в тому, що особа, щодо якої встановлено адміністративний нагляд, не працевлаштовується;

в) в тому, що особа, щодо якої встановлено адміністративний нагляд, самовільно залишає місце проживання.

16. Горохову, який відбуває покарання у виправній колонії, було доручено навантажити сміття на автомашину і розвантажити за межами колонії. Після того як автомашина із сміттям прибула на звалище, розташоване за межами виправної колонії, Горохов сміття розвантажив, а потім непомітно від конвоїра сховався під купою сміття. Звалище було оточене охороною, і розпочались детальні пошуки Горохова. Дайте кримінально-правову оцінку діям Горохова.

а) дії Горохова є закінченою втечею з місця позбавлення волі;

б) дії Горохова є замахом на втечу з місця позбавлення волі;

в) дії Горохова є готуванням до втечі.

17. Злісна непокора вимогам адміністрації виправної установи полягає:

а) у систематичному запізненні на шикування;

б) у відкритій відмові від виходу на роботу без поважних причин;

в) у порушенні форми одягу.

18. Притягнення особи до кримінальної відповідальності за злісну непокору вимогам адміністрації виправної установи (ст. 391 КК) можливе:

а) за умови, що вона за порушення вимог режиму відбування покарання була піддана протягом року стягненню у виді переміщення до одиночної камери;

б) за умови, що особу попереджено начальником колонії про притягнення її до кримінальної відповідальності за порушення режиму відбування покарання;

в) за умови, що до спостережної комісії направлено начальником колонії подання про порушення цієї особою вимог режиму відбування покарання.

19. За ухилення від відбування якого виду покарання, не пов'язаного з позбавленням волі (ст. 389 КК), встановлена кримінальна відповідальність:

а) конфіскація майна;

б) громадські роботи;

в) службові обмеження для військовослужбовців.

20. Особі, засудженій до обмеження волі, дозволено короткостроковий виїзд до місця постійного проживання. Перебуваючи вдома, особа прийняла рішення про неповернення до місця відбування покарання. Визначіть момент закінчення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 390 КК:

а) з моменту прийняття рішення про неповернення;

- б) з моменту фактичного неприбуття до місця відбування покарання після закінчення строків виїзду;
- в) з моменту, коли особа змінила своє місце проживання.

Тема 32. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військових кримінальних правопорушень).
2. Поняття військових кримінальних правопорушень. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом XIX Особливої частини КК України.
3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).

Основні поняття: кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військових кримінальних правопорушень), кримінальні правопорушення, порядок несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військових кримінальних правопорушень).

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття військових кримінальних правопорушень, дати класифікацію кримінальних

правопорушень, передбачених розділом XIX Особливої частини КК України.

Під час підготовки до третього питання необхідно опрацювати характеристику окремих кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 32

1. Виконавцем військового кримінального правопорушення є:

- а) військовозобов'язаний;
- б) працівник міліції;
- в) військовослужбовець внутрішніх військ МВС України.

2. Військовослужбовець Івлєв, перебуваючи в короткостроковій відпустці, разом із своїм товаришем Купченком, який щойно звільнився в запас, випили пляшку горілки. Йдучи вулицею, вони зустріли невідомого їм прапорщика Василенка і вирішили побити його. Вони напали на потерпілого і завдали йому середньої тяжкості тілесні ушкодження. Дії Івлєва та Купченка слід кваліфікувати:

- а) як заподіяння тілесних ушкоджень щодо начальника у зв'язку з виконанням ним обов'язків по службі (ч. 2 ст. 405 КК);
- б) опір начальникові, вчинений групою осіб (ч. 2 ст. 404 КК);
- в) як умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ч. 1 ст. 122 КК).

3. Військовослужбовець строкової служби Жигунов проник на територію військового складу з наміром викрасти два автомати та боєприпаси до них, але був затриманий. Дії Жигунова слід кваліфікувати:

- а) як замах на викрадення військовослужбовцем зброї та боєприпасів за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 15, ч. 2 ст. 410 КК);

б) як замах на викрадення вогнепальної зброї, бойових припасів за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 15, ч. 2ст. 262 КК);

в) як крадіжка з проникненням у сховище (ч. 3 ст. 185 КК).

4. Військовослужбовцю строкової служби Юрченкові начальником дано наказ про виконання конкретного військового завдання. Юрченко наказу не виконав. Дії Юрченка:

а) утворюють склад невиконання наказу (ч. 1 ст. 403 КК);

б) утворюють склад непокори (ч. 1 ст. 402 КК);

в) складу кримінального правопорушення не утворюють.

5. Військовослужбовець строкової служби вчинив опір начальникові, внаслідок чого останнього було вбито. Дії військовослужбовця кваліфікують:

а) як опір начальникові, пов'язаний з вбивством (ч. 4 ст. 404 КК);

б) як насильство щодо начальника (ч. 2 ст. 405 КК) та умисне вбивство особи у зв'язку з виконанням нею службового обов'язку (п. 8 ч. 2 ст. 115 КК);

в) як умисне вбивство особи у зв'язку з виконанням нею службового обов'язку (п. 8 ч. 2 ст. 115 КК).

6. Рядовий Щученко примушував рядового Карпенка виконувати за нього різні види робіт. Коли одного разу Карпенко відмовився виконати за Щученка роботу, той побив Карпенка, заподіявши йому середньої тяжкості тілесні ушкодження. Дії Щученка є:

а) порушення статутних правил внутрішньої служби (ч. 1 ст. 421 КК);

б) порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості (ч. 2ст. 406 КК);

в) умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ч. 1от 122 КК).

7. Військовослужбовець строкової служба Дронов самовільно залишив місце служби і був відсутнім чотири доби. Дії Дронова є;

а) самовільним залишенням місця служби (ч. 1 ст. 407 КК);

б) дезертирство (ч. 1 ст. 408 КК);

в) порушення статутних правил внутрішньої служби (ч 1. ст. 421 КК).

8. Призовник Демченко, не бажаючи служити а Збройних Силах, покалічив собі руку. Дії Демченка:

а) є ухиленням від військової служби шляхом самоскалічення або іншим способом (ч. 1 ст. 409 КК);

б) є ухиленням від призову на строкову військову службу(ст. 335 КК);

в) є самоправством (ст. 356 КК).

9. Прапорщик Романюк продав виданий йому один комплект обмундирування, а виручені гроші витратив на свої потреби. Дії Романюка:

а) є марнотратством (ч. 1 ст. 413 КК);

б) є самоправством (ст. 356 КК),

в) складу кримінального правопорушення не утворюють.

10. Після проведення стрільб військовослужбовці чистили зброю. Пустуючи, рядовий Євстратов направив АКМ на рядового Василюка. Вважаючи, що АКМ не заряджено, Євстратов натиснув на спусковий гачок. Пролунав постріл. Василюку були заподіяні середньої тяжкості тілесні ушкодження. Дії Євстратова:

а) утворюють порушення правил поводження зі зброєю(ч. 1 ст. 414 КК);

б) утворюють необережне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ст. 128 КК);

в) утворюють недбале ставлення до військової служби(ст. 425 КК).

11. Військовослужбовець строкової служби Петренко ставив спецавтомашину на стоянку. Не впевнившись у

відсутності позаду інших військовослужбовців, Петренко почав рухатися заднім ходом і наїхав на військовослужбовця Михайлова. Внаслідок наїзду Михайлов помер на місці події. Дії Петренка належить кваліфікувати як:

- а) вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК);**
- б) порушення правил водіння або експлуатації машин (ч. 1 ст. 415);**
- в) порушення правил безпеки руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ч. 2 ст. 286 КК).**

12. Рядового Громова били, примушували виконувати вночі різні роботи. Громов не витримав знущань і, не бажаючи служити, втік з військової частини. Через тиждень Громов затримали. Дії Громова:

- а) є самовільним залишенням військової частини (ч. 1 ст. 407 КК);**
- б) дезертирством (ч. 1 ст. 408 КК);**
- в) складу кримінального правопорушення не містять.**

13. Під командуванням офіцера Коврова здійснювалися пуски ракет, термін використання яких закінчився. Одна з ракет відхилилась від курсу, впала на будинок і зруйнувала його. Дії Коврова:

- а) є порушенням правил використання повітряного простору (ч. 2 ст. 282 КК);**
- б) є зловживанням військовою службовою особою службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 423 КК);**
- в) є недбалим ставленням до військової служби (ч. 2 ст. 425 КК).**

14. Командир батальйону Шкурко, вважаючи, що рядовий Жаров не виконав його наказу, побив Жарова, заподіявши середньої тяжкості тілесні ушкодження. Дії Шкурка:

а) є перевищенням військовою службовою особою службових повноважень, пов'язаних із застосуванням насильства (ч. 2ст. 424 КК);

б) є умисним заподіянням середньої тяжкості тілесних ушкоджень (ч. 1 ст. 122 КК);

в) є недбалим ставленням до військової служби (ч. 1ст. 425 КК).

15. Прапорщик Юдаков, перебуваючи в кафе і бажаючи справити гарне враження на дівчину, почав розповідати про свою службу, в т. ч. розповів і відомості військового характеру, що становлять державну таємницю. Дії Юдакова:

а) складу кримінального правопорушення не утворюють;

б) є державною зрадою (ч. 1 ст. 111 КК);

в) є розголошенням відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю (ч. 1 ст. 422 КК),

16. Військовими службовими особами не є:

а) військові начальники, інші військовослужбовці, які обіймають постійне чи тимчасово посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих обов'язків;

б) військові начальники, інші військовослужбовці, які обіймають постійно чи тимчасово посади, пов'язані з виконанням адміністративно-господарських обов'язків;

в) військові начальники, інші військовослужбовці, які постійно або тимчасово здійснюють функції представників влади.

17. Військовослужбовець Яковлев, перебуваючи в полоні, під примусом брав участь у роботах, що мають військове значення. Дії Яковлева:

а) є державною зрадою у виді надання іноземній державі допомоги з проведенні підривної діяльності проти України;

б) складу кримінального правопорушення не містять;

в) кримінальне правопорушення дії військовослужбовця, який перебуває в полоні (ч. 1 ст. 431 КК).

18. В районі воєнних дій командир полку під приводом воєнної необхідності дав наказ розібрати дерев'яний будинок, де жила сім'я. Будинок розібрали. Дайте кримінально-правову оцінку дій командира полку:

а) дії командира полку є протизаконним відібранням майна (ч. 1 ст. 433 КК);

б) дії командира полку складу кримінального правопорушення не містять;

в) дії командира полку є привласненням майна (ч. 3 ст. 410).

19. Лейтенант Кирюхін під час пілотування літака порушив правила польотів. Дії Кирюхіна:

а) є порушенням правил безпеки руху повітряного транспорту (ч. 1 ст. 276 КК);

б) є порушенням правил польотів (ст. 416 КК);

в) є порушенням правил поводження з предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення (ч. 1 ст. 414 КК).

20. Військовослужбовець Сарчук у період збройного конфлікту через поранення, в непритомному стані був узятий в полон. Дайте кримінально-правову оцінку поведінки Сарчука:

а) має місце добровільна здача в полон (ст. 430 КК);

б) склад кримінального правопорушення відсутній;

в) перехід на бік ворога в період збройного конфлікту (ст. 111 КК).

Тема 33. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

План

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

2. Поняття кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Класифікація

кримінальних правопорушень, передбачених розділом XX Особливої частини КК України.

3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Мета: здобуття загальних відомостей про кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Основні поняття: кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, кримінальне правопорушення, мир, безпека людства, міжнародний правопорядок.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати поняття кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом XX Особливої частини КК України.

Під час підготовки до **третього питання** необхідно опрацювати характеристику окремих кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Тестові завдання для контролю якості знань до теми 33

1. Склад пропаганди війни (ст. 436 КК) за конструкцією об'єктивної сторони є:

- а) формальним складом кримінального правопорушення;
- б) матеріальним складом кримінального правопорушення;
- в) формально-матеріальним складом кримінального правопорушення.

2. Громадянин іноземної держави на території України виготовив без мети їх розповсюдження матеріали із

закликами до агресивної війни проти своєї країни. Дайте кримінально-правову оцінку дій цієї особи:

а) дії особи складу кримінального правопорушення не містять;

б) дії особи утворюють склад пропаганди війни (ст. 436 КК);

в) дії особи є готуванням до посягання на територіальну цілісність України (ч. 1 ст. 14, ч. 1 ст. 110 КК).

3. Військовослужбовець жорстоко поведився з військовополоненим і умисно його вбив. Дії військовослужбовця:

а) є поганим поводженням з військовополоненими (ст. 434 КК);

б) є порушенням законів та звичаїв війни (ч. 2 ст. 438 КК);

в) є умисним вбивством, вчиненим з особливою жорстокістю (п. 4 ч. 2 ст. 115КК).

4. Савінов з наміром вбити громадянина іноземної держави, керуючись особистою неприязню, викликаною законним звільненням з роботи, стріляв у потерпілого. Внаслідок пострілу потерпілому заподіяні тяжкі тілесні ушкодження. Дії Савінова утворюють:

а) посягання на життя представника іноземної держави(ст. 443 КК);

б) умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень (ч. 1ст. 121 КК);

в) замах на умисне вбивство (ч. 2 ст. 15, п. 8 ч. 2 ст. 115 КК).

5. Титаренко викрав особу, що має міжнародний захист, з метою вимоги викупу. Дії Титаренка є:

а) кримінальне правопорушенням проти осіб та установ, що мають міжнародний захист (ч. 1 ст. 444 КК);

б) викраденням людини (ч. 2 ст. 146 КК);

в) вимаганням (ч. ст. 189 КК).

6. Трьох невідомих, які потерпіли на морі, підбрало торговельне судно. Через деякий час ці трое, озброївшись

автоматами, напали на екіпаж, висадили його без води та їжі на шлюпки, а самі зникли на захопленому судні. Дії невідомих є:

а) піратством (ч. 1 ст. 446 КК) та залишенням в небезпеці (ч. 1 ст. 135 КК);

б) угоном морського судна (ч. 3 ст. 278 КК) та залишенням у небезпеці (ч. 1 ст. 135 КК);

в) піратством (ч. 1 ст. 446 КК) та замахом на вбивство (пункти 1, 4, 6, 12 ч.2 ст. 115 КК).

7. Позбавлення життя людини при геноциді (ч. 1 ст. 442 КК) кваліфікується:

а) як геноцид (ч. 1 ст. 442 КК);

б) як геноцид (ч. 1 ст. 442 КК) та умисне вбивство (п. 1 ч. 2 ст. 115 КК);

в) як геноцид (ч. 1 ст. 442 КК) та порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або ставлення до релігії (ч. 3 ст. 161 КК).

8. Як склад найманства (ч. 1 ст. 447 КК) слід визнавати:

а) вербування найманців;

б) навчання найманців з метою використання у збройних конфліктах інших держав;

в) матеріальне забезпечення найманців.

9. Назвіть суб'єкта найманства, передбаченого ч. 1 ст. 447 КК:

а) особа, яка вербує найманців;

б) особа, яка завербована для підготовки в якості найманця;

в) особа, яка навчає найманців з метою використання у збройних конфліктах інших держав.

10. Громадянин України Федоренко виїхав за кордон як турист. Без дозволу відповідних органів державної влади взяв участь у збройному конфлікті іншої держави. Дії Федоренка:

а) утворюють склад найманства (ч. 2 ст. 447 КК);

- б) складу кримінального правопорушення не утворюють;
- в) утворюють склад державної зради (ч. 1 ст. 111).

11. Масове знищення рослинного світу слід кваліфікувати:

- а) як екоцид (ст. 441 КК);
- б) як порушення законів та звичаїв війни (ч. 1 ст. 438 КК);
- в) знищення або пошкодження лісових масивів (ч. 1 ст. 245 КК).

12. У громадянина України Хоменка, який вилітав за кордон із аеропорту «Бориспіль», було вилучено 200 грамів збагаченого урану. Дії Хоменка утворюють:

- а) транспортування зброї масового знищення (ст. 440 КК);
- б) контрабанду (ч. 1 ст. 201 КК);
- в) порушення чинних на транспорті правил (ст. 291 КК).

13. Із житлового приміщення осіб, які мають міжнародний захист, таємно викрадено оргтехніку, особисте майно. В наявності:

- а) порушення недоторканності житла (ч. 1 ст. 162 КК);
- б) кримінальне правопорушення проти осіб та установ, що мають міжнародний захист (ч. 1 ст. 444 КК);
- в) крадіжка із проникненням у житло (ч. 3 ст. 185 КК).

14. Особа виготовила для подальшого незаконного використання символіку Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, але була затримана. Такі дії особи:

- а) не тягнуть кримінальну відповідальність;
- б) тягнуть відповідальність за готування до незаконного використання символіки Червоного Хреста і Червоного Півмісяця (ч. 1 ст. 14, ст. 445 КК);
- в) тягнуть відповідальність за приховування кримінального правопорушення (ч. 1 ст. 396 КК).'

15. Громадянин України Антоненко, бажаючи безкоштовно оволодіти мистецтвом ведення рукопашного бою, піддався вербуванню для навчання в таборі найманців для подальшого використання їх у збройних конфліктах інших держав. При цьому Антоненко мав

намір після навчання в ніяких незаконних діях участі не брати. Дайте кримінально-правову оцінку діям Антсенка:

а) дії Антоненка складу кримінального правопорушення не утворюють;

б) дії Антоненка є найманством (ч. 1 ст. 447 КК);

в) дії Антоненка є участю в діяльності воєнізованих формувань, не передбачених законами України (ч. 1 ст. 260 КК).

16. Іноземний бізнесмен був убитий, бо відмовився від сплати певної суми грошей. Такі дії є:

а) умисним вбивством із корисливих мотивів (п. 6 ч. 2 ст. 115 КК);

б) посяганням на життя представника іноземної держави (ст. 443 КК);

в) кримінальне правопорушенням проти осіб та установ, що мають міжнародний захист (ч. 1 ст. 444 КК).

17. В якій з наведених статей КК (основні склади) відсутній усічений склад кримінального правопорушення:

а) незаконне використання символіки Червоного Хреста і Червоного Півмісяця (ст. 445 КК);

б) піратство (ст. 446 КК);

в) найманство (ст. 447 КК).

18. Ведення агресивної війни або агресивних воєнних дій (ч. 2 ст. 437 КК) є закінченим кримінальне правопорушенням:

а) з початку вчинення агресивної війни або агресивних воєнних дій;

б) після перших людських жертв;

в) після захоплення певної території чи певних об'єктів.

19. Грибов брав участь у плануванні підготовки агресивної війни і через нетривалий час після її розв'язання - у веденні агресивної війни. Дії Грибова слід кваліфікувати:

а) як планування, підготовка агресивної війни (ч. 1 ст. 437);

б) як ведення агресивної війни (ч. 2 ст. 437 КК);
в) як планування і підготовка агресивної війни (ч. 1 ст. 437 КК) та ведення агресивної війни (ч. 2 ст. 437 КК).

20. Який із наведених кримінальних правопорушень може бути вчинений з необережності:

- а) пропаганда війни (ст. 436 КК);
- б) застосування зброї масового знищення (ст. 439 КК);
- в) геноцид (ст. 442 КК).

Тема 34. Основні питання особливої частини кримінального права зарубіжних країн.

План

1. Загальна характеристика Особливої частини кримінального права зарубіжних держав.
2. Особливості систематизації норм Особливої частини кримінального права в окремих іноземних державах (Франції, Англії, ФРН, США та ін.)
3. Характеристика окремих кримінальних правопорушень зарубіжних держав.

Мета: здобуття загальних відомостей про основні питання особливої частини кримінального права зарубіжних країн.

Основні поняття: Особлива частина кримінального права зарубіжних країн, кримінальне право.

Розкриваючи зміст **першого питання** необхідно дати загальну характеристику особливої частини кримінального права зарубіжних держав.

Під час вивчення **другого питання** майбутні правники повинні охарактеризувати особливості систематизації норм Особливої частини кримінального права в окремих іноземних державах (Франції, Англії, ФРН, США та ін.).

Під час підготовки до третього питання необхідно опрацювати характеристику окремих кримінальних правопорушень зарубіжних держав.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція України // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30.
2. Кримінальний кодекс України (із змінами та доповненнями станом на 5 лютого 2014 року). – Х.: ТОВ «Одісей», 2014. – 240 с.
3. Андрушко П.П., Берзін П.С., Кобзаренко В.П., Матишевський П.С. та ін. / За ред. Яценка С.С., Кримінальне право України: практикум. Навчальний посібник. – 3-є вид. – 2010. – 640 с.
4. Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України (1972-2009). – Х.: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2009. – 848 с.
5. Кваліфікація за ознаками складу кримінального правопорушення (аналіз постанов Пленуму Верховного Суду України) : практич. посіб. / уклад.: А. В. Ващенко [та ін.]. – Х.: Точка, 2011. – 132 с.
6. Кваліфікація кримінальних правопорушень, підслідних органам внутрішніх справ: [підручник] / Коваленко В.В., Джужа О.М., Савченко А.В., Вартилицька І.А., Кісілюк Е.М., Кришевич О.В., Кузнецов В.В., Микитчик О.В., Останін В.О., Смаглюк О.В. / За заг. ред. В. В.Коваленка; за наук. ред. О.М. Джужи. – К.: Атіка, 2011. – 648 с.
7. Кримінальне право. Загальна частина: підручник / за ред.: А.С. Беніцький [та ін.]. – К.: Істина, 2011. – 1112 с.
8. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / за ред.: В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-е вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2010. – 456 с.
9. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник / [За ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. – К.: Істина, 2011. – 1121 с.
10. Кримінальне право України: Загальна частина: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / [Ю. В. Баулін та ін.]; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація; М-во освіти і науки України, Нац. юрид.

акад. України ім. Я. Мудрого. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2010. – 454 с.

11. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / Алієва О.М., Гаврильченко Л.К., Гончар Т.О. та ін.; за заг. ред. Стрельцова Є.Л. – [4-е вид., перероб. і доповн.]. – Х.: Одіссей, 2009. – 328 с.

12. Кримінальний кодекс України: Наук.-практ. комент. / За заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – Вид. 4-те, переробл. та доповн. – Х.: Одіссей, 2008. – 1208 с.

13. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред.: М.І. Мельник, М.І. Хавронюк. – 9-те вид., переробл. та допов. – К. : Юрид. думка, 2012. – 1316 с.

14. Судово-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. А.В. Савченка. – К. : Центр учб. л-ри, 2017. – 1272 с.

15. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – 11-те вид., переробл. та допов. – Київ : ВД «Дакор», 2019. – 1384 с.